

៦ ជីវិតកសិករកម្ពុជា

រៀបរៀងដោយ

យុវសមណ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ

វគ្គការងារ វិទ្យាស្ថាន ខេត្ត យុវសិស្ស វិទ្យាល័យ កំពង់ឆ្នាំង
ស៊េរីសៀវភៅ អង្គការ អេលីប្រារីយ៉ូ អូប៊ី អេលីប្រារីយ៉ូ អូប៊ី អេលីប្រារីយ៉ូ អូប៊ី
eLibrary of Cambodia កញ្ញា 2015

ជីវិតគោលកង្វី ពូកែ

រៀបរៀងដោយ
យុវសមណ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ

ក្បួនសិក្សាសិល្បៈ

យក្សាជន្មបង្កើត
ស្រីមុន្នី ១៩៩៩ ណាមហាយ

ខ្នងក្រដាសណាមហាយមក្សា ១៩៩៩

- ឈ្មោះសៀវភៅ : **ជីវិតលោកឪពុក**
- រៀបរៀងដោយ : **វិទ្យាឧបតិសេនា គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ**
- រចនាក្របដោយ : **សាមណេរ តិម ម៉ិននា**
- ពិនិត្យដោយ : **សាមណេរ សា ចាន់រ៉ាត់ លោកគ្រូ ឬ ស៊ីផូ**
- ទឹកនៃងធ្វើ : **វត្ត សិនិមធម្មនិមិត្ត (ស្រែ ១០០) ឃុំស្នាក់កែត**
ស្រុកបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- កាលបរិច្ឆេទធ្វើចប់: ថ្ងៃ ១៥ កើត ខែអស្សុជ ឆ្នាំរោង ត្រីស័ក ព.ស.
២៥៥៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ៣០ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១២។
- ការផ្សាយរបស់ : **ក្រុមយុវសមណាអ្នកនិពន្ធ (ខេត្តបាត់ដំបង)**
- រក្សាសិទ្ធិដោយ : **វិទ្យាស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា**
- ឈ្មោះរោងពុម្ព : **ម៉ៅ ផុន**
- បោះពុម្ពលើកទី ១ : ចំនួន ២.០០០ ក្បាល
- អស់ទឹកប្រាក់ចំនួន: **៤.៤០០.០០០៛**
- ចែកផ្សាយក្នុង : **ឱកាសបុណ្យកម្រិត និងចែកសៀវភៅ**
- ផ្តល់មតិយោបល់ : **០១២ ៤០៥ ៩៩០.០៨៨ ៩៧ ២២២ ៦៦**

សេចក្តីជូនដំណឹង

ដោយវិយភាព ប្រកបជាមួយឆន្ទៈដ៏មោះមុត និងសេចក្តីប្រឹងប្រែង ការស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ ក្នុងការសរសេរ ខ្ញុំបានត្រៀមរៀបចំសៀវភៅ ក្នុងការរៀបរៀងបន្ថែមទៀត នៅក្នុងក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ ដែលត្រៀម និងចេញផ្សាយជាធម្មទាន ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ មានចំណងជើងដូចខាងក្រោម:

- ជីវិតគ្រូរក្សាភារព្រះធម៌ (ភិក្ខុ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ្ត)
- នេះឬសង្ខារ (ភិក្ខុគង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ្ត)
- ល្អមគ្នាអ្នកខ្លួនហើយ (សាមណេរ សា ចាន់រ៉ាត់)
- គង់មានថ្ងៃមួយ (សាមណេរ សា ចាន់រ៉ាត់)
- សូរសៀងសំនៀងម៉ែ (សាមណេរ ឆឹម ប៊ុនឆា)
- ស្មោះនៃសមណ (សាមណេរ សា ចាន់រ៉ាត់)
- ទស្សនអមរំ (សាមណេរ សា ចាន់រ៉ាត់)

អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រសិនបើសប្បុរសជន អស់លោក អ្នកមានបំណងចង់ចូលរួម ឧបត្ថម្ភក្នុងការបោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយ ឬមានបំណងចង់បានសៀវភៅនេះ អាចទាក់ទងតាមរយៈ

Email: www.koung.chansopheak@yahoo.com
 facebook: [koung_chansopheak@yahoo.com](https://www.facebook.com/koung_chansopheak@yahoo.com)

ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ០១២ ៤០ ៥៩ ៩០.០៨៨ ៩៧ ២២២ ៦៦

សៀវភៅដែលក្រុមយុវសមណម្នាក់ពន្យល់បានចោះពុម្ពផ្សាយរួចហើយ

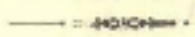
ក្រមខអក្ខរា	សាមណោ សា ចាន់រ៉ាត់
ទំព័រជីវិត	សាមណោ សា ចាន់រ៉ាត់
វិចារណកំណាព្យ	ភិក្ខុឧបតិស្សោ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ
តំណក់ទឹកភ្នែក	សាមណោ ឆឹម ប៊ុនឆា
ដួងហឫទ័យនៃអ្នកមានគុណ	សាមណោ ឆឹម ប៊ុនឆា
ជីវិតក្នុងពិភពជាគ្រូវិទ្យា	ភិក្ខុឧបតិស្សោ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ
គួរសិក្សាធម៌	សាមណោ សា ចាន់រ៉ាត់
ទឹកចិត្តអ្នកម្តាយ	សាមណោ សា ចាន់រ៉ាត់
ខ្ញុំតែងជូនអ្នក	សាមណោ សា ចាន់រ៉ាត់
ដឹងគុណតបគុណ	សាមណោ ឆឹម ប៊ុនឆា
ក្រមខធម្មការី	សាមណោ សួន សំឡេត
ម៉ែអើយក្នុងសុំទោស	សាមណោ ឆឹម ប៊ុនឆា
បណ្តាំពុកម៉ែ	សាមណោ ធី ចាន់ណា
មាត់ នៃព្រះធម៌	សាមណោ ធី ចាន់ណា
ក្រមខផ្លូវជីវិត	សាមណោ ឆឹម ប៊ុនឆា
រស់ក្រោមម្លប់ព្រះធម៌	ភិក្ខុ ចិន្តកវី ទូច ចន្ទា

តាមលោកអ្នកមានឧបការៈក្នុងការងារបច្ចុប្បន្ន

- លោកម្ចាស់ភិក្ខុ ទូច ចន្ទា
- លោកម្ចាស់ សា ចាន់រ៉ាត
- លោកម្ចាស់ ចេង សុជា
- លោកម្ចាស់គ្រូ ម៉ី ហ្វូ (វត្តរលួស)
- បងប្រុស រ៉េត សុវណ្ណលីក្ខ
- ឧ.ស.នួន គង់
- ឧ.ស.មី ផុន
- បងប្រុស ហង្ស យាង
- បងស្រី ម៉ក់ ចាន់ណារ៉ា.ស្វាមី
- ឧ.សិ.យ៉ាង សុមិន្ទ
- ឧ.សិ. គួ ធានី
- ឧ.សិ. កែវ សុគន្ធី
- ឧ.សិ. ជុំ សុជា
- ឧ.សិ. ផាន់ សុវណ្ណ
- ឧ.សិ. អៀម អៀ
- ឧ.សិ. ម៉ៅ វណ្ណី
- ឧ.សិ. ឡេង ម៉ីនស្រេង.ភរិយា
- ឧ.សិ. អ៊ឹម អ៊ឹម .កូន
- ឧ.សិ. ឈុន សុខា.កូន

- លោកម្ចាស់ភិក្ខុ សំ ស៊ីណាង
- លោកម្ចាស់ រិម ម៉ីននា
- លោកម្ចាស់ភិក្ខុ អន សំអុល
- លោកម្ចាស់ ធី ចាន់ណា
- ឧ.សិ.កែវ វណ្ណា
- ឧ.សិ.ហ្វូត សុខេង
- ឧ.សិ.ស៊ាន សុវណ្ណៈ
- បងប្រុសចាន់ ទូច និងភរិយា
- បងប្រុស ម៉ៅ មុនី និងភរិយា
- ឧ.សិ.សំ សានីព្រមទាំងបុត្រ
- ឧ.សិ. ឈឹម វណ្ណៈ និងបងប្អូន
- ឧ.សិ. ណារ៉ា ណាស់(U.S.A)
- ឧ.សិ. ម៉ុ ស្រីទូច និងស្វាមី
- ឧ.សិ. នាន គឹមយី.កូនចៅ
- ឧ.សិ. គឹម ធឿម.កូន
- ឧ.សិ .ចេង គាង.កូនចៅ
- ឧ.សិ ណែម ជុំ
- ឧ.សិ.សៅរ៍ នី.កូន
- ឧ.សិ.ទ្រី.កូនចៅ

- ឧ.សិ.សរ យឿន
- ឧ.សិ.ឌី សួរ
- ឧ.សិ.អ៊ុច មួយ.កូនចៅ
- ឧ.សិ.ថន សុវណ្ណៈ.កូន
- ឧ.សិ.យាង ស៊ីផល.កូន
- ឧ.សិ.យាង ស៊ីផាត.ស្វាមី.បុត្រ
- ឧ.សិ.ហ៊ាន់ ម៉េងហ៊ាន.កូនចៅ
- ទាយិកា យី មូច័ន្ទ
- ឧ.សិ.សំ រី.កូនចៅ
- ឧ.សិ.ខេក វិម័ល.កូនចៅ
- មិត្តធម៌ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង.កំពង់ចាម.បន្ទាយមានជ័យ.ប៉ៃលិន...
- ឧ.សិ.ឡើង យឿន
- ឧ.ស.ស៊ីម កុយ.នម ឈុយ
- ឧ.សិ.ឈុន ហ៊ាន.កូនចៅ
- ឧ.សិ.សេ សាវ៉េត.កូន
- ឧ.សិ.យាង ស៊ីផាន.ស្វាមី.បុត្រ
- ឧ.សិ.យាង ស៊ីផូ.ស្វាមី.បុត្រ
- ឧ.សិ.គាន់ គីមគ្រុយ.ស្វាមី.កូន
- ឧ.ស.ហោ ផល្លី.ភរិយា.កូន
- ឧ.សិ.សេត សឿន.កូនចៅ
- ឧ.សិ.សោម ណាត

វិចារបេដូងរបស់អ្នកនិពន្ធ

ជំនោរត្រជាក់ធ្លាក់ពេលរាត្រីកាល ដ៏សែនស្ងាត់ជ្រងំលាយ
ឡំ ជាមួយនឹងសំឡេងខ្យល់បក់បោករំភើយៗ នាកណ្តាល
អប្រាត្រ ឆ្លៀតផ្តើមសរសេរអក្ខរា រៀបរាប់អំពីរឿងរ៉ាវជីវិតរបស់
លោកឪពុក ដែលលោកបានធ្វើពលិកម្មដ៏ធំធេង ចំពោះកូន
ប្រុសស្រី ។

ពុក តស៊ូប្តូរផ្តាច់គ្រប់បញ្ហា ទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត ផ្តិតរឿង
រ៉ាវជូរចត់អត់ឃ្លាន ក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃដ៏សែនលំបាក ក្នុង
មួយនាក់ជីវិតរបស់លោកឪពុក ដែលខំប្រឹងធ្វើការងារ ដើម្បីកូន
មិនថាក្តៅរងភ្លៀងផ្កុំរនោះទេ ពុកព្យាយាមតស៊ូពុះពារឆ្លងកាត់
គ្រប់ឧបសគ្គ ដែលប្រុងនឹងកើតមានឡើង ចំពោះខ្សែនៃជីវិត
ទៅថ្ងៃមុខ មិនដឹងជាត្រូវជួបនូវឧបសគ្គ ឬបញ្ហាអ្វីខ្លះនោះទេ។

រសជាតិជីវិត គិតទៅមានគ្រប់រសជាតិទាំងអស់ ត្រូវកើត
ឡើងចំពោះជីវិត សប្បាយក្លាយទៅជាទុក្ខ ស្រណុកគូរវេទនា។

នៅក្នុងយុគសម័យ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កូនបានវិវត្តខ្លួន
ទៅតាមសម័យកាល ភ្លេចថ្នាលជីវិត ភ្លេចកំណើតរបស់ខ្លួន

បិទពួនដោយវប្បធម៌គេ ចេះដើរលេងសប្បាយ ស៊ីចាយជីក
ស្រាដល់យប់អធ្រាត្រ មិនស្តាប់មេបា សេពគប់មិត្តភក្តិ បងតូច
បងធំ មានគំនុំគុំកូនពេញខ្លួន អាងកាប់អាងចាក់ អាចកម្លាំង
បាយដោះស្រាយបញ្ហា ប្រើហិង្សាបង្កតកម្លាំងគ្នា សុទ្ធសឹងតែ
ជាអ្នកខ្លាំងគ្មាននរណាម្នាក់ខ្សោយឡើយ ទីបំផុតបានត្រឹមតែ
បំពេញនូវសេចក្តីទុក្ខ ឱ្យឪពុកម្តាយតែប៉ុណ្ណោះ អ្នកចាញ់ដេក
ជាទុក្ខ អ្នកឈ្នះរមែងបាននូវរៀន ឬសមដូចពាក្យមួយឃ្លាទៀត
ថាអ្នកចាញ់ចូលពេទ្យ អ្នកឈ្នះចូលគុក នេះហើយគឺជាលទ្ធ-
ផល ដែលនឹងទទួលបាន។

ហេតុដូច្នោះហើយ បានជាខ្ញុំលើកយក នូវរឿងរ៉ាវនៃខ្សែ
ជីវិតរបស់លោកឪពុក ដែលត្រូវកូនប្រុសស្រីធ្វើបាប ទាំងផ្លូវ
កាយទាំងផ្លូវចិត្ត អាណិតស្រណោះ ដល់លោកឪពុកគ្រប់រូប
មិនថាឪពុកគេ ឬឪពុកខ្ញុំនោះទេ គឺកូនមិនគិតទៅដល់ដួងចិត្ត
របស់លោកនោះទេ ថាពុកត្រូវជួបប្រទះនូវការលំបាកអ្វីខ្លះទៅ?
តើកូនគ្រប់គ្នាដែលបានសួរឪពុកខ្លះទេ ថាតើ ពុកទៅធ្វើការរក
លុយ ជារៀងរាល់ថ្ងៃហ្នឹង តើពុកមានការលំបាកដែរឬទេ? តើ
យើងជាកូនៗដែលធ្លាប់បានសួរទេ? កូនៗគ្រប់គ្នាមិនដែលបាន

សួរគាត់សោះឡើយ ទោះបីជាពុក ត្រូវទទួលរងនូវការលំបាក
យ៉ាកយ៉ាប់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពុកតស៊ូលំបាកតែម្នាក់ឯង មិន
ឱ្យកូនៗដឹងឡើយ តែថ្ងៃខ្លះពុកលំបាកពេក ពុកស្រក់ទឹកភ្នែក
តែម្នាក់ឯង គឺព្រោះដើម្បីកូន ចេះតែទ្រាំទៅ។

បានឃើញ នូវទិដ្ឋភាពដ៏ជាក់ស្តែង ដែលលោកឪពុកគ្រប់
រូបមានភាពក្លាហានទទួលខុសត្រូវ ដែលបានលះបង់ទាំងពេល
វេលា ទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត ទាំងអាយុជីវិតរបស់គាត់ ដើម្បីកូន
តើមានកូនប៉ុន្មាននាក់បានមើលឃើញនូវទុក្ខលំបាករបស់ពុក?
ឬមួយមើលឃើញតែលុយរបស់គាត់ទេ? ប្រហែលជាអ៊ីចឹង
ហើយ មើលទៅ។

បាត់ដំបង ថ្ងៃ ១៥ កើត ខែអស្សុជ ឆ្នាំ រោង ព.ស.២៥៥៦
ដោយភិក្ខុ ឧបតិស្សោ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

ប្រវត្តិរូបសង្ខេប

ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាពព្រះនាម ឧបតិស្សោ គង់ ចំនួនសុ-
ភ័ក្រ កើតនៅថ្ងៃពុធ ទី ០៩ ខែមករា ឆ្នាំ(រោង)១៩៨៨ វេលា
ម៉ោង ៤ ទៀបភ្លឺ ស្ថិតក្នុងភូមិវាលធ្នង ឃុំបុសខ្នុរ ស្រុកចំការលើ
ខេត្តកំពង់ចាម។ ជាកូនរបស់លោកឪពុក នួន គង់ និងអ្នកម្តាយ
ហួត សុខេង មានបងប្អូនចំនួន ៤ នាក់ ប្រុស ២ ស្រី២ ជាកូនទី
៤ នៅក្នុងគ្រួសារ(កូន៣)។

អាយុ៧ឆ្នាំបានចូលសិក្សា នៅសាលាបឋមសិក្សាវាលធ្នង
ថ្នាក់ទី ១ ជាមួយនឹងលោកគ្រូ ញ៉ែរ វ៉ែវវិត្តបានអាយុ ៨ ឆ្នាំ
បានរៀនថ្នាក់ទី ២ ជាមួយនឹងអ្នកគ្រូធី អាយុ ៩ ឆ្នាំបានទៅ
ស្នាក់នៅក្នុងវត្តស្ទឹងក្តី លុះអាយុបាន ១២ ឆ្នាំ លោកឪពុកអ្នក
ម្តាយ បានបញ្ជូនឱ្យទៅស្នាក់ នៅក្នុងវត្តមង្គលសិលាភាមរលួស
មាស បានចូលសិក្សាបន្ត ជាមួយនឹងលោកគ្រូ យាង សុខវី
ថ្នាក់ទី៥ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ ព្រះគ្រូចៅអធិការ
វត្តរលួស ព្រះនាម មី ហួរ។

នៅចុងឆ្នាំ ២០០០ លោកគ្រូបានបំបួស ជាសាមណេរ
ក្នុងព្រះជន្មាយុ ១៥ វស្សា ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ បានបំពេញ

ឧបសម្ព័ន្ធ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ បានប្រឡងជាប់ វិញ្ញាបន-
បត្រទុតិយភូមិបាក់ឌុប រហូតមកដល់ឆ្នាំ ២០១២ ឈានចូល
ឆ្នាំ ២០១៣ ចូលបួសក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធសាសនា បាន ១២
ព្រះវស្សា ហើយនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បានកំពុងបន្តការសិក្សា
នៅសាកលវិទ្យាល័យវៀលប្រាយ(BBU) សាខាខេត្តបាត់ដំបង
ស្នាក់នៅក្នុងវត្ត ស៊ិនជិមធម៌និមិត្ត (ស្រែ១០០) ក្នុងព្រះជន្មាយុ
២៥ វស្សា។

មាតិកា

ល.រ ឈ្មោះអត្ថបទ

លេខទំព័រ

១. ជីវិតលោកឪពុក ១

២. ពុកធ្វើគ្រប់យ៉ាងដើម្បីកូន ៨

៣. ដើម្បីកូនស៊ូសូន្យសង្ហារ ១៥

៤. ពុករស់ព្រោះដើម្បីកូន ២៣

៥. ទឹកភ្នែកឪពុកជាជនពិការ ២៧

៦. សែនអនិច្ចាវាសនាឪពុកចាស់ ៣១

៧. ទឹកភ្នែកប្រពន្ធដើម ៣៨

៨. ជីវិតម៉ែវាសនាកូន ៤០

៩. វាសនាអភ័ព្វ ៤៥

១០. អាក្រក់ឬល្អក៏កូននៅតែជាកូនរបស់ពុក ៥០

១១. សប្បាយក្លាយជាទុក្ខ ៥៧

១២. ពុកម៉ែស្រក់ទឹកភ្នែកដោយសារកូន ៥៩

១៣. ពុកម៉ែនៅរស់កូនឈ្លោះដណ្តើមកេរ្តិ៍ ៦៨

១៤. ពុកសែនឈឺចិត្ត ៧៣

១៥. ខំអើយសែនខំៗដើម្បីកូន ៧៧

១៦.សំឡេងព្រះធម៌	៧៩
១៧.បើចង់ម្តេចក៏មិនធ្វើ	៨១
១៨.ចូលឆ្នាំថ្មីហើយ	៨៣
១៩.អំណាចនៃលុយ	៨៥
២០.សេចក្តីល្អជាលម្អនៃជីវិត	៨៨
២១.ខំយកទៅណា?	៩០
២២.ខ្មែរនៅឯណា?	៩១
២៣.ចំណង់ចង់មិនចេះចប់	៩៤
២៤.ជីវិតគ្រប់គ្នា	៩៥
២៥.កូនមាសឪពុក	៩៦
២៦.ត្រែលក្ខណ៍ធម៌	៩៨
២៧.លាមួយរយ:	១០១
២៨.ស្គាល់រូបស្គាល់រាងតែមិនស្គាល់ចិត្ត	១០៤
២៩.តើកូនចាំទេ?	១០៦
៣០.ទឹកចិត្តលោកគ្រូ	១០៩
៦៩	៣០
៣៧	៦១
៧៧	៦១

១. ជីវិតលោកឪពុក

អ្វីៗគ្រប់យ៉ាង ដែលយើងឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែក ឮផ្ទាល់ និង ត្រចៀក យើងគ្រប់គ្នាតែងតែគិតថា វាហាក់បីដូចជាងាយស្រួល សម្រាប់យើងគិត ប៉ុន្តែសម្រាប់យើងធ្វើ ឬយើងប្រព្រឹត្តវិញនោះ អ្វីៗទាំងអស់ គឺមិនងាយស្រួលដូចអ្វីដែល យើងគិតនោះទេ ការគិតវាងាយស្រួលជាងការធ្វើ។

ដូចជារឿង ចង់ជ្រើសរើសគូស្រករ រៀបចំជីវិតបង្កើត គ្រួសារមួយ មានភរិយាមានស្វាមី និងការគ្រប់គ្រងគ្រួសារនោះ ការរៀបចំបង្កើតគ្រួសារមួយ វាមិនលំបាកនោះទេ តែការគ្រប់ គ្រងគ្រួសារ ឱ្យមានសុភមង្គលទើបជារឿងលំបាក យ៉ាកយ៉ាប់ យ៉ាងពិតប្រាកដ ហើយក៏មាន រយៈពេលដ៏យូរអង្វែងផងដែរ គឺយ៉ាប់រហូតអស់មួយជីវិត ដំណើរជីវិតបែបណា ត្រូវដើរបែប នោះ មិនអាចកែប្រែមិនអាច បន្ទោសអ្នកណាម្នាក់បានឡើយ

ព្រោះយើងជាអ្នកជ្រើសរើស ហើយយើងក៏ជាអ្នកសម្រេចចិត្ត
ដោយខ្លួនឯង ។

ដូចមានពាក្យគេលើកឡើងថា ធ្វើស្រែខុសមួយឆ្នាំត្រូវមួយ
ឆ្នាំ បើខុសឆ្នាំនេះ អាចធ្វើឆ្នាំក្រោយសាជាថ្មីបានវិញ ព្រោះថា
ធ្វើស្រែរំពឹងទឹកភ្លៀង ប្រវាស់ជាមួយនឹងមេឃ បើមេឃភ្លៀង
ភោគផលដំណាំក៏បានផល តែបើមេឃមិនភ្លៀង ផលដំណាំក៏
មិនបានផ្លែផ្កាអ្វីដែរ។

ប៉ុន្តែ រឿងរៀបចំអនាគតជីវិតវិញនោះ បើរើសគូស្រករ
ឬប្រពន្ធប្តីវិញនោះ បើខុសតែម្តងហើយ គឺពិតជាខុសអស់មួយ
ជីវិត ហើយគ្មាននរណា អាចជួយនរណាបានឡើយ។

ហេតុដូច្នោះហើយ បានជាពេលនេះ ខ្ញុំលើកយក នូវ
រឿងរ៉ាវខ្លះៗ ដែលទាក់ទងទៅនឹង ជីវិតរបស់លោកឪពុក
មកសរសេររៀបរាប់រាយរាប់ ប្រាប់ដល់អ្នកគ្រប់គ្នា ឱ្យបានអាន
គ្រាន់នឹងបានពិចារណាសិក្សាឱ្យបានដឹង នូវអត្ថន័យសេចក្តី

ខ្លឹមសារ នៃខ្សែជីវិតរបស់លោកឪពុក ឱ្យបានដឹងកាន់តែច្បាស់
 ថា ពាក្យថាឪពុក គឺជាពាក្យមួយម៉ាត់ ដែលក្នុងនាមយើង
 ជាកូនៗគ្រប់គ្នា តែងតែហៅមិនដាច់ពីមាត់ អ្នកខ្លះហៅថា ពុក
 អ្នកខ្លះហៅថា ប៉ា ហើយអ្នកខ្លះទៀតក៏ហៅថា ឪ មានតែពាក្យ
 ថា ពុកនេះទេ ដែលអ្នកម្តាយគ្រប់រូប តែងតែបង្ហាត់បង្ហាត់
 ឱ្យកូនរៀនហៅ ឬបង្រៀនកូនឱ្យចេះហៅ ពាក្យដែលកូនខ្មែរ
 គ្រប់រូបចេះនិយាយ ឬចេះថាមុនគេទាំងមិនច្បាស់ផងនោះ គឺជា
 ពាក្យពុកពាក្យម៉ែនេះឯង ដែលកូនខ្មែរចេះហៅមុនគេបង្អស់
 ហើយក៏ដក់ជាប់នៅក្នុងចិត្ត ឬក្នុងបេះដូងរបស់កូនៗគ្រប់គ្នា
 ដែលមិនអាចបំភ្លេចបាន។

ហើយពាក្យថា ពុកនេះដែរ គឺជាពាក្យ ដ៏ពេញនិយមច្រើន
 ជាងគេ ដែលកូនហៅហើយ មិនចេះជិនណាយ ហើយក៏មិន
 ហួសសម័យកាលដែរ សម័យណាក៏គេហៅដែរ គឺគ្រប់សម័យ
 កាល ណាៗទាំងអស់ មិនថាសម័យកាលនេះ ឬសម័យកាល

មុនៗនោះទេ គឺគេហៅដូចគ្នា ហៅពេញៗមាត់គ្រប់រូបគ្រប់គ្នា ហៅហើយចង់ហៅទៀត ហៅដោយរីករាយ ហៅដោយពេញ ចិត្តគឺជាពាក្យ ដំពីរោះរណ្តំលាយឡំ ទៅដោយការអាណិត និងសេចក្តីស្រឡាញ់ ចេញពីដួងចិត្តចេញពីបេះដូងរបស់ឪពុក ដែល មានចំពោះកូនៗ។

ប៉ុន្តែ យើងជាកូនៗគ្រប់គ្នា គឺមិនបានយល់ដឹង នូវខ្សែ ជីវិតរបស់លោកឪពុក ថាតើជីវិតរបស់លោកឪពុក ត្រូវ ជួបប្រទះនូវរឿងរ៉ាវអ្វីខ្លះ? ក្នុងមួយឆាកជីវិតរបស់គាត់ តើបាន ឆ្លងកាត់នូវបញ្ហា ឬឧបសគ្គអ្វីខ្លះ? តើគាត់ត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ?

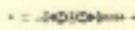
ពុក ត្រូវទទួលខុសត្រូវ នៅក្នុងគ្រួសារទាំងមូល ពុកត្រូវ ចិញ្ចឹមកូន និងភរិយា ត្រូវធ្វើការងារស្វែងរកទ្រព្យសម្បត្តិ ដើម្បី យកមក ទុកផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងគ្រួសារជារៀងរាល់ថ្ងៃ ពុកត្រូវបញ្ជូន កូនឱ្យបានរៀនសូត្រ តាំងពីថ្នាក់មតេយ្យរហូតដល់ថ្នាក់ខ្ពស់ មានចំណេះដឹងខ្ពង់ខ្ពស់ អាចរស់ទីពឹងខ្លួនឯងបាន នៅថ្ងៃ

រើសអើងថាការងារនោះ ជាការងារចោកទាប ត្រូវគេមើល
 ងាយមើលចោកក៏ដោយ ក៏ពុកធ្វើដែរព្រោះដើម្បីកូន។
 ពុកខំធ្វើការដើម្បីលុយ ពុកហ៊ានប្រថុយដើម្បីប្រាក់
 ពុកខំលីសែងញើសសស្រាក់ ពុករកទុកដាក់ចិញ្ចឹមកូន។
 ពុកខំពុករកទាំងយប់ថ្ងៃ ពុកខំសំចៃទុកឱ្យសួន
 ពុកនឿយម្តេចម្តាចិទមាត់សូន្យ ពុកស្ទើរស្លាប់ខ្លួនក៏មិនស្តី។
 ពុកខំរាល់ថ្ងៃគ្មានទំនេរ ពុកស៊ីឈ្នួលគេទិញចំណី
 ពុកធ្វើសំណង់ខំរែកដី ពុកធ្វើអ្វីៗឱ្យកូនឆ្អែត។
 ពុករកប៉ុន្មានបានផ្គត់ផ្គង់ ពុករៀបបម្រុងទុកថ្ងៃស្អែក
 ពុកចិញ្ចឹមកូនទាំងទឹកភ្នែក ពុកខំពុនរែកតែម្នាក់ឯង។
 ពុកខំស្វះស្វែងក្រែងវេទនា ពុកធ្វើការងារក្រោមសូរ្យសែង
 ពុកខំពុនរែកថ្ងៃក្តៅហែង ពុកខំប្រឹងប្រែងរកទ្រព្យ។
 ពុកខំពីក្មេងរហូតចាស់ ពុកនឿយហត់ណាស់កូនពុំងា
 ពុកគ្មានកម្លាំងព្រោះគ្រាំគ្រា ពុកគ្មានវេលាមើលថែកូន។

ពុកមានការត្រូវរ៉ាប់រង	ពុកជាបង្អងសម្រាប់សួន
ពុកសែនលំបាកទុក្ខធ្ងន់ៗ	ពុកស្វ័យកខ្លួនការពារថ្លៃ។
ពុកយកកម្លាំងធ្វើដើមទុន	ពុកធ្វើការធ្ងន់រៀងរាល់ថ្ងៃ
ពុកឈឺទាំងអស់សព្វសរសៃ	ពុកឈឺស្មើរក្ស័យពេញរាងកាយ។
ពុកខំបំពេញសព្វកិច្ចការ	ពុកឈឺម្តេចម្តាចិត្តខ្វល់ខ្វាយ
ពុកនៅមិនសុខពេលឃ្លាតឆ្ងាយ	ពុកដើរសុំបាយឱ្យកូនហូប។
ពុកហ៊ានសម្លាប់សត្វបក្សី	ពុកនេសាទត្រីយកធ្វើម្ហូប
ពុកអាណិតកូនគ្មានអ្វីហូប	ពុកយកបាយស្រូបទឹកអំបិល។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

២. ពុកធ្វើគ្រប់យ៉ាងដើម្បីកូន

ពន្លឺរស្មីនៃព្រះអាទិត្យ មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់សម្រាប់ ភពផែនដីទាំងមូលនេះ ដែលមានមនុស្សសត្វ រុក្ខជាតិព្រៃ ព្រឹក្សាទាំងឡាយ កំពុងរស់នៅ។

ពេលណាដែលព្រះអាទិត្យរះឡើង ចរចេញយាត្រាបន្តិច ម្តងៗព្រឿងៗបញ្ចេញពន្លឺរស្មីច្បាស់ ត្រចះត្រចង់ ពណ៌ក្រហម ឆ្អិនឆ្អៅ មូលក្រឡង់លើផ្ទៃនៃអាកាស ពពកទាំងឡាយបាន រសាត់ជាត់ទៅតាមខ្យល់ ធ្វើឱ្យពិភពលោកទាំងមូល មានរុក្ខ- ជាតិតូចធំ មានពណ៌ស្រស់បំព្រងខៀវស្រងាត់ ដោយសារពន្លឺ នៃរស្មីព្រះអាទិត្យ។

ចំណែក ឯមនុស្សម្នាទាំងឡាយ ក៏ធ្វើដំណើរចាកចេញ ពីផ្ទះសំបែងរៀងៗខ្លួន ដើម្បីទៅប្រកបមុខរបរ ទៅតាមមុខងារ និង តួនាទីរបស់ខ្លួន ដើម្បីស្វែងរកប្រាក់កម្រៃ យកមកចិញ្ចឹម ជីវិត និងចិញ្ចឹមគ្រួសារ មានប្រពន្ធកូនជាដើម ទៅតាមកម្លាំង

របស់ខ្លួន ជាមេគ្រូសារ ឬជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ នៅក្នុងក្រុម
គ្រូសារទាំងមូលនោះ ដោយមានភរិយារង់ចាំមើលផ្លូវ។

តែប្រសិនបើ ព្រះអាទិត្យមិនរះឡើងនោះទេ ថ្ងៃនោះ
គឺជាថ្ងៃ ដែលមេឃអូរអាប់ងងឹតសូន្យសុង បម្រុងនឹងភ្លៀង ថ្ងៃ
នោះហើយគឺថ្ងៃដែលពុក គ្មានអាហារអ្វីទាល់តែសោះយកមក
ឱ្យកូនបរិភោគ ព្រោះថាពុកមិនបានទៅធ្វើការ ពុកខ្លោចផ្សាក្នុង
ចិត្តអាណិតកូនយ៉ាងក្រៃលែង ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ
ក៏ពុកតស៊ូពុះពារគ្រប់បែបយ៉ាង នឹងឆ្លងឱ្យផុតពីភាពក្រីក្រនេះ។

ថ្វីដ្បិតតែពុកក្រ ក៏ពុកនៅតែចិញ្ចឹមកូន រហូតដល់កូនធំដឹង
ក្តី សព្វថ្ងៃនេះ ពុកខំណាស់ខំគ្មានពេលសម្រាកឡើយ ពុកខ្លាច
កូនអត់ ខ្លាចកូនឃ្នាន ទោះបីជាការងារស្រាលធ្ងន់យ៉ាងណា
ក៏ដោយ ក៏ពុកធ្វើទាំងអស់ឥតមានរញ្ជាបរាថយឡើយ ព្រោះ
ពុកនឹកឃើញថា បើពុកមិនរកពុកមិនធ្វើ តើពុកបានអ្វីយកមក
ចិញ្ចឹមកូន? ពុកគ្មានអ្វីនោះទេ ដូច្នោះហើយការងារអ្វី ក៏ដោយ

ឱ្យតែបានប្រាក់កម្រៃ ដើម្បីបានយកមកចិញ្ចឹមកូន ការងារនោះ ពុកធ្វើទាំងអស់ ព្រោះពុកនឹកស្រឡាញ់អាណិតកូន ពេលណា ដែលពុករកលុយមិនបាន ដើម្បីទិញបាយឱ្យកូនបរិភោគ ជំហានដំបូងនៃការគិតរបស់ពុក គឺពុកគិតពីកូន មុននឹងពុកគិតអ្វី ៗទាំងអស់ ព្រោះជីវិតរបស់កូន គឺជាជីវិតដ៏សំខាន់ខ្លាំងណាស់ សម្រាប់ពុក ការលះបង់របស់ពុកចំពោះកូន ក្នុងមួយឆ្នាក់ជីវិត ពុកនេះ គឺពុកលះបង់ដើម្បីកូន លះបង់ទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត តាំងពីសក់ខ្មៅរហូតដល់សក់ស បង្ហូរញើសឈាម បង្ហូរទឹកភ្នែក និងការខិតខំប្រឹងប្រែងស្វែងរក សព្វគ្រប់បែបយ៉ាងរបស់ពុក នាពេលសព្វថ្ងៃនេះ គឺពុកធ្វើដើម្បីតែរូបកូនប៉ុណ្ណោះ។

កូនឆ្លើយ ដ្បិតតែពុកមិនមានអាហារ ឱ្យកូនបរិភោគ ពុក ដាច់ចិត្តដើរសុំអាហារគេ យកមកឱ្យកូនបរិភោគ ពុកអត់ក៏អត់ ទៅចុះឱ្យតែកូនរបស់ពុកបានឆ្អែត ប៉ុណ្ណឹងពុកសប្បាយចិត្ត ណាស់ហើយ។

គ្រប់ពេលវេលា ទោះបីជាឱ្យពុកធ្វើអ្វីក៏ពុកព្រមដែរ ពុក
 មិនដែលឆ្លើយថានោះឡើយ ពុកគិតៗពីកូន គិតពីកិច្ចការត្រូវ
 ធ្វើនៅថ្ងៃស្អែក គិតរហូតដល់អស់ជីវិតរបស់ពុកពីលោកនេះទៅ
 ថាតើពុកត្រូវធ្វើអ្វី រកអ្វីដើម្បីចិញ្ចឹមកូននៅថ្ងៃស្អែកបន្តទៀត?
 ដ្បិតថា ពុកយកកម្លាំងធ្វើជាដើមទុន ក្នុងការរកប្រាក់មកយក
 ចិញ្ចឹមកូន ទៅតាមកម្លាំងបាយ និងកម្លាំងញើសឈាម
 របស់ពុកដែល ពុកអាចរកបាន ពុកមិនបានសិក្សារៀនសូត្រ
 រហូតដល់ថ្នាក់ខ្ពស់ដូចគេនោះទេ ហេតុដូច្នោះហើយ មានតែ
 ប្រើកម្លាំងបាយ គឺដៃពីរជើងពីរតែប៉ុណ្ណឹង ដើម្បីធ្វើជាដើមទុន
 ដើម្បីស្វែងរក អាហារយកមកចិញ្ចឹមកូន ឱ្យបានរស់ធំដឹងក្តី។

ទោះបីជា ពុកគ្មានចំណេះដឹង ក៏ពុកខិតខំចិញ្ចឹមកូនមិន
 បោះបង់ចោលកូនឡើយ ពុកចិញ្ចឹមកូនឱ្យរស់ដោយដែរបស់
 ពុកផ្ទាល់ រហូតដល់កូនធំដឹងក្តី ចេះហៅពុក ថាពុកដោយមាត់
 ផ្ទាល់របស់កូន ប៉ុន្តែការចិញ្ចឹមកូន គឺជាភារៈដ៏ធ្ងន់ណាស់

សម្រាប់ពុក ទោះបីជាធ្ងន់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពុកសុខចិត្ត ធ្វើដើម្បីកូនដែរ។

ពុក តស៊ូពុះពារ រាល់ឧបសគ្គគ្រប់បែបយ៉ាង ពុកមិនរាថយ ឡើយ ពុកលះបង់ទាំងពេលវេលា លះបង់ទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត ដើម្បីកូន ឱ្យតែកូនបានរស់ប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ឱ្យពុក ធ្វើអ្វីក៏ពុកព្រមដែរ ក្នុងមួយជីវិតរបស់ពុកនេះ តាំងពីក្មេងរហូត ដល់ចាស់ គឺពុកធ្វើអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងដើម្បីកូនតែប៉ុណ្ណោះ។

កូនសំឡាញ់មានឪពុក តើកូនដឹងទេ? ពេលខ្លះពុកធ្វើ ការងារបណ្តើរ បីកូនបណ្តើរ ដៃម្ខាងឱបកូន ហើយដៃម្ខាងទៀត ពុកធ្វើការងារស៊ីឈ្នួលគេ ពុកមិនហ៊ានទុកកូនចោល ឱ្យនៅ ម្នាក់ឯងនោះទេ ពុកខ្លាចកូនមានគ្រោះថ្នាក់ និងខ្លាចកូនយំ។

ការលះបង់របស់ពុក ចំពោះកូន គឺវាធំធេងណាស់ សូម្បី តែជីវិតរបស់ពុក ក៏ពុកហ៊ានលះបង់ដើម្បីការពារជីវិតរបស់កូន ឱ្យតែកូនបានរស់រានមានជីវិត ក៏ពុកហ៊ានលះបង់ដោយគ្មាន ការស្តាយស្រណោះឡើយ។

ជីវិតពុកស្លាប់ក៏ស្លាប់ទៅចុះ ឱ្យតែជីវិតរបស់កូនបានរស់
ប៉ុណ្ណឹង ពុកសប្បាយចិត្តណាស់ហើយ តើចុះចិត្តកូនវិញហ៊ាន
លះបង់អ្វីខ្លះដើម្បីពុកដែរឬទេ? ប្រហែលជាអត់ទេមើលទៅ។

នៅពេលដែលពុកឈឺម្តងៗ ពុកតែងរង់ចាំមើលផ្លូវកូន មក
មើលថែទាំ តែមិនឃើញស្រមោលកូនណាម្នាក់ មកមើលថែ
ពុកឡើយ ដូចជាពាក្យ បុរាណមួយឃ្លា បានពោលថា ឪពុក
ម្តាយនឹកកូន ដូចច្រវាប្រដេញ កូននឹកឪពុកម្តាយវិញ ដូចព្រះ
បែរខ្នង នេះគឺជាទឹកចិត្តរបស់កូនចំពោះពុក។

ពុកធ្វើគ្រប់យ៉ាងដើម្បីកូន ទោះជីវិតសូន្យក៏សុខចិត្ត
ឱ្យតែកូនរស់ពុកមិនគិត ត្រូវបង់ជីវិតក៏ព្រមដែរ។
ការងារស្រាលធ្ងន់ពុកមិនខ្វល់ ក្នុងទ្រូងអំពល់កូនមានស្នេហា
ពុកថ្នាក់ពុកថ្នមបីបមថែ ពុកសូមឱ្យតែកូនបានសុខ។
ជីវិតខ្លួនឯងពុកមិនព្រួយ ជីវិតកូនមួយព្រួយគ្រប់មុខ
ខ្លាចឈឺរងាដល់កូនពុក បណ្តាញស្នាញស្មុគក្នុងហឫទ័យ។

បើកូនបានសុខឪសប្បាយ ទោះអត់ប្រាក់ចាយមិនចេញស្តី
 ធ្វើការស៊ីឈ្នួលទោះរែកដី ធ្ងន់ស្រាលម្តេចក្តីពុកមិនថា។
 ពេលព្រឹកព្រាងៗមុនថ្ងៃរះ ពុកចេញពីផ្ទះទៅធ្វើការ
 កាប់គាស់ដកស្នូងពុនដោយស្មា ក្រោមព្រះសុរិយាក្តៅចាំងចែង។
 ពុកខំតស៊ូហើយពុះពារ ឧបសគ្គនានាតែម្នាក់ឯង
 រស្មីព្រិចៗក្តៅហួតហែង ក្រោមព្រះសូរ្យសែងក្តៅស្ទើរឆេះ។
 ពុកប្រឹងធ្វើការរកកម្រៃ លីសែងដោយដៃបែកក្រៀមប្រេះ
 ព្រលឹមព្រលប់យប់ដូច្នោះ តើក្នុងថ្ងៃនេះបានម្ហូបអ្វី។
 ពីព្រឹកដល់ល្ងាចមិនហ៊ានឈប់ ដល់ពេលព្រលប់ចូលរាត្រី
 វិលមកផ្ទះវិញឃ្លានចំណី ទោះតិចតួចក្តីហូបជុំគ្នា។
 ពុកសែនសប្បាយកាយនឿយហត់ ទោះបីក្រខ្សត់ខំពុះពារ
 ព្រោះដើម្បីកូនស្នូនពុំងា ស៊ីទ្រាំវេទនាឱ្យកូនរស់។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

៣. ដើម្បីកូនស្វីសូន្យសង្ខារ

កូនសំឡាញ់ ក្នុងមួយនាក់ជីវិតរបស់ពុក គឺពុកមានសេចក្តីសុខណាស់ នៅពេលដែលពុកមានរូបកូន និងពេលដែលកូនមានសេចក្តីសុខ ពុកក៏បានសុខដែរ នៅពេលដែលកូនមានទុក្ខ ពុកក៏មានទុក្ខជាមួយនឹងកូនដែរ ពេលនេះពុកចាស់ណាស់ទៅហើយ ពុកតែងតែដាស់តឿនក្រើនរំលឹកដល់កូនពុកជារៀងរាល់ថ្ងៃ ឱ្យកូនខិតខំប្រឹងប្រែងសិក្សារៀនសូត្រ ព្រោះថាពុកមិនអាចចិញ្ចឹមកូនបានរហូតទេ ហើយពុកក៏មិនអាចនៅមើលថែកូនអស់មួយជីវិតបានដែរ មានតែចំណេះវិជ្ជាតែមួយគត់ ដែលអាចជួយកូនបាន នៅពេលដែលអត់ពីពុកទៅ។

ពុក គ្មានទ្រព្យអ្វី ដើម្បីបន្សល់ទុកឱ្យកូននោះទេ មានតែពាក្យពេចន៍សម្តីខ្លះៗ ដើម្បីណែនាំប្រាប់កូន ទាន់ពេលពុកនៅមានដង្ហើម ពុកឱ្យខិតខំរៀនសូត្រតែប៉ុណ្ណោះ ផុតពីហ្នឹងទៅគឺកូនត្រូវតែពឹងលើសមត្ថភាពខ្លួនឯង ជីវិតនិងវាសនារបស់កូន

គឺស្ថិតនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់កូនហើយ ថ្ងៃក្រោយទៅ សុខទុក្ខ
 គឺរូបកូនជាអ្នករៀបចំ បើកូនមិនចេះស្រឡាញ់ខ្លួនឯងទេ ថ្ងៃមុខ
 ទៅ ជីវិតរបស់កូនប្រាកដជាជួបការលំបាកហើយ ដំណើរ
 នៃជីវិតរបស់កូន គឺនៅយូរអង្វែងណាស់ បើយើងមិនរៀបចំវាទេ
 កូនមិនដឹងថា ជីវិតរបស់កូនត្រូវជួបប្រទះ នូវបញ្ហាអ្វីខ្លះនោះទេ
 ដែលនឹងត្រូវកើតឡើង ចំពោះជីវិតរបស់កូន នាពេលខាងមុខ
 នោះ។

កូនឆ្លើយ ជីវិតគឺជាការតស៊ូ បើមិនតស៊ូព្យាយាមទេ ជីវិត
 នឹងទទួលផលវិបាក គ្មានអ្នកណាម្នាក់ដែលអាចជួយ កូនបាន
 ឡើយ ក្រៅតែអំពីខ្លួនកូន ចេះជួយខ្លួនឯងតែប៉ុណ្ណោះ។

ចំណែក ឯជីវិតរបស់កូនវិញក៏ដូចគ្នាដែរ គឺគ្មានអ្វីខុសគ្នា
 អំពីជីវិតរបស់អ្នកដទៃឡើយ បើអ្នកណាម្នាក់ មានការព្យាយាម
 មានការអត់ធ្មត់ មានការតស៊ូពុះពារ រាល់ឧបសគ្គសព្វគ្រប់
 បែបយ៉ាង ដែលបានកើតឡើងចំពោះជីវិត ហើយចេះដោះ

ស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខ ដោយបញ្ញាស្មារតី អ្នកនោះប្រាកដជា ទទួលបាន នូវសេចក្តីសុខ សុភមង្គលជាក់ជាមិនខាន នៅក្នុង ភាគជីវិត។

ហេតុដូច្នោះហើយ បានជាពុកព្យាយាមដាស់តឿនក្រើនរំលឹក ដល់ស្មារតីរបស់កូនជារៀងរាល់ថ្ងៃ ពុកសង្ឃឹមថាកូន របស់ពុកនឹងចេះគិត កូននឹងចេះស្រឡាញ់ខ្លួនឯង មិនចាំបាច់ ឱ្យពុកនិយាយច្រើនឡើយ តែការសង្ឃឹមនិងការជឿជាក់របស់ ពុក គឺមិនដូចបំណងឡើយ ពុកបានត្រឹមតែការខកចិត្ត និងខុស បំណង ចំពោះរូបកូនយ៉ាងខ្លាំង ពុកអង្គុយដកដង្ហើមធំ ដោយ ការអស់សង្ឃឹមចំពោះរូបកូន។

កូនមិនអាណិត ដល់ទ្រូងឪពុកបន្តិចសោះឡើយ កូនដើរ លេងសប្បាយ ស៊ីចាយហ៊ុំហា តាំងពីព្រលឹមទល់ព្រលប់ដើរ លេងបាត់ៗ ពុកស្មានតែកូនទៅរៀន ព្រោះថាកូនបានប្រាប់ពុក ថា កូនត្រូវទៅរៀនក្នុង ទារលុយពីពុក ថាយកទៅបង់ឱ្យគ្រូ កូន

ទារលុយប៉ុន្មាន ពុកឱ្យកូនប៉ុណ្ណឹង ទោះបីជាពុក អត់លុយសូម្បី
តែមួយរយរៀល នៅក្នុងហោប៉ៅក៏ដោយ ក៏ពុកស៊ីទ្រាំទៅខ្លីបុល
លុយគេយកមកឱ្យកូន ដើម្បីឱ្យបានទៅរៀន តែតាមការពិត
កូនកុហកពុកសោះ កូនមិនបានយកលុយពុក ដែលពុកឱ្យនោះ
យកទៅរៀនទេ កូនបែរជាយកញើសឈាមរបស់ពុក ទៅចាយ
វាយហ៊ីហា ជីកស្រា សេពគ្រឿងញៀន អាភៀនកញ្ញា
ជាមួយនឹងមិត្តភក្តិ បងតូចបងធំយ៉ាងសប្បាយរីករាយទៅវិញ
នៅពេលដែលពុកបានដឹងដំណឹង ពុកធ្លាក់ថ្លើមក្អក ដូចជាត្រូវ
គេមកពុះទ្រូងរូងយកបេះដូងថ្លើមប្រមាត់របស់ពុកអីចឹងណាកូន
តើឪពុកឯណាទៅដែលថាមិនខឹង? ហើយក៏ខឹងនឹងខ្លួនឯង
ណាស់ដែរ មិនគួរណាបណ្តោយឱ្យកូន ក្លាយទៅជាបែបនេះ
តើពុកឯណាទៅដែលថាមិនយំ? តើឪពុកឯណាទៅដែលថាមិន
ស្រក់ទឹកភ្នែក? តើពុកឯណាទៅដែលថាមិនតូចចិត្តអ្និតទ្រូង?
គឺមិនមានសោះឡើយ។ បើកូនមិនព្រមស្តាប់ តាមការទូន្មាន

របស់ឪពុកម្តាយយ៉ាងនេះ ពុកឈឺចិត្តណាស់កូន ឈឺសែនឈឺ
ឈឺ ហួសនឹងពេលស្តី។

កូនភ្លេចការសិក្សា មិនចូលសាលា មិនខិតខំរៀនសូត្រ
កូនចេញទៅតែពីផ្ទះបាត់ៗ ព្រលឹមបាត់ព្រលប់ឃើញ មិនដឹង
ថាកូនទៅទីណានោះទេ ទម្រាំតែនឹងដឹង ស្ទើរតែនឹងហួសពេល
ទៅហើយ។

កូនឆ្កើយ សូមកូនអាណិតអាសូរ ដល់ទឹកភ្នែកឪពុកផង
ណាកូន បើកូនមិនអាណិតដល់ពុកទេ ក៏ហីទៅចុះ សូមឱ្យតែ
កូនចេះអាណិត ចេះស្រឡាញ់ខ្លួនឯងផងណាកូន ព្រោះថាកូន
ធំហើយ ពុកសូមឱ្យកូនឈប់ទៅ ឈប់ជក់អាភៀន ឈប់ញៀន
កញ្ឆាយ៉ាម៉ា ឈប់ជីកស្រា ឈប់គេចសាលា បន្តការសិក្សាវិញ
ទៅណាកូន កូនត្រូវចាប់ផ្តើមកសាងជីវិតថ្មី កូនត្រូវតែចូលសា-
លាខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ សាងជីវិតសាជាថ្មីម្តងទៀតណាកូន
ព្រោះថាពេលវេលា ដែលកូនត្រូវកសាងខ្លួន គឺនៅមានពេលយូរ

ណាស់ សម្រាប់រូបកូនដើម្បីកែប្រែ នូវចិត្តគំនិតសាជាថ្មីនោះ
 គឺអាស្រ័យទៅលើខ្លួនកូនផ្ទាល់ប៉ុណ្ណោះ កូនត្រូវតែព្យាយាមកែ
 ទៅ កូនស៊ូឡើង កូនតស៊ូឱ្យបានណាកូន គឺមិនទាន់យឺតពេល
 នៅឡើយទេ គឺយើងនៅអាចស្រោចស្រង់បាន ដូច្នោះហើយកូន
 ត្រូវតែព្យាយាមតទៅទៀត ពុកសូមអង្វរ។
 បំណងល្អពីពុកដឹកម្យត់របស់កូន!!!!!!

ពុកសែនឈឺចិត្តដ្បិតកូនកុហក
 ដូចម្តេចនាក់ស្រក់ទាំងទឹកភ្នែក
 ពុកធ្វើការងារខំទូលពុនវែក
 ពុកឈឺពន់ពេកពេលដឹងការពិត។
 ពុកស្មានតែកូនទារលុយទៅរៀន
 ទៅជក់អាភៀនដល់យប់ងងឹត
 ពេលមកដល់ផ្ទះទារលុយជំរិត
 ថ្ងៃស្អែកនេះពិតចូលប្រឡងហើយ។

កូនទារប៉ុន្មានពុកឱ្យប៉ុណ្ណឹង

ដោយពុកមិនដឹងកូនកុំព្រួយឡើយ

ពុកបុលខ្លីគេឱ្យកូនត្រាណាត្រើយ

ស្រាប់តែកូនឆ្លើយលុយបងកូរៀត។

ពេលចេញលទ្ធផលកូនប្រឡងធ្លាក់

បេះដូងឪពុកក្នុងទ្រូងចង្អៀត

ពុកអាណិតកូនអត់លុយសូកសៀត

គេជាប់ព្រោងព្រាតកូនបែរជាធ្លាក់។

តាមពិតរូបកូនមិនដែលចូលរៀន

រវល់ជាប់ញៀនជាមួយមិត្តភក្តិ

ហេតុអ្វីយ៉ាងនេះកូនស្រស់វរលក្ខណ៍

ពុកនៅជំពាក់លុយគេវណ្ណាត។

មិនយូរប៉ុន្មានលិខិតមកដល់

ពុកស្ទើរដាច់ខ្យល់ពេលអានអក្សរ

ឯនគុណ្យប្បធម៌ហឫទ័យកម្ពុជា ក្រសួងសុខាភិបាល ខេត្តកំពង់ចាម
រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកំពង់ចាម ក្រសួងសុខាភិបាល ខេត្តកំពង់ចាម

បានដឹងជាក់ច្បាស់រឿងកូនជើងល្អ

ពុកលែងមាត់កហួសនឹងពោលស្តី។

តើពុកឯណាដែលថាមិនខឹង

ម្តេចធ្វើអីចឹងណាកូនពិសី

ភូតភរឪពុកដោយពាក្យសម្តី

នៅក្នុងហឫទ័យពុកសែនឈឺណាស់។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

មនុស្សមិនមែនជាទេវតា ចុះអ្នកណាដែលមិនប្រព្រឹត្តខុស
តែបើដឹងថាខ្លួនធ្វើខុសហើយចេះកែ នោះទើបជាការប្រសើរ។

៤. ពុករស់ព្រោះដើម្បីកូន

សូរ្យសែងប្រឹងរះ ចាំងជះរស្មីពន្លឺព្រិចៗ ប្រដេញគ្នាក្តៅ ហូតហែង ពុកប្រឹងប្រែងធ្វើការងារ សព្វគ្រប់បែបយ៉ាង ទោះ- បីជា ការងារធ្ងន់ស្រាលលឺសែងដោយស្នា ឬប្រើកម្លាំងបាយ ក្រោមកម្តៅថ្ងៃហាលភ្លៀងហាលខ្យល់ ពុកមិនខ្លាចនឿយហត់ សោះឡើយ ដើម្បីបានប្រាក់កម្រៃបន្តិចបន្តួច យកមកចិញ្ចឹម កូននៅតូចៗ ដែលកំពុងតែអង្គុយរង់ចាំមើលផ្លូវពុក យកអាហារ មកឱ្យកូនបរិភោគ កូនរង់ចាំដោយការស្រេកឃ្លានអាហារ យ៉ាងក្រែលែង ចាំរហូតដល់ថ្ងៃត្រង់ ទម្រាំតែពុកបានប្រាក់ យកមកទិញអាហារឱ្យកូនបរិភោគ ថ្ងៃកាន់តែជ្រេអទៅលិច ក្នុង ចិត្តឪពុកអាណិតកូនយ៉ាងក្រែលែង ពុកមើលមុខកូន ពុក ស្រក់ទឹកភ្នែក ព្រោះថា កូនៗកំពុងតែអង្គុយរង់ចាំ មើលផ្លូវពុក មកពីផ្សារយ៉ាងអន្ទះសា យកអាហារមកឱ្យកូនបរិភោគ កូន ចាំពុកយូរពេកធ្វើឱ្យឃ្លានខ្លាំងៗ កូនអើយ ឱ្យពុកសុំទោស

ដែលពុកធ្វើបាបកូន ឱ្យកូនឃ្មានបាយដល់ថ្នាក់ហ្នឹង ពុកមិន
ចង់ឱ្យយឺតទេ តែពុកគ្មានលុយសោះឡើយ សូម្បីមួយរៀល
ក៏ពុកគ្មានដែរ ពុកទៅធ្វើការជាកម្មកររបស់គេ ទម្រាំតែនឹងបាន
លុយ ពុកប្រញាប់ប្រញាល់ ទៅទិញអាហារយកមកឱ្យកូន នេះ
ហើយ គឺជីវិតអ្នកក្រ ចេះតែទ្រាំរស់ទៅ គឺទ្រាំរស់ដើម្បីកូន។

- ដើម្បីកូន ធ្វើគ្រប់យ៉ាងឥតរាចរយ
- ដើម្បីកូន មិនបណ្តោយឱ្យវេទនា
- ដើម្បីកូន ទោះនឿយហត់ឪពុកៗ
- ដើម្បីកូន ទោះឈឺជាឥតពេលស្អី។
- ដើម្បីកូន ឱខំណាស់គ្មានទំនេរ
- ដើម្បីកូន ដល់ថ្ងៃជ្រេអគងព្រៃ
- ដើម្បីកូន ធ្វើកិច្ចការដល់រាត្រី
- ដើម្បីកូន ឱធ្វើអ្វីក៏ព្រមដែរ។
- ដើម្បីកូន ការស្រាលធ្ងន់ទោះលីសែង

ដើម្បីកូន ក្រោមក្តៅហែងតែងធ្វើស្រែ
 ដើម្បីកូន ព្រោះស្រឡាញ់បុត្រមានសស្តេហ៍
 ដើម្បីកូន រាល់ថ្ងៃខែថែរមិត្ត។
 ដើម្បីកូន ទោះត្រូវសូន្យបង់សង្ហារ
 ដើម្បីកូន នឿយយ៉ាងណាមិនដែលគិត
 ដើម្បីកូន ចេះតែព្រួយជាប់ក្នុងចិត្ត
 ដើម្បីកូន ចេះតែគិតគ្រប់វេលា។
 ដើម្បីកូន ឱមិនគិតពីខ្លួនឯង
 ដើម្បីកូន ឱប្រឹងប្រែងធ្វើការងារ
 ដើម្បីកូន ទោះត្រូវសូន្យបង់ជន្មា
 ដើម្បីកូន គ្រប់វេលាក៏សុខចិត្ត។

ក្តីសង្ឃឹមរបស់ពុក គឺសង្ឃឹមថា នៅពេលដែលកូនធំឡើង
 កូននឹងក្លាយទៅជាកូនល្អ ដែលមានចំណេះវិជ្ជាខ្ពង់ខ្ពស់ មិន
 ដូចជារូបពុក ដែលក្រលំបាកតោកយ៉ាក ប្រើតែកម្លាំងបាយ

នោះទេ ដូច្នោះ កូនត្រូវតែខំរៀនយកចំណេះ វិជ្ជាមកដាក់ក្នុងខ្លួន
កូនឱ្យបាន ។

វិជ្ជាជាទ្រព្យជាប់នៅនឹងខ្លួន ឱ!កូនមាសសួនសង្វាតកុំខាន
ត្រូវយកវិជ្ជាមកដាក់ក្នុងប្រាណ ទើបរូបកូនបានសេចក្តីសុខពិត។

វិជ្ជាចេះបានដោយការប្រឹងប្រែងព្យាយាមខ្លះខ្លះដើម្បីជីវិត
តស៊ូពុះពារឧបសគ្គឆ្ងាយជិត ជម្នះផ្លូវចិត្តឱ្យមានរស្មី។

វិជ្ជាជាប្រទីបបំភ្លឺផ្លូវ នៅថ្ងៃក្រោយទៅរួចផុតទុក្ខភ័យ
ផុតពីងងឹតនិងភាពក្រក្រី សាងជីវិតថ្មីទឹកដីអ្នកប្រាជ្ញ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្រ

៥. ទឹកត្រកឪពុកជាជនពិការ

ឱ!កម្មលិខិត ឥតក្តីមេត្តា បានកំណត់ចារវាសនាមនុស្ស
 មិនដូចគ្នាមែន ឱ្យមានអ្នកមាន ឱ្យមានអ្នកខ្លះក្រ អ្នកអាក្រក់
 អ្នកល្អ អ្នកសអ្នកខ្មៅ អ្នកខ្មៅអ្នកឆ្លាត អ្នកទាបអ្នកខ្ពស់ តាម
 កម្មលិខិតជាអ្នកកំណត់ ជាអ្នកចាត់ចែង ដោយគ្មានអ្នកណា
 ម្នាក់ អាចជជែកវែកញែក ប្រកែកតវ៉ាបានឡើយ តាមពិតទៅ
 កម្មបែងចែកសត្វលោក ទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួនបានសុក្រឹត
 ណាស់ ឥតស៊ីសំណូកស្លូកប៉ាន់ ចំពោះអ្នកណាម្នាក់ឡើយ។

កម្មលិខិត ពិតជាសាហាវណាស់ តាមមកផ្ដន្ទាយាយី នៅ
 ក្នុងឆាកជីវិត ធ្វើឱ្យជីវិតរបស់ពុក ក្លាយខ្លួនទៅជាជនពិការ
 នូវអវយវៈ ដោយគ្មានចិត្តអាណិតប្រណី ឥតក្តីមេត្តា សន្តោស
 អាសូរ រស់នៅសព្វថ្ងៃកំដរជីវិតរស់ឥតខ្ចីមសារ ជាជនពិការសុំ
 ទានគេ ដើម្បីជីវិតនឹងបានរស់នៅជាបន្ត តាំងពីព្រឹកទល់ព្រលប់
 ត្រូវទៅដើរសុំគេ ។

ពុកលើកម្រាមដៃដប់ប្រណាម្យសូមទាន ដោយការស្រេក
 ឃ្លាន ហ៊ានលើកដៃសំពះសុំទានគេ ថ្ងៃខ្លះគេឱ្យដោយការ
 អាណិតអាសូរ ក៏បានទិញចំណីអាហារ យកមកឱ្យកូនបរិភោគ
 ហើយ ថ្ងៃខ្លះទៀតក៏សុំមិនបាន ត្រូវគេជេរប្រទេចដាក់បណ្តា-
 សា ដៀលត្នះថា យើងជាអ្នកក្រ អ្នករហាម ជាពូជអ្នកឈាម
 ចោក ត្រូវគេប្រមាថ ត្រូវគេមើលងាយមើលចោក គេរើសអើង
 គេស្អប់គេខ្ពើម ជីវិតជាជនពិការ រស់នៅអនាថាគ្មានទីពឹង
 ប្រៀបដូចជាសំរាម ដែលត្រូវគេបោះបង់ចោល ដោយគ្មានក្តី
 អាណិតសន្តោស គេមិនឱ្យយើងហើយ គេថែមជេរស្តីយើង
 ទៀត ពុកនិងកូនត្រូវដេកអត់បាយ ជួនត្រូវគេឱ្យ ជួនគេមិនឱ្យ
 ធ្វើម្តេចបើយើងគ្មានមុខរបរ គ្មានចំណេះដឹង មិនបានចូល
 សាលាសិក្សារៀនសូត្រ បើរស់តែនឹងទៅរៀន វាស្វិតក្រពះ
 តើបានអាហារអីយកមកបរិភោគ? រស់ដោយលើកដៃសំពះ សុំ
 គេ ព្រោះថាក្រពះវានៅឃ្លាន ហ៊ានដាច់ចិត្តលើកដៃហាមាត់សុំ។

យើងជាអ្នកក្រគ្មានទ្រព្យធនអ្វី ដើម្បីបម្រុងទុកបរិភោគ
នោះទេ ដូច្នោះហើយ ត្រូវគិតក្រពះជាមុនសិន នេះគឺជាជីវិតនៃ
ជនពិការ រស់ដោយសារការសុំទាន។

ឱ! កម្មលិខិតតតក្តីមេត្តា ប្រែប្រួលវាសនាគ្មានក្តីអាសូរ
ធ្លាក់ខ្លួនពិការទឹកភ្នែកស្រក់ហូរ ជីវិតត្រូវប្តូររស់តតខ្លឹមសារ។
រស់នៅមួយថ្ងៃកំដរមួយថ្ងៃ ទម្រាំដល់ក្ស័យបាត់បង់សង្ខារ
ក្នុងភពងងឹតជាជនពិការ ដើរសុំអាហារដោយសារគេរស់។

លើកម្រាមដៃដប់ប្រណាម្យសូមទាន អស់លោកអ្នកមានសូមចិត្តសន្តោស
ដាក់ទានឱ្យខ្ញុំបន្តិចផងចុះ សូមជួយសង្គ្រោះជីវិតអ្នកក្រ។
អូសជើងតត្រុកសំកុកតាមផ្សារ ដៃទាំងទ្វេហាលន់តូអង្វរ
ដៃឱបឈើច្រត់គេមិនមាត់ក អ្នកខ្លះចិត្តល្អក៏គេមេត្តា។
អង្គុយពីព្រឹកសំកុកដល់ថ្ងៃ ផ្តុំដោយម្រាមដៃដាក់លើសិរសា
ហាមាត់ស្រែកសុំដួងចិត្តខ្លោចផ្សា ដាក់ទានផងណាខ្ញុំប្រាថ្នារស់។

អ្នកខ្លះគេឱ្យដោយក្តីអាណិត ចេញពីដួងចិត្តដោយការសង្គ្រោះ
 អ្នកខ្លះក៏ឃើញគេក៏ដើរហួស ខ្ញុំសូមមួយពោះរស់ត្រឹមមួយគ្រា។
 រស់នៅសព្វថ្ងៃគេស្អប់គេខ្លើម គេឃើញរអើមត្រូវគេនិន្ទា
 សម្លៀកបំពាក់គយិរគយារ ខិតខំពុះពាររស់ដើម្បីកូន។
 ដ្បិតត្រូវសង្គមគេខាកគេស្តោះ តែឈ្លើយចុះមិនអីទេសូន
 ពុកអាចទ្រាំបានក្តីទុក្ខផ្លូវ ទោះបីស្លាប់ខ្លួនឱ្យតែកូនរស់។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្តក្រ

៦. សែនអនិច្ចាវាសនាឪពុកចាស់

ជីវិត ពិតជាលំបាក កាលពីនៅក្មេងៗកម្លាំងមាន ចង់ធ្វើអ្វី ក៏បានធ្វើអ្វីក៏ស្រួល កាប់គាស់លីសែងរែកពុន ធ្វើស្រែចម្ការ ភ្ជួរ រាស់ដកស្ទូង ធ្វើបានទាំងអស់ដោយកម្លាំងខ្លួន តែពេលឥឡូវ នេះ រឹយក៏កាន់តែចាស់ជរា ប្តូរផ្លាស់ណាស់ទៅហើយ រស់ ដោយសារកម្លាំងកូន។

ដ្បិតតែពុកចាស់ប៉ុណ្ណឹង កូនឆ្លើយ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពុក ដែលពុករកបានក៏មិនខ្វះដែរ ព្រោះថា ពុកខិតខំប្រឹងប្រែងស្វែង រកយកមកសន្សំទុក ដើម្បីធ្វើជាភោគ្គីមរតក ទុកចែកឱ្យកូន ក៏មិន តិចតួចប៉ុន្មានដែរ តាំងតែពីក្មេង រហូតមកដល់ពេលនេះ គឺតាំង តែពីសក់ខ្មៅ រហូតមកដល់សក់ស្កូវ នៅពេលដែលកូនមាន គ្រួសារ បែកផ្ទះសំបែងនោះ ពុកនឹងចែកទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យកូន ធ្វើជាដើមទុន ដើម្បីបង្កើតមុខរបររកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិត។

តែនៅពេលនេះ ពុកក៏មិនអាចធ្វើអ្វីបាន ដូចមុនទៀត ឡើយ ព្រោះពុកចាស់ណាស់ទៅហើយ វ័យកាន់តែចាស់កម្លាំង កាន់តែចុះខ្សោយទៅៗ រស់បានដោយសារកូន គ្មានអ្វីទីពឹង ទៀតទេ។

កាលគ្រាដើមឡើយ កាលកូននៅតូចៗចំទង់ មិនទាន់ មានប្រពន្ធឬគ្រួសារ កូនគេនិយាយថា គេធានារ៉ាប់រងនឹងចិញ្ចឹម ពុកវិញអស់មួយជីវិត គឺមិនឱ្យពុកលំបាកទេ ឱ្យរស់យ៉ាងស្រួល តែនៅពេលដែលពុកមានវ័យចំណាស់ទៅ ពុកខំតែជឿជាក់ទៅលើ សម្តីកូន ថាកូនគឺជាកូនម្នាក់ ដែលធ្វើឱ្យពុកអាចទុកចិត្តបាន អាចឱ្យពុកពឹងពាក់ពំនាក់អាស្រ័យបាន ទៅថ្ងៃក្រោយ ពុកខំតែ ចែកទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យកូនទាំងអស់ ដោយគ្មានសល់អ្វីបន្តិចបន្តួច សោះឡើយ ហើយពុកសូមកូនរស់នៅជាមួយ សូមត្រឹមតែរស់ ប៉ុណ្ណោះ។

ពុក ខំតែជឿសម្តីកូន ជឿយ៉ាងស្តង់ចិត្ត ជឿទៅលើកូន ថានឹងបានកូនជាទីពឹង ទៅថ្ងៃក្រោយ នៅពេលដែលខ្លួនចាស់ ជរា ឈឺគ្រាំគ្រា នៅលើគ្រែ ធ្វើអ្វីមិនកើត បានកូនជាអ្នកចិញ្ចឹម បីបាច់ថែរក្សា សង្ឃឹមថាកូន គេនឹងតបស្នងសងគុណចិញ្ចឹម ឪពុកវិញ ដូចអ្វីដែលពុកបានធ្វើចំពោះកូន ។

អ្វីៗទាំងអស់ គឺវាបានខុសស្រឡះ អំពីអ្វីដែលពុកបានគិត កន្លងមក ដោយនឹកស្មានមិនដល់ ថាកូនក្លាយទៅជាបែបនេះ ពុកខំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា កូនគឺជាក្តីសង្ឃឹមចុងក្រោយបំផុត របស់ពុក ដែលពុកអាចពឹងពាក់បាន នៅពេលដែលចាស់ទៅ នោះ។

តែក្តីសង្ឃឹមរបស់ពុក បានរលាយសាបសូន្យអស់ទៅ ហើយគ្មានសេសសល់ ពុកបានត្រឹមតែការខកចិត្ត និងខុសបំណងជាខ្លាំង កូនៗមិនគិតដល់ឪពុកឡើយ ពុកកាន់តែចាស់

ជរាខ្លាំងណាស់ទៅហើយ កូនមិនខ្វល់ឡើយចំពោះឪពុក កូន
គិតតែគ្រួសាររបស់កូនប៉ុណ្ណោះ ។

កូន គេទុកឪពុកចោល ឱ្យរស់តែម្នាក់ឯងអុជចង្អៀងប្តូងៗ
ក្នុងខ្ទមស្រែ ឯកូនមានស្នេហារស់ក្នុងវីឡា សម្បូរសប្បាយចាយ
ដុល្លារ ពុកឈឺខ្លោចជួរក្នុងខ្ទមចង្អៀត ឆ្លៀតនឹកកូននោះទៅ
ទៀត បើកូនអាចឆ្លៀតសុំមកមើលពុកផង។

ពុកកាន់តែចាស់វ័យកាន់តែជ្រុះ ហេតុអ្វីមានសមេកូនធ្វើ
ដូច្នោះ ឬមួយកូនគិតថាពុកចាស់ជរាទៅហើយ តាចាស់ម្នាក់នេះ
លែងមានប្រយោជន៍អ្វី សម្រាប់កូនទៀតហើយ នេះឬការតប
ស្នងសងគុណរបស់កូនមកលើពុក ការលះបង់ដ៏ធំធេងរបស់
ពុកវាគ្មានន័យអ្វីសម្រាប់កូនទៀតទេឬ សម្រាប់មនុស្សចាស់
ដូចជារូបពុកម្នាក់នេះ?។

ពុកនិងម៉ែតែប៉ុណ្ណោះចេះតែចាស់
កូនណាខ្លះដែលចេះគិតដល់ពុកម៉ែ

នឹកតបស្នងសងគុណគាត់ចិញ្ចឹមថែ

នៅពេលម៉ែហើយនិងពុកចាស់ជរា។

ពុកនិងម៉ែតែងតែគិតនឹកស្រមៃ

មុនដល់ថ្ងៃក្ស័យជីវិតសូន្យជន្មា

ទុកម៉ែចោលឱ្យរងគ្រោះរស់រងា

ម៉ែវេទនាកូនគ្រប់គ្នារស់សប្បាយ។

ពុកនិងម៉ែប្រែគ្រាំគ្រាវ័យចំណាស់

ប្រាកដណាស់ច្បាស់ជាប្រាស់ព្រាត់ទៅឆ្ងាយ

កាលនៅរស់កូនទាំងអស់បង្កត់បាយ

បង់រូបកាយទើបនឹកស្តាយយំស្រណោះ។

កូនឆ្លើយ កូនភ្លេចអស់ហើយឬ នូវអនុស្សាវរីយ៍ ដឹកម្សត់
កម្រជាមួយគ្នា គ្រាពុកអៀវកូនឆ្លងទឹក ដឹកដៃកូនចូលសាលា
បន្តការសិក្សា ពុកខំធ្វើការងាររកលុយយ៉ាងលំបាក ដើម្បី

យកមកឱ្យកូនរៀនសូត្រ ពុកខំស្វែងរកអនាគតឱ្យកូនដោយ
នឹកសង្ឃឹមថា កូននឹងមានអនាគតល្អ។

ពុក រ៉ាប់រងចិញ្ចឹមកូនតែម្នាក់ឯង ពុកត្រូវសម្លាប់ជីវិតសត្វ
ដទៃ មានត្រីជាដើម ដើម្បីយកមកចិញ្ចឹមកូន ពុកធ្វើដោយ
គ្មានញញើតដៃមិនបំប្រិចភ្នែកឡើយ ទោះបីជាឱ្យពុកធ្វើអ្វីក៏
ពុកព្រមដែរ ឱ្យតែបានចិញ្ចឹមកូន ឱ្យតែជីវិតរបស់កូនបានរស់
ពុកសាងកម្មអកុសលច្រើនណាស់ ដើម្បីចិញ្ចឹមកូនឱ្យបានរស់
រហូតធំដឹងក្តី ពុកចិញ្ចឹមកូនបួនដប់ម្ភៃ រហូតដល់ធំដឹងក្តី
បានរស់យ៉ាងស្រួល ចុះចំណែកកូនវិញ តើកូនបួនដប់ម្ភៃនាក់
ចិញ្ចឹមពុកមួយមិនរស់ទេឬ? គឺប្រហែលជាមិនរស់ទេមើលទៅ
តើកូនមិនយល់ថា ជាអយុត្តិធម៌សម្រាប់ពុកទេឬ? ទីបំផុតជីវិត
របស់ឪពុករស់គ្មានទីពឹងមែន។

តំណក់ទឹកភ្នែកស្រក់លើផែនថ្ពាល់ រឿងរ៉ាវជួបផ្ទាល់នៅក្នុងជីវិត
លង់ជឿសម្តីកូនយ៉ាងស្តុកចិត្ត ចែកទ្រព្យមិនគិតភ្លេចខ្លួនជរា។
ដីស្រែចម្ការមានច្បារដំណាំ ដីកេរ្តិ៍រាប់ឆ្នាំខ្ញុំខំការពារ
កាត់ជាចំណែកចែកកូនគ្រប់គ្នា សង្ឃឹមបុត្រភ្លាចិញ្ចឹមពុកផង។

មានគោក្របីដីផ្ទះសម្បែង ទ្រូងឪពុកបែងសែនខុសបំណង
 កូនគេប្រែប្រួលក្រឡាស់បែរខ្នង ជាការតបស្នងឱ្យពុកទឹកភ្នែក។
 ពុកនៅក្នុងខ្នងកូននៅវិទ្យា ឱវស្សាចេញដំបូលប្រក់មេឃ
 ចង្អៀងប្លង្ក ៗជញ្ជាំងរហែក ក្នុងផ្ទះបាក់បែកជរាពិការ។
 កូនរស់សប្បាយឱវស្សារងទុក្ខ ថ្ងៃនេះទៅមុខគ្មានអ្នករក្សា
 មើលថែពុកចាស់ខ្វះទាំងអាហារ រហូតមរណាកូនធ្វើមិនដឹង។
 ពុទ្ធាម្ចាស់ថ្លៃម្រាមដៃធ្លាប់ថ្មម មាត់ច្រៀងលួងលោមបីបមព្រលឹង
 ចាំមើលផ្លូវកូននីមន្តនស្ងាត់ឈឹង ឱដេកទន្ទឹងសង្ឃឹមមើលផ្លូវ។
 តើដល់ពេលណាទើបកូនភ្ញាក់ខ្លួន មកមើលថែចូនរក្សាម៉ែឪ
 វ័យកាន់តែចាស់ជរាហើយពៅ ពីថ្ងៃនេះទៅឱនៅម្នាក់ឯង។
 ជីវិតឱវស្សាព្រោះកូនអាស្រ័យ កូនមិនអាស្រ័យក្រោមថ្ងៃក្តៅហែង
 រស់យ៉ាងលំបាកចិត្តសែនចំបែង រសាត់ដូចផ្សែងរស់គ្មានទីពឹង។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

៧. ទឹកភ្នែកប្រពន្ធដើម

អប្រាត្រស្ងប់ស្ងាត់រសាត់ទឹកហូរ ភ្លៀងធ្លាក់ជន់ហូរសូរលាន់រង
 រាត្រីក្រៀមក្រោះឮសូរសត្វយំ រាត្រីភ្លៀងធំកូនយំឱបម៉ែ។
 យប់កាន់តែជ្រៅម៉ែនៅម្នាក់ឯង ដួងចិត្តចំបែងរងទុក្ខឥតល្ងៃ
 ម៉ែអាណិតកូនឪមិននៅក្បែរ នៅក្នុងខ្ទមស្រែថែកូនចាំប្តី។
 ចាំបាត់ៗចាំមើលតែផ្លូវ តើថ្ងៃណាទៅទើបមករកស្រី
 នាមជាករិយាថែកូនទាំងបី កូនអត់អីឆឺសួររកឪពុក។
 អូនឆ្លើយប្រាប់កូនថាបងធ្វើការ កូនខំសិក្សាចាំទៅជួបមុខ
 ចាំបាត់ៗទាំងចិត្តស្មាញសុគ គ្រួសារជួបទុក្ខចាំបងវិលវិញ។
 ជួបគ្រាដំបូងថាស្រលាញ់ស្មោះ បានប្រាណក៏ដោះឱ្យស្រីម្នោម្នេញ
 ទុក្ខធំផ្ទុនៗនិយាយមិនចេញ កូនតែងទន្ទេញសួររកឪពុក ។
 ទឹកភ្នែកប្រពន្ធដើមហូរទម្លាក់ ចុះមកឥតទាក់ដេកឱបក្តីទុក្ខ
 មិនដែលស្គាល់ទេថាមានក្តីសុខ ថ្ងៃនេះទៅមុខមិនដឹងយ៉ាងណា។

ឱ!កូនសំឡាញ់ស្មើនឹងជីវិត ឱកូនក្បត់ចិត្តលួចមានសង្សារ
 មានប្រពន្ធចុងចុះចោលគ្រួសារ ឱម្តាយខ្លោចផ្សាឱវាចុកចាប់។
 ម៉ែសែនឈឺចិត្តស្ទើរប្រេះដើមទ្រូង ស្ទើរគាំងបេះដូងជីវិតអ្នកអាប៉
 មិនចង់រស់ទេចង់តែទៅស្លាប់ ប៉ុន្តែវាយ៉ាប់ព្រោះអាណិតកូន។
 ឱ!ប្តីហេងសិយបានឆ្នោយគំនិត បានកាយណាយចិត្តសុំលាក់បំពួន
 មិនស្តាប់មិនស្តល់បានប្រាណបានខ្លួន មានបីមានបួនថែមបួនបូកប្រាំ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្ត័ក្រ

៨. ជីវិតម៉ែវាសនាកូន

ជាតិជាស្រ្តី វ័យជាម្តាយតែខ្វល់ខ្វាយ ចំពោះកូនជានិច្ច គ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ មិនថាយប់ឬថ្ងៃ តាំងពីថ្ងៃដែលកូន បានមកចាប់បដិសន្ធិ នៅក្នុងផ្ទះនៃមាតា ម៉ែតែងខ្វល់ខ្វាយថែ រក្សាការពារ កូនគ្រប់ពេលវេលា គ្រប់វិនាទី។

ទោះបីជាម៉ែ ទទួលរងនូវការលំបាក ក្នុងការពពោះ ព្រោះ កូនអាស្រ័យក៏ដោយ ក្នុងរយៈពេល ៩ ខែ ១០ ថ្ងៃ ឬ ១០ ខែ ម៉ែជួបប្រទះនូវការលំបាក សព្វគ្រប់បែបយ៉ាងទាំងអស់ ទាំង ការដេក ដើរ ឈរ អង្គុយ បរិភោគចំណីអាហារ ជូរ ប្រៃ ហឺរខារ គឺប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួលប៉ុន្មានទេ។

ម៉ែ នៅរង់ចាំមើលផ្លូវកូន ដែលត្រូវប្រសូតចេញពីផ្ទៃ របស់ម៉ែយ៉ាងអន្ទះសា ព្រោះម៉ែចង់ឃើញមុខកូន ថ្នាក់ថ្នមកូន ដោយផ្ទាល់ដែររបស់ម៉ែ ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ពីមួយខែទៅមួយ

ខែ ម៉ែបន់ឱ្យតែដល់ ថ្ងៃកូនប្រសូតនោះទេ មិនយូរប៉ុន្មាន ថ្ងៃក៏
មកដល់ ម៉ែនឹងបានឃើញមុខកូន។

ថ្ងៃដែលកូន ប្រសូតចេញពីផ្ទៃរបស់ម៉ែ គឺជាថ្ងៃដែលម៉ែ
ទទួល រងនូវទារុណកម្ម យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដ៏ក្រៃលែង ចំពោះម៉ែដែល
ម៉ែមិនធ្លាប់បានជួបកន្លងមក នៅក្នុងមួយឆាកជីវិតរបស់ម៉ែនេះ។

គឺជាថ្ងៃនៃសេចក្តីទុក្ខរបស់ម៉ែ និងជាថ្ងៃដែលជីវិតរបស់
ម៉ែស្ទើរស្លាប់ស្ទើររស់ គឺមិនទាន់បានដឹងនៅឡើយទេ ថាជីវិត
របស់ម៉ែ អាចឆ្លងផុតដែរឬទេ ព្រោះម៉ែឈឺណាស់ ឈឺហួស
គណនា ឈឺចុកចាប់ពេញសព្វសារពាង្គកាយ ម៉ែយំម៉ែស្រែក
ស្រែករកអ្នកជួយ ស្រែករហូតដល់ភ្លាត់សំឡេង គួរឱ្យរន្ធត់តក់-
ស្តុតយ៉ាងក្រៃលែង ព្រោះម៉ែឈឺណាស់ ឈឺស្ទើរតែទ្រាំលែង
បាន សន្លប់ម្តងៗ ម៉ែបាត់បង់ស្មារតី ឈាមម៉ែស្រក់ហូរមក ស្ទើរ
ក្លាយជាស្ទឹង លាយជាមួយនឹងសំឡេងរបស់ម៉ែ ដែលស្រែក
ទ្រហោយំ លាយឡំជាមួយនឹងទឹកភ្នែកស្រក់ហូរមកតក់ៗ កាត់

២២ ខែ ម៉ែបន់ឱ្យតែដល់ ថ្ងៃកូនប្រសូតនោះទេ

តាមផែនថ្កាល់ទាំងសងរបស់ម៉ែ ព្រោះម៉ែឈឺ សែនឈឺ ឈឺ
ខ្លាំងណាស់កូន នៅពេលដែលម៉ែឈឺខ្លាំង ម៉ែគ្មានសង្ឃឹមឡើយ
ថានឹងបានរស់ បានឃើញមុខកូននោះទេ ។

ឈឺអើយសែនឈឺ គ្មានអ្វីផ្ទឹម

ម៉ែអស់សង្ឃឹមហើយណាមាសមេ

ម៉ែឆ្លងមិនជុតថ្ងៃឆ្លងទន្លេ

មិនសង្ឃឹមទេថាបានរស់ឡើយ។

ទោះម៉ែស្លាប់ទៅក៏ម៉ែមិនស្តាយ

សូមត្រឹមតែម្តាយប្រសូតកូនហើយ

ចម្លងបុត្រថ្លៃឱ្យបានដល់ត្រើយ

ម៉ែឈឺឥតស្បើយឈាមហូរជាស្ទឹង។

សំឡេងកូនង៉ាវាសនាកូនម៉ែ

ម៉ែមិនបានថែទេកូនព្រលឹង

ម៉ែចម្លងកូនបានតែប៉ុណ្ណឹង

ចាប់ពីពេលហ្នឹងកូនត្រូវរៀនរស់។

តែទោះបីជា ម៉ែឈឺយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ម៉ែនៅតែព្យាយាមតស៊ូ ដើម្បីចម្លងឱ្យបានដល់ត្រើយ ព្រោះជីវិតកូនធ្វើនៅលើម៉ែហើយ ជីវិតម៉ែគឺជាវាសនាកូន បើជីវិតរបស់ម៉ែត្រូវស្លាប់ ជីវិតកូនក៏ត្រូវស្លាប់ដែរ ហេតុដូច្នោះហើយបានជាម៉ែខំណាស់ ខំអត់ធ្មត់ខំដើម្បីកូន ខំដល់ជីវិតចុងក្រោយរបស់ម៉ែ ក៏ម៉ែនៅតែខំជីវិតម៉ែស្លាប់ ក៏ស្លាប់ទៅចុះ សូមឱ្យតែជីវិតរបស់កូនបានរស់ ប៉ុណ្ណឹងម៉ែសប្បាយ ចិត្តណាស់ហើយ។

ម្រាមដៃស្រលនគួរស្រឡាញ់ រង់ភក្ត្រគួរភ្ជាប់អ្វីម៉្លោះហ្ន៎
 កូនកើតមកភ្លាមម៉ែត្រេកអរ ដួងចិត្តស្មោះសររបង្កើតថ្លៃ។
 កូនទើបនឹងកើតចេញពីគភ៌ ម៉ែភ័យញាប់ញ័រឈឺពេកក្រៃ
 ម៉ែឈឺចុកចាប់ស្ទើរតែក្ស័យ គឺនៅក្នុងថ្ងៃឆ្លងទន្លេ។
 ឈាមម៉ែស្រក់ហូរដូចជាស្ទឹង ម៉ែសន្លប់ឈឹងហើយមាសមេ
 មិនសង្ឃឹមថាបានរស់ទេ ថែចូនបំពេកូនព្រលឹង។

ជីវិតអ្នកម៉ែវាសនាកូន ម៉ែចម្លងសួនបានត្រឹមហ្នឹង
 ម៉ែឈឺខ្លាំងពេកដេកសម្លឹង កូនគ្មានទីពឹងអត់ពីម៉ែ។
 សន្លប់ជូនៗខ្លួនសែនឈឺ សំឡេងលាន់ឮឈឺក្អកក្អាយ
 សូមឱ្យគេជួយព្រួយឥតល្អ ឱកូនមានស្នេហ៍ម៉ែឈឺណាស់។
 ឈាមហូរតក់ៗស្រក់ទឹកភ្នែក ម៉ែឈឺពន់ពេកស្រែកបម្រះ
 សូមឱ្យកូនកើតឆាប់រហ័ស កូនយំដូចជាសំស្មារតីម៉ែ។
 បានឮសំឡេងកូនមានម្តាយ ទុក្ខបានរសាយបន្តិចដែរ
 បានឃើញមុខកូនម៉ែបានល្អ បំបៅមានស្នេហ៍ដោយផ្ទាល់ដែរ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

**ម៉ែស៊ុលៈបង់ជីវិតខ្លួនឯងដើម្បីកូន
 តើកូនហ៊ានលះជីវិតដើម្បីម៉ែដែរទេ?**

៩. ជីវិតអត់ពូ

ដំណើរនៃជីវិត គឺពិតមិនទៀង គ្រប់មនុស្សសត្វទាំងអស់ ដែលបានកើតមក នៅក្នុងលោកិយនេះ បានឃើញនូវពន្លឺ នៃព្រះអាទិត្យ បានស្គាល់នូវរស់ជាតិនៃជីវិត ជីវិតពិតជាមាន សេចក្តីសុខហើយនិងទុក្ខ ជារឿងធម្មតារបស់សត្វលោក។

មនុស្សយើងទាំងអស់ សុទ្ធសឹងតែមានទុក្ខគ្រប់រូបគ្រប់គ្នា ទាំងអស់ គ្រាន់តែសេចក្តីសុខហើយនិងទុក្ខនោះ វាមិនដូចគ្នា តែប៉ុណ្ណោះ អ្នកខ្លះគេក៏មានសេចក្តីសុខ ដោយមានឪពុកម្តាយ នៅរស់រានមានជីវិតជុំជិតជាមួយ នៅរង់ចាំជួយមើលថែរក្សា ការពារផ្តល់នូវភាពកក់ក្តៅ ផ្តល់នូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ស្និទ្ធស្នាល គ្រប់ពេលវេលា អ្នកខ្លះទៀត ក៏មានសេចក្តីទុក្ខច្រើនជាង សេចក្តីសុខ ដ្បិតតែបានកើតមកនៅក្នុងត្រកូលអ្នកមាន សម្បូរ សប្បាយចាយដុល្លារ រស់នៅក្នុងដំបូលផ្ទះវីឡា សម្បូរធនធាន ច្រើនក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែសេចក្តីសុខហើយនិងទុក្ខ វាច្រើនតែដើរ

ទន្ទឹមគ្នា ជាពិសេស គឺសេចក្តីទុក្ខដែលបានជួបគ្នាទៅហើយ បែរជាត្រូវព្រាត់ប្រាសគ្នាទៅវិញ នេះគឺជាសេចក្តីទុក្ខដ៏ធ្ងន់ ធំ ឆេងណាស់ សម្រាប់មនុស្សយើងម្នាក់ៗ តែងតែមានគ្រប់រូប គង់តែនឹងជួបគ្រប់ៗគ្នាទាំងអស់។

ព្រោះថា វាគឺជារឿងរ៉ាវនៃច្បាប់របស់ធម្មជាតិ ទៅហើយ ដែលនឹងត្រូវកើតឡើង មិនអាចកែប្រែបាន ចំពោះជីវិតរបស់ មនុស្សយើងម្នាក់ៗ តែងតែប្រែប្រួល តែងតែប្តូរផ្លាស់ទៅជា រឿងរាល់ថ្ងៃ មិនទៀងទាត់ មិនស្ថិតស្ថេរឡើយ។

ចុះហេតុអ្វី បានជាកម្មលិខិតតតក្តីមេត្តា កម្រិតវាសនា របស់ខ្ញុំខុសគេ បានកើតមកហើយ មិនដែលបានដឹង មិន ដែលបានស្គាល់ឡើយ នូវមុខរបស់ម៉ែ ថាមានរូបរាងបែបណា នោះទេ តើកម្មអកុសលអ្វីខ្ញុំ តាមមកផ្តន្ទាយ៉ាងនេះ ដោយគ្មាន អាណិតអាសូរ ដល់ជីវិតសត្វលោក បន្តិចសោះឡើយ។

តាំងពីតូចដល់ធំ រស់នៅតែជាមួយឪពុក មិនដែលបាន
 ស្គាល់ជាតិឡើយ នៃការរស់នៅ បានជួបជុំជាមួយនឹងអ្នកម្តាយ
 នោះទេ តើមានអ្នកណាទៅដែលមានខ្សែជីវិតនិងវាសនាដូចជា
 រូបខ្ញុំ? តើអ្នកណាទៅដែលរស់នៅកំព្រាភ្នំខ្យងអត់ឃ្លានដូចជា
 រូបខ្ញុំ? ប្រហែលជាគ្មានទេមើលទៅ តើហេតុអ្វីបានជាទ្វីបលោក
 នេះមើលទៅដូចតូចចង្អៀតម៉្លេះ? ហាក់បីដូចជាអគតិ សម្រាប់
 រូបខ្ញុំយ៉ាងនេះ ហេតុម្តេចក៏មិន ប្រហារសម្លាប់ឱ្យស្លាប់ទាំងបី
 ទៅ មិនគួរណាឆក់យកតែជីវិតមួយទុកជីវិតពីរ តើឱ្យរស់នៅ
 ធ្វើអ្វី? គិតទៅដូចជាមិនសំគ្គិសមសោះ។

ឱ! ភពផែនដី សែនយោរយៅណាស់ ពង្រាត់បង្រាស
 ម្តាយកូនឱ្យព្រាត់គ្នា ដែលទើបនឹងកើតក្លាយទៅជាកំព្រា រងទុក្ខ
 វេទនា ជាមួយនឹងឪពុក ទឹកភ្នែកឪពុកស្រក់ហូរមិនដាច់ មច្ចុ
 មកផ្តាច់ឆក់យកសង្ខារ ឱ្យស្លាប់មរណា ចោលកូននៅតូចទាំង
 ដែលគ្នា មិនទាន់ដឹងក្តី ឱ ឃើញមុខកូនឱស្រក់ទឹកភ្នែក កុកកូល

អ្នកអាក់ពន់ពេក ឃើញស្លាប់ទាំងស្រស់ ឪសែនស្រណោះទៅ
ដល់កូនតូចដែល គ្នាទើបតែនឹងកើត មិនបានឃើញមុខម្តាយ
យ៉ាងណានៅឡើយ នោះទេ។

កូនឆ្អើយ កូនសំឡាញ់ពុក កូននៅតូចណាស់ ពីថ្ងៃនេះទៅ
មុខ កូនត្រូវកំព្រាមាតា ខ្វះភាពកក់ក្តៅពីទ្រូងមាតា រស់នៅអនា-
ថាជាមួយឪពុក។

កូនឆ្អើយគេងទៅកូននៅនឹងពុក

កូនខានជួបមុខរូបម្តាយទៀតហើយ

ពីថ្ងៃនេះទៅណាកូនត្រាណាត្រើយ

កូនកុំយំឡើយអាសូរទ្រូងឪ។

កូនឆ្អើយអើយកូនៗនៅតូចណាស់

ស្គាល់ម៉ែមិនច្បាស់មុខយ៉ាងណាទៅ

កូនកើតមកភ្លាមកណ្តាលយប់ជ្រៅ

កូនឆ្អើយកូនពៅកូននៅនឹងបា។

កូនយំង៉ាវចិន្តាកុកកូល

ម៉ែចាប់មិនស្រួលមិនបានរក្សា

ថែទាំរូបកូនទេពៅកនិដ្ឋា

មច្ចុប្រហារស្លាប់ចោលកូនហើយ។

ជីវិត កំព្រាស់នៅគ្មានម្តាយ មានតែឪពុក តើអ្នកទាំងអស់គ្នាយល់យ៉ាងណា? តើខ្ញុំមានអារម្មណ៍បែបណា នៅពេលដែលខ្ញុំធំដឹងក្តី? តើចុះអ្នកវិញមានអារម្មណ៍បែបណាដែរ? ប្រសិនបើអ្នកបានជួបប្រទះនូវរឿងរ៉ាវបែបនេះ ដូចជារូបខ្ញុំ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

មនុស្សស្លាប់ព្រោះទ្រព្យ ត្រីងាប់ព្រោះតែនុយ
មើរសំភេន្តីឈ្មោះសុយ សេព្រោះដើម្បីលុយ
គឺរសំភេន្តីមសារ។

១០. អាក្រក់បង្កលក្ខណៈនៅតែជាកូនរបស់ពុក

រសៀលជ្រាលជ្រៅ ថ្ងៃទេវទន់ទេរទាបទៅ ទុកបន្ទាល់
 នូវភាពអន្តការបន្តិចម្តងៗរហូត ដល់បាត់បង់សម្រស់អស់ពីទ្វីប
 លោកា ដោយគ្មានអាល័យ រឹងស្បែងដីតនៃរាត្រីកាល ក៏ធ្វើ
 ដំណើរឈានចូលមកដល់យប់យ៉ាងសន្សឹមៗ ពពករសាត់ផាត់
 តាមខ្យល់ខ្នុរខ្មាញ់ត្របាញ់ចូលគ្នា មេឃខ្មៅងងឹតសូន្យឈឹង
 មីរដេរដាស បក្សាបក្សីហើរចូលទ្រនំ គ្មានសេសសល់ ប៉ុន្តែ
 បញ្ហាកង្វល់ ទាំងឡាយរបស់ពុក ក៏មិនទាន់បានរសាត់ បាត់នៅ
 ឡើយដែរ ។

កណ្តាលអធ្រាត្រ ឪដេកមិនលក់ ចិត្តចេះតែគិត ទ្រូង
 ចេះតែភ័យ ចិត្តចេះតែព្រួយ អារម្មណ៍ចេះតែខ្វល់ ចេះតែ
 ខ្លាចកូនមានគ្រោះថ្នាក់ ឬមានបញ្ហា។

កូនមានឪពុក តើកូនមានដឹងទេ? ថានៅឯផ្ទះ គឺមានបុរស
 ម្នាក់ដែលកំពុងទន្ទឹងរង់ចាំកូន តើពេលនេះកូនកំពុងតែធ្វើអ្វី?

ហើយនៅទីណា? តើកូនមានដឹងទេថាទ្រូងរបស់ឪពុកកំពុង
 ព្រួយបារម្ភ ពីកូនកម្រិតណា? ឥឡូវ មេឃក៏ស្រឡះហើយដែរ
 ថ្ងៃ ១៥ កើត ពេញបូណ៌មី ដួងព្រះខែក៏បង្ហាញខ្លួន ចរចេញ
 យាត្រា បញ្ចេញពន្លឺភ្លឺព្រាងៗពីលើអាកាស ផ្ទៃមេឃក៏ស្រឡះ
 ពន្លឺរស្មី នៃដួងព្រះខែក៏រះយ៉ាងសន្សឹមៗ កាត់ផ្ទាំងនៃដុំពពក
 វាយោក៏បក់ជាតំរសាត់ ទៅដោយគ្មានគោលដៅ ដោយគ្មាន
 ត្រឡប់ រឿងរ៉ាវទាំងឡាយរបស់ពុក ចេះតែមានមិនចេះអស់
 មិនចេះហើយ អស់រឿងនេះចូលដល់រឿងនោះ។

អស់ពីរឿងគ្រួសារចូលដល់រឿងកូន គឺរឿងក្តីក្តាំប្តឹងផ្តល់
 រឿងទាស់ទែងប្រកាប់ប្រចាក់គ្នា ពេលដើរលេងយប់ព្រលប់
 សេពគប់ជាមួយមិត្ត សុទ្ធសឹងតែជាអ្នកហ៊ាន ស្រែកឃ្លានធ្វើ
 បំពានដោយគ្មានញញើតដៃ ដោយអាងកម្លាំង តតាំងនាំរឿងរ៉ាវ
 មកឱ្យពុកឥតឈប់ឈរ អស់ពីរឿងមួយចូលរឿងមួយ មិនចេះ
 ចប់មិនចេះហើយ ។

កូនឆ្អើយ ពេលនេះរូបកូនធំហើយ ពុកសង្ឃឹមថា នៅ
 ពេលដែលកូនធំ កូននឹងចេះគិតនិងចេះជួយរំលែក នូវសេចក្តី
 ទុក្ខលំបាករបស់ឪពុកបានខ្លះ បែរជាផ្ទុយស្រឡះ ពីអ្វីដែល
 ឪពុកបានធ្លាប់គិត ពីអ្វីដែលឪពុកធ្លាប់ស្រមៃ ក្តីសង្ឃឹមរបស់
 ឪពុក ត្រូវបានរលាយសាបសូន្យ រាល់បំណងប្រាថ្នារបស់ឪពុក
 បានត្រឹមខកចិត្តទាំងហាមិនរួច ស្តីមិនកើត ព្រោះថារូបកូនធំ
 ហើយ ប្រដៅលែងបាន ថាលែងតាម ស្តីលែងស្តាប់ ដឹងអីថា
 កូនធំប៉ុណ្ណឹងហើយ បែរជាធ្វើខ្លួនដូចឃ្លោកអ៊ីចឹង។

កូនមិនចេះគិតអ្វីទាល់តែសោះ ចេះតែសុំលុយ បើពុកមិន
 ឱ្យកូនៗធ្វើបាបពុក កូនគំហកគំរាមឪពុក ទៅដើរលេង
 សប្បាយ ស៊ីចាយហ៊ុហា ចាយសុទ្ធដុល្លារ ញើសឈាមពុក ប៉ារ
 មិត្រភក្តីជីកសុរា ដើរស៊ីជីកគ្មានពេលទំនេរ ដើម្បីយកចិត្ត
 ធ្លាប់ផ្ដុំនបំពេញបំណង មិត្តភៀនសេពគ្រឿងស្រវឹង ផ្ដេស
 ផ្ដាសរាំធុងបាស់ បង្កជម្លោះ ប្រកាប់ប្រចាក់គ្នា នៅដល់យប់

អប្រាត្រ មានពេលខ្លះកូន ត្រូវបង់ត្រូវសង ដល់គុណភាគីម្ខាង
 ទៀតពីបទបង្ករបួសស្នាម ឪពុកត្រូវលក់ដីលក់ផ្ទះឬដីស្រែចម្ការ
 ដើម្បីបង្រួបសំណងសងគេ បើមិនដូច្នោះ ត្រូវគេចាប់ដាក់គុក
 ដាក់ច្រវាក់ តើឪពុកឯណាដាច់ចិត្តនោះ? មិនអាសូរដល់ទ្រូង
 ឪពុកបន្តិចបន្តួចសោះអ៊ីចឹងណាកូន។

កូនគិតតែពីធ្វើរឿងអំពល់មកឱ្យពុក មិនចេះឈប់ឈរ
 តើឪពុកណាទៅដែលមិនគិតពីកូន? តើឪពុកណាទៅដែលមិន
 បារម្ភពីកូន? ណាមួយខ្វល់ពីរឿងរកស៊ី ជួនរកបានជួន
 រកមិនបាន ណាមួយខ្វល់ពីរឿងកូនមិនស្តាប់បង្គាប់ ព្រួយចិត្ត
 ណាស់ស្ទើរតែប្រេះដើមទ្រូងទៅហើយ គិតដល់កូនគ្រប់វេលា
 ព្រោះកូនចេញបាត់ៗពីផ្ទះមិនដឹងជាទៅណា។

រាត្រីយប់នេះ ភ្លឺល្អណាស់ តែកម្មក្រាស់ ពុកកំពុងតែចាំ
 មើលផ្លូវកូន កណ្តាលអប្រាត្រស្ងប់ស្ងាត់ សព្វសត្វចូលនិទ្រា
 គ្មានសល់ រសាប់រសល់មិនដឹងថា ពេលណាទើបកូនត្រឡប់

ចូលផ្ទះនោះទេ ចាំបាត់ៗចាំស្ងាត់សូន្យឈឹង ចាំកូនព្រលឹង
ចាំមួយរាត្រីរហូតទល់ភ្លឺ នៅតែមិនឃើញស្រមោល កូនវិលវិញ
ពុកខ្លាចកូនមានរឿងអ្វី ឬក៏មានគ្រោះថ្នាក់ មួយយប់ទល់ភ្លឺពុក
មិនបាន ដេកព្រោះតែរង់ចាំមើលផ្លូវកូន។

កូនពុក តើមួយយប់ទល់ភ្លឺកូនទៅទីណា? ហេតុអ្វីបានជា
ពាក្យមួយម៉ាត់ ក៏កូនមិនឱ្យពុកដឹងផងនោះ តើកូនមានដឹងទេ?
ថាក្នុងទ្រូងរបស់ពុកនេះ ព្រួយបារម្ភពីកូន ពុកមិនដែលភ្លេច
ពីកូន តើកូនមានដឹងទេថា ការខិតខំប្រឹងប្រែងសព្វថ្ងៃនេះ ធ្វើ
ដើម្បីអ្នកណា ពុកមិនធ្វើដើម្បីខ្លួនឯងទេ ពុកមិនដែលគិតទេពី
ខ្លួនឯង ពុកធ្វើដើម្បីកូន តើកូនមានយល់ដល់ចិត្តពុកខ្លះទេ
ប្រហែលជាគ្មានទេមើលទៅ កូនគិតតែពីការសប្បាយប៉ុណ្ណោះ
កូនមិនដែលគិតពីពុកទេ ទាល់តែកូនមានបញ្ហា ឬមានរឿងអ្វី
ដែលដោះស្រាយមិនចេញធ្វើមិនកើត ពេលនោះហើយ ជា
ពេលមករកឱ្យពុកជួយ នេះឬទឹកចិត្តរបស់កូន? ។

ចាំបាត់ៗចាំដំណឹងកូន រាត្រីស្ងាត់សូន្យកូននៅទីណា
 វិលវិញមកកូនពៅកនិដ្ឋា ខុសត្រូវម្តេចម្តាយឪមិនថាអ្វី។
 ចាំអើយៗចាំចាំមើលតែផ្លូវ អប្រាត្រយប់ជ្រៅមិនឃើញវិលវិល
 កូនចេញបាត់ៗស្ងាត់គ្មានស្រដី ពាក្យពេចន៍សម្តីក៏កូនមិនប្រាប់។
 ចាំអើយៗចាំៗទាំងផ្សាភ្នែក បារម្ភពន់ពេកក្នុងទ្រូងរសាប់
 ស៊ីអង្កុយចាំឱ្យកូនមកឆាប់ ឱឈើចុកចាប់ទៅប្រាប់អ្នកណា។
 ចាំពេលវេលាឱ្យកូនដឹងខ្លួន ហេតុអ្វីមាសសូនមិនភ្ញាក់អាត្មា
 អាសូរទ្រូងឱដែលឈឺខ្លោចផ្សា ស្ទើរប្រេះឱរាបូកពាសែនយ៉ាប់។
 ចាំបាត់ៗចាំកូនទល់ភ្លឺ ព្រឹកឡើងបញ្ជីឬចង់ឱ្យស្លាប់
 ទុន្មានប្រាប់កូនតែគេមិនស្តាប់ ពុកសែនឈឺចាប់ព្រោះកូនពន្លក។
 ចាំហើយចាំទៀតចាំគ្មានពេលភ្លេច ឱចាំជានិច្ចតែងតែហៅរក
 តើនៅពេលណាទើបកូនវិលមក កូនដេកឱយកក្លយដណ្តប់ឱ្យ។
 ចាំបាត់ៗដោយគ្មានដំណឹង យប់ងងឹតឈឹងអប្រាត្រទៅហើយ
 មិនឃើញមុខកូនទុក្ខឱពុំស្បើយ ដេកមិនលក់ឡើយឱនៅរង់ចាំ។

មានរងារម្តងនួនល្អឯមាសស្នេហា សម្លឹងមើលខែដួងចិត្តប្រេះស្រាំ
 មេឃភ្លឺស្រាងៗភ្នែកឱរកាំ មានកូនរងកម្មចាំកូនទល់ភ្លឺ។
 មើលទៅកូនគេមិនពិបាកស្តី តើចុះហេតុអ្វីកូនខ្ញុំនេះឱ
 និយាយមិនស្តាប់វាធ្វើមិនឮ ថែមទាំងបញ្ជីបញ្ជោះមកវិញ។

កូនអ្នើយ សូមកូនអាណិតអាសូរ ដល់ទ្រូងឪពុកផងណា
 កូន នៅពេលដែលកូនទៅណាមកណា ពុកមិនថាទេ សូមឱ្យតែ
 កូន ស្រដីប្រាប់ពុកមួយម៉ាត់ប៉ុណ្ណឹង ពុកសប្បាយចិត្តណាស់
 ហើយណាកូនណា ពុកសូមចិត្តកូនប៉ុណ្ណឹង តើបានទេកុំឱ្យពុក
 ព្រួយបារម្ភពីកូនខ្លាំងពេក កុំឱ្យកូនទៅណាមកណា បាត់ស្ងាត់
 សូន្យ ដោយគ្មានដំណឹងទាល់តែសោះ ពុកខ្លាចកូនមានរឿងអ្វី
 ឬមានគ្រោះថ្នាក់ នៅក្នុងរបស់ចិត្តពុក ព្រួយបារម្ភពីកូន ពុក
 តែងតែ គិតដល់កូនជានិច្ចគ្រប់ពេលវេលា ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

១១. សម្បាយក្លាយជាទុក្ខ

បានដឹងថាកូនត្រូវគេចាប់ មានគេមកប្រាប់ដល់រូបឪ
 កណ្តាលអប្រាត្រយប់ក៏ជ្រៅ តើកូនពាលពៅធ្វើអ្វីខុស?។
 កាលពីពេលល្ងាចឪទូន្មាន ម្តេចធ្វើបំពានណាកូនប្រុស
 ហូបបាយមិនទាន់កូនក៏ចុះ កូនមិនសន្តោសទ្រូងឪពុក។
 ហូបបាយសឹងតែមិនត្រង់មាត់ ឪបានពោលយាត់នៅនឹងមុខ
 ប្រយ័ត្នបញ្ហាអំពល់ទុក្ខ គេចាប់ដាក់គុកគ្មានអ្វីលស់។
 គេចាប់រូបកូនឈឺទ្រូងឪ ម្តេចកូនពាលពៅមិនគិតសោះ
 ពុកសែនអាណិតចិត្តស្រណោះ បានអ្វីទៅដោះឱ្យរួចខ្លួន។
 បើគ្រួសារក្រគ្មានទ្រព្យអ្វី មានតែលក់ដីកេរ្តិ៍ជូន។
 ចងការខ្ចីបុលពីបងប្អូន ព្រោះដើម្បីកូនឪមិនគិត។
 មាត់ថាមិនគិតតែចិត្តខ្វល់ ទ្រូងរែងអំពល់ខ្វល់ក្នុងចិត្ត
 ឪដេកមិនលក់កូនប្រព្រឹត្ត អារម្មណ៍ភ័យភិតកូនយ៉ាងណា។
 គេចាប់រូបកូនទៅដាក់ឃុំ ត្រូវគេវាយដំដល់កាយ
 ក្នុងចិត្តសែនឈឺទ្រូងខ្លោចផ្សា ឪស្រក់នេត្រាពេលឃើញភក្ត្រ។

ឌីលក់ខ្មែចខ្ចីផ្ទះសម្បែង ដោយសារកូនឯងណាវរលក្ខណ៍
 គ្រូសារសព្វថ្ងៃគឺជំពាក់ លុយកាក់មាសប្រាក់គេវណ្ណក។
 ធ្វើម្តេចរូបកូនមិនស្តាប់ឌី ឃើញទេឥឡូវកូនជើងល្អ
 ឌីស្តីឌីថាហើយអង្វរ រឿងវារីកវរធ្លាក់ដល់ពុក។
 នេះជាទង្វើកូនប្រព្រឹត្ត ជួបជុំមូលមិត្តបំពេញមុខ
 គ្រូសារទាំងអស់នៅមិនសុខ បញ្ហាស្មាញស្មុគដល់ម៉ែឌី។
 គេហៅពុកម៉ែទៅព្រមាន ញាតិគេទិតៀនមិនប្រដៅ
 បណ្តោយឱ្យកូនដើរខុសផ្លូវ អំពើល្ងង់ខ្លៅជនពាលា។
 រូបកូនសប្បាយចាយអីងកង ចេញដើរម្តងៗជួបជុំគ្នា
 ដើរយប់ដើរថ្ងៃគ្មានលស់គ្រា មិនបាននិទ្រាស្រែកឡឡា។
 រូបកូនដើរលេងសប្បាយណាស់ ជីកស្រាវំបាសប្រើហិង្សា
 ប៉ារមិត្តជិតឆ្ងាយសុទ្ធជុំល្អាវ បង្កបញ្ហាត្រូវជាប់ឃុំ។
 កណ្តាលវង់បាសប្រើទោសៈ កូនវាយកាប់ចាក់កើតរឿងធំ
 បង្កជម្លោះចងគំនុំ ឌីកើតទុក្ខធំដោយសារកូន។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

១២. ពុកម៉ែស្រក់ទឹកភ្នែកដោយសារកូន

ជុំនោរត្រជាក់ធ្លាក់មករំភើយ បោកបក់ទៅតាមខ្សែនៃស្បែក
វាតា នៅក្នុងពេលនាវាត្រីកាល ដ៏សែនស្ងាត់ជ្រងំ លាយឡំជា
មួយនឹងសំឡេងសត្វយំ ទឹកសន្សើមក៏ធ្លាក់ចុះ មកបន្តិចម្តងៗ
រហូតដល់កណ្តាលអធ្រាត្រ។

សម្លឹងមើលទៅមេឃ ឃើញដួងព្រះចន្ទ្រា ដែលកំពុងតែរះ
ពេញរង់ បញ្ចេញពន្លឺរស្មីភ្លឺត្រចះច្រចង់ នៅលើផ្ទៃនៃមេឃា
កំព្រាងកោអនាថាតែងង កណ្តោចកណ្តោងកណ្តាលនៅ លើផ្ទៃ
នៃវេហា។

យប់កាន់តែជ្រៅ ខ្យល់បក់កាន់តែខ្លាំង វាត្រីកាន់តែស្ងាត់
ពពករសាត់បាំងបិទដួងព្រះចន្ទ្រា ដែលខំប្រឹងរះ បែរជួបប្រទះ
នឹងមេឃខ្មៅទៅវិញ ដោយគ្មានអ្នកជួយ ខ្លួនមួយតែម្នាក់ឯង។

ដុំពពកខ្មៅ មីរដេរដាស ក៏មានកាន់តែច្រើនទៅៗ ធ្វើឱ្យដុំ
ពពកខ្មៅខ្ពស់ខ្មាញ់ ត្របាញ់ចូលគ្នា ធ្វើឱ្យដួងព្រះចន្ទ្រា ដែល

កំពុងតែរះ បញ្ចេញពន្លឺភ្លឺត្រចះត្រចង់ បែរក្លាយទៅជាងងឹត មិនអាចបញ្ចេញពន្លឺរស្មីបាន។

មិនយូរប៉ុន្មាន ដុំពពកខ្មៅទាំងឡាយ បានធ្វើឱ្យមេឃក្លាយទៅជាភ្លៀង មួយមេយ៉ាងធំក៏ធ្លាក់ចុះមកទាំងកណ្តាលរាត្រី ទៅវិញ ដោយនឹកស្មានមិនដល់ ។

យប់កាន់តែជ្រៅ ភ្លៀងកាន់តែខ្លាំង ធ្លេកបន្ទោរព្រាកៗ លាយឡំជាមួយនឹងផ្ការន្ទះ ពុកម៉ែអង្គុយរង់ចាំមើលតែផ្លូវកូនយ៉ាងអន្ទះសា យ៉ាងក្រែកលែងនៅក្នុងចិត្ត ព្រោះពុកម៉ែកំពុងតែព្រួយបារម្ភពីសុវត្ថិភាពរបស់កូន តើនៅក្នុងពេលនេះកូនកំពុងតែធ្វើអ្វី? តើកូនមានដឹងទេ? ថានៅឯផ្ទះឯណោះ គឺមានបុរសម្នាក់ និងស្ត្រីម្នាក់ ដែលមានវ័យចំណាស់ ចាស់ជរាទ្រុឌទ្រោមកម្លាំង គឺកំពុងតែអង្គុយនៅរង់ចាំកូននៅឯផ្ទះ យ៉ាងតក់ក្រហល់? ចង់ដឹងពីដំណឹង និងសុខទុក្ខរបស់កូន មិនដឹងជាពេលនេះកូននៅទីណានោះទេ ព្រោះថា កូនបានចេញទៅពីផ្ទះបាត់ៗ តាំងពីហាង ធ្លុះធ្លុះល្ងាចស្រឡា ក្រហមក្រហម ក្រហមក្រហម ក្រហមក្រហម

ក្បាលព្រលប់ម៉្លេះ មិនទាន់ឃើញកូនវិលចូលផ្ទះវិញនោះទេ បាត់ដំណឹងសូន្យឈឹង យប់ងងឹតយ៉ាងនេះទៅហើយ តើកូន មានរឿងអ្វី?

អប្រាត្រណាស់ទៅហើយ ហេតុម្តេចក៏នៅតែមិនឃើញកូន វិលមកផ្ទះវិញយ៉ាងនេះ ឬមួយកូនមានរឿងអ្វីបានជាមិនឃើញ ដូច្នោះ តើកូនមានរឿងអ្វី?។

កូនមាសឪពុក ពេលនេះរូបកូនធំហើយ មិនមែននៅក្មេង ទៀតទេ ហេតុអ្វីបានជាកូន គិតតែពីរឿងដើរលេង សប្បាយស៊ី ចាយហ៊ុហា ចាយសុទ្ធតែដុល្លារ ជក់បារី ជីកស្រាកូនចេះគ្រប់ មុខ ល្បែងអបាយមុខគ្រប់យ៉ាង ជួបជុំមិត្តភក្តិ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ មួយថ្ងៃៗកូនដើរដល់យប់អប្រាត្រ កូនមិនដែលគិតអាណិត អាសូរ ដល់ទ្រូងឪពុកទ្រូងម្តាយបន្តិចបន្តួចសោះឡើយ កូន គិតតែពីរឿងមិត្តភក្តិ ជួបជុំគ្នា ជីកស៊ីស្រីញីអូនបងស្ទើរតែ

៧ ដំបូង

រៀងរាល់ថ្ងៃ គឺកូនតែងតែគិតថា តើនៅក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ? តើពួកយើងត្រូវទៅជីកស៊ីនៅទីកន្លែងណា?

កូនមិនដែលនឹកគិត អាណិតទៅដល់ដួងចិត្ត នៃទ្រូងឪពុកម្តាយបន្តិចសោះឡើយ កូនធ្វើបាបចិត្តម៉ែ ឱ្យម៉ែអង្គុយរង់ចាំមើលផ្លូវកូន រហូតទល់ភ្លឺ ម៉ែសម្លឹងមើលទៅមុខផ្ទះ រង់ចាំស្តាប់សូរសម្រឹបជើងរបស់កូន ទាំងចិត្តភ័យព្រួយបារម្ភពីកូន ទឹកភ្នែករបស់ម៉ែ ហូរធ្លាក់ចុះមកដោយមិនដឹងខ្លួន នៅពេលដែលម៉ែនឹកឃើញ អំពីទង្វើរបស់កូនកាលណា ម៉ែខ្លោចផ្សាកាលនោះ។

ម៉ែឆ្កែត ឆ្កែតចិត្តនឹងកូនរបស់ម៉ែ រហូតដល់ម៉ែហាស្តីមិនកើត ហាស្តាក់ខ្ជាក់ស្លែង ស្មោះលើទ្រូងឯង ម៉ែដេកឱបទុក្ខតែម្នាក់ឯង លាក់ទុកនៅក្នុងដើមទ្រូងរបស់ម៉ែ និយាយទៅវាមិនកើត កូនគេមិនស្តាប់ដដែល ដូច្នោះម៉ែបានត្រឹមតែសម្លឹងមើលមុខកូន ម៉ែស្រែកអង្វរសូមឱ្យ កូនអាណិតមេត្តាដល់ឪពុកម្តាយផង។

កូនអ្នើយ ឪពុកនិងម្តាយ មិនដែលខឹងមានគំនុំគុំកូន នឹង
 រូបកូនម្តងណាឡើយ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលពុកម៉ែទូន្មាន ប្រៀន
 ប្រដៅអប់រំកូនមិនបានល្អ ម៉ែតែងតូចចិត្តខឹងនឹងខ្លួនឯង ដែល
 អប់រំកូនមិនបានល្អដូចកូនគេដទៃ នេះគឺជាកំហុសរបស់ម៉ែ ម៉ែ
 គ្មានអ្វីយកមកលុបលាងនូវទោសកំហុសរបស់ម៉ែនោះទេ មាន
 តែទឹកភ្នែកនេះទេ ដែលអាចជួយរំលែកនូវសេចក្តីទុក្ខ របស់ម៉ែ
 បាន ក្រែងលោកូនអាណិតម៉ែ អាចបង្វែរចិត្តកូនឱ្យក្លាយជា
 កូនល្អរបស់ពុកហើយនិងម៉ែ តែការសង្ឃឹមបានត្រឹមខកចិត្ត។

ទោះបីជាម៉ែ យំៗរហូតដល់ក្ស័យប្រាណទៀត ក៏កូននៅ
 តែមិនព្រមកែប្រែផ្លាស់ប្តូរគំនិត កូនមិនខ្វាយខ្វល់ កូននៅតែមិន
 អើពើ នូវសេចក្តីទុក្ខលំបាករបស់ម៉ែឡើយ កូនគិតតែពីខ្លួន
 ឯងប៉ុណ្ណោះ។

កូនមិនដែលធ្វើរឿងអ្វីមួយ ឱ្យម៉ែសប្បាយចិត្តម្តងណា
 ឡើយ កូនធ្វើឱ្យលំបាកចិត្ត កូនធ្វើឱ្យម៉ែស្រក់ទឹកភ្នែក កូនធ្វើឱ្យ

ម៉ែភ័យ ម៉ែព្រួយបារម្ភពីកូន ម៉ែនឿយទាំងកាយនឿយទាំងចិត្ត
 គិតពីរឿងរកស៊ី ដើម្បីយកប្រាក់មកចិញ្ចឹមជីវិត ទាំងលំបាក
 វេទនា ក្នុងការចិញ្ចឹមកូនឱ្យធំដឹងក្តី ម៉ែសង្ឃឹមថាកូនអាចជួយ
 រំលែកនូវកិច្ចការងារ ជួយជំនួសដៃ ជំនួសជើងរបស់ពួកម៉ែ
 បានខ្លះ ដឹងអីនៅពេលដែលកូនធំឡើងហើយ ការស្រមៃនិង
 ការសង្ឃឹម មិនដូចបំណងទាល់តែសោះ កូនកាន់តែធំម៉ែ
 កាន់តែលំបាក តើកូនមានអាណិតម៉ែខ្លះទេ?

បើកូនមិនអាណិតម៉ែ គួរតែមានសស្មេហ៍គិតខ្លួនឯងផងណា
 ព្រោះថា កូនកំពុងប្រលែងលេង ជាមួយនឹងល្បែងវិនាស ដូចមមាច
 ឃើញភ្លើងហើរប្រលែងលេង ជាមួយនឹងភ្លើងយ៉ាងសប្បាយ
 រីករាយដោយមិនដឹងខ្លួន ថាខ្លួនត្រូវស្លាប់ ដោយត្រូវភ្លើង
 ឆេះស្លាប់នោះទេ ចេះតែសប្បាយៗទៅយ៉ាងនេះ។

កូនឆ្លើយ មនុស្សយើងក៏ដូចគ្នា កាលណាបើកូន សប្បាយ
 កុំសប្បាយហួសហេតុពេក កុំសប្បាយដល់ភ្លេចខ្លួន ភ្លេចស្មារតី

នោះណាកូន ដូចពាក្យគេលើកឡើងថា សប្បាយគូ នឹងទុក្ខ
ស្រណុកគូនឹងវេទនា ចូរពិចារណាឱ្យបានគ្រប់គ្នាណាកូន។

ពុកស្រក់ទឹកភ្នែកសង្វេគក្នុងទ្រូង

ស្ទើរគាំងបេះដូងហើយណាមាសមេ

ខ្លួនកាន់តែចាស់វ័យកាន់តែជ្រុះ

រស់មិនយូរទេណាកូនព្រលឹង។

ពុកសែនកុកក្នុងអូលណែនឱរា

ណែនាំស្តីថាកូនមានចិត្តខឹង

មិនព្រមស្តាប់សោះក្រោកស្ទុះចេញវឹង

ដើរធ្វើមិនដឹងមិនខ្លីមាត់ក។

ពុកស្តីម៉ែថាណែនាំប្រាប់ផ្លូវ

ទូន្មានប្រដៅចង់ឱ្យកូនល្អ

ស្រឡាញ់ស្ម័គ្រស្មោះដូងចិត្តស្មោះសរ

ខ្ញុំសូមអង្វរសូមកូនស្តាប់សិន។

ពុកម៉ែនិយាយកូនចេញទៅបាត់
 សម្តីមួយម៉ាត់ថាដូចសុបិន
 ពុកសែនខូចចិត្តណាស់កូនមាសឆ្អិន
 ហេតុម្តេចកូនមិនព្រមស្តាប់ម៉ែសោះ។
 សម្តីពុកម៉ែរាងល្វឹងបន្តិច
 ឥតមានកលល្បិចលាក់ទុកកៀនកោះ
 ពេលកូនធ្វើខុសមុខម៉ែមិនស្រស់
 ម៉ែសែនស្រណោះដល់កូនមាសស្និទ្ធ។
 ម៉ែចង់ឱ្យកូនចេះគិតវែងឆ្ងាយ
 ពេលអត់ពីម្តាយរៀបចំជីវិត
 រស់ក្នុងសង្គមជុំដោយញាតិមិត្ត
 ដេកដើរប្រព្រឹត្តគិតធ្វើឱ្យសម។
 សម្តីសំដៅកូនឱ្យសុភាព
 ដើរឱនឱ្យទាបកិត្តិយសឧត្តម

បើចេញរកស៊ីកូនកុំបន្លំ

រឿងតូចកុំផ្សំផ្គុំទៅជាភ្លើង។

ចំណែកជីវិតមានគ្រប់រសជាតិ

ចេះគោរពញាតិកុំធ្វើបូកធ្មេញ

គេសួររកពូជគេលើកតម្កើង

ហើយគេដំឡើងថាជាកូនល្អ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្តិក្រ

១៣. ពុកម៉ែនេវរស៍កូនឈ្មោះជណ្ឌិមកេរ្តិ៍

ជុំនោររាត្រីវែយំពេលល្ងាច សុរិយាទន់ទាបរៀបអស្តង្គត
 ខ្យល់បក់រំភើយឆ្លើយប្រាប់ថាយប់ លាន់ព្រគលូចកូចបោកបក់
 តាមខ្សែ នៃស្បែកាយោរំភើយៗ ទឹកសន្សើមក៏ធ្លាក់នារាត្រីកាល
 គួរឱ្យស្រណោះ ដល់រឿងដើម កាលគ្រាក្រកូនល្អគ្រប់យ៉ាង
 កាលដែលកូននៅតូចៗ កូនចេះស្រឡាញ់ចេះអាណិត មានចិត្ត
 សន្តោសប្រណី កូនមានអ្វីក៏កូនចេះចែករំលែកបងចេះចែកប្អូន
 ស្រឡាញ់គ្នារស់ជួបជុំគ្នា ក្នុងដំបូលផ្ទះតែមួយ មិនដែលធ្វើឱ្យ
 ពុកម៉ែព្រួយលំបាកចិត្តដោយសារកូនឡើយ ថ្ងៃខ្លះប្អូនធ្វើខុស
 បងចេះអធ្យាស្រ័យអភ័យទោសអត់ឱនឱ្យប្អូន ក្នុងនាមកូន ជា
 កូនច្បងនៃគ្រួសារ ពុកម៉ែពេលដែលឃើញកូនៗចេះស្រឡាញ់
 គ្នាយ៉ាងនេះ ពុកម៉ែសប្បាយចិត្តណាស់។

ពុកម៉ែតែងតែមាន សេចក្តីសង្ឃឹម ញញឹមទុកនៅក្នុងចិត្ត យ៉ាងមុតមាំថា បើអត់ពីពុកពីម្តាយទៅ ក្នុងនាមកូនជាកូនច្បង ត្រូវស្រឡាញ់បួនៗ មើលថែបួនជំនួសម៉ែ ពេលដែលម៉ែមិននៅ។

អ្វីៗទាំងអស់ ដែលម៉ែធ្លាប់គិតធ្លាប់សង្ឃឹម បានត្រឹមខក ចិត្ត ពេលនេះរូបកូនធំរៀងៗខ្លួនហើយ កូនលែងគិតថាជាបង ប្អូន សាច់ឈាមឯងទៀតហើយ កូនគិតតែពីចង់មានចង់បាន គិតតែពីគ្រួសាររបស់កូនប៉ុណ្ណោះ សូម្បីតែម៉ែក៏កូនមិនគិតផង។

កូនឆ្លើយ កាលដែលកូននៅតូចៗ កូនចេះស្រឡាញ់បង ប្អូន ចេះស្តាប់ដំបូន្មាន ដែលពុកម៉ែទូន្មានប្រាប់ដល់កូន គ្រប់ ពេលគ្រប់ពាក្យ នៅពេលដែលម៉ែនិយាយ កូនស្តាប់ម៉ែណាស់។

តែពេលឥឡូវ កូនធំហើយធំហួសនឹងពុកម៉ែនិយាយបាន កូនមានស្លាបហើររៀងៗខ្លួន ទោះបីជាម៉ែនិយាយ ដល់ដាច់បំពង់កទៀត ក៏កូនមិនស្តាប់ម៉ែដែរ កូនលែងស្តាប់ម៉ែទៀតហើយ កូនស្តាប់តែប្រពន្ធរបស់កូនប៉ុណ្ណោះ។

ហេតុអ្វីក៏ធ្វើដូច្នោះកូន ម្តេចក៏មិនអាសូរ ឪពុកខ្លះផងកូនពុក
ខំប្រឹងប្រែងស្វែងរកទ្រព្យសម្បត្តិ តាំងពីក្មេងរហូតដល់ចាស់
សក់ស្កូវពេញក្បាលទៅហើយ ម្តេចឡើយក៏កូនមិនអាណិតទ្រូង
ឪពុកម្តាយបន្តិចបន្តួចសោះអីចឹង ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលឪពុក
ម្តាយមានសព្វថ្ងៃនេះ គឺពុកទុកចែកឱ្យកូនៗគ្រប់គ្នា។

ចុះហេតុអ្វី បានជាកូនមកទាមទារ ចង់បានកេរ្តិ៍មរតកពីម៉ែ
ទាំងដែលពុកម៉ែ មិនទាន់ស្លាប់បាត់បង់ជីវិតផងនោះ កូនមក
ទាមទារយករៀងៗខ្លួន បងក៏ទារកូនប្អូនទាមទារគ្រប់ៗតែគ្នា
ឱ្យពុកម៉ែគិតយ៉ាងណា កូនមកទាមទារយកដីស្រែចម្ការ ច្បារដំ-
ណាំ ផ្ទះសំបែងដែលពុកម៉ែ កំពុងតែរស់នៅរាល់ថ្ងៃនេះ ដើម្បី
យកមកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូន ។

ឥឡូវនេះ កូនចង់បានអ្វីកូនយកទៅចុះ សូមកូនកុំទាស់គ្នា
តែពេលនេះ កូនចាប់ផ្តើមទាស់គ្នា ប្តឹងផ្តល់ទាមទារយកកេរ្តិ៍
មរតកចង់ឈ្នះចង់ចាញ់ ដោយគ្មានយោគយល់ ថាជាបងប្អូន

ឯងឬសាច់ឈាមឯងឡើយ ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យតែឈ្នះ ដោយមិន
អាណិត ដល់ចិត្តម៉ែបន្តិចសោះឡើយ។

ម៉ែសែនឈឺចិត្តណាស់ នៅពេលដែលកូនទាស់ទែងខ្លាំង
គំនិតគ្នា ចង់ស៊ីសាច់ហុតឈាមគ្នាយ៉ាងនេះ។

កូនសំឡាញ់មាសម្តាយ កូនមានចាំទេ គ្រាដែលកូននៅ
តូចៗម៉ែថ្នមម៉ែថ្នាក់ ម៉ែទូន្មានប្រៀនប្រដៅកូនយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ
តើកូនមានចាំទេ? ឬមួយកូនភ្លេចអស់ហើយ បើកូនភ្លេចអស់
ហើយ ម៉ែនឹងប្រាប់កូនម្តងទៀត កូនត្រូវចាំស្តាប់ណា:

ពុកម៉ែសែនឈឺកូនទាស់គ្នា ក្នុងទ្រូងគ្រាំគ្រាណាស់កូនព្រលឹង
ម៉ែនៅនឹងមុខឈរឡើងជង្រឹង កូនធ្វើអ្វីចឹងមិនអាណិតម៉ែ។

បងប្អូនបង្កើតឃើញគ្នាដូចខ្លា ជេរបណ្តាសាដណ្តើមយកកេរ្តិ៍
ពុកម៉ែនៅរស់មិនទាន់ស្លាប់ទេ ជួបគ្នាជុំជេរទារកេរ្តិ៍ពីម៉ែ។

កូនខ្លះទាមទារគឺចង់បានផ្ទះ កូនប្អូនចង់ឈ្នះសូមយកដីស្រែ
ចំណែកកូនពៅក៏មិនល្មមដែរ ម៉ែខ្ញុំអ្នកថែតើខ្ញុំបានអ្វី។

ទេៗទេៗខ្ញុំមិនព្រមទេ ខ្ញុំកូនពៅគេបានផ្ទះនិងដី
 ចំណែកបងៗយកគោក្របី រីឯប្លង់ដីផ្ទះត្រូវបានខ្ញុំ។
 ឯកូនទីពីរគេមិនសុខចិត្ត ចែកមិនសុចរិតសូមកុំច្រឡំ
 ត្រូវចែកឱ្យស្មើខណ្ឌចែកជាព្រំ ខ្ញុំតូចគេធំខ្ញុំមិនព្រមទេ។
 កូនស្រីក៏ចាត់វាបន្ត គំនិតមិនល្អមានចិត្តរៀចវេរ
 ខ្ញុំជាកូនស្រីត្រូវច្រើនជាងគេ កូនប្អូនឆ្លើយទេខ្ញុំជាកូនពៅ។
 បើបងមិនព្រមតើចង់ដូចម្តេច ចំណែកខ្ញុំតិចដូចជាមិនត្រូវ
 បងជាកូនច្បងយកចម្ការទៅ ដីផ្ទះស្រែស្រូវបានខ្ញុំទាំងអស់។
 បងប្អូនបង្កើតកើតរឿងប្តឹងផ្តល់ ឥតក្តីយោគយល់បងប្អូនឯងសោះ
 ចង់ឈ្នះគ្រប់គ្នាគ្មានក្តីស្រណោះ អាណិតទៅចុះឱ្យម៉ែស្លាប់សិន។
 ពេលនេះពុកម៉ែនៅមានដង្ហើម កូនៗចាប់ផ្តើមបង្ហោចបង្ហិន
 ទាមទារចង់បានខ្លាំងម៉្លោះមាសភ្លិន ចាំម៉ែស្លាប់សិនសឹមកូនទាស់គ្នា។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

១៤. ពុកសេនឈឺចិត្ត

ឆាកជីវិត គិតទៅប្រែប្រួលរហ័សមែន មួយប៉ប្រិចភ្នែក សោះ អ្វីៗទាំងអស់ ក៏ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ដោយនឹកស្មានមិន ដល់ កូនប្តូរទាំងរូបប្តូរទាំងរាង ប្តូរទាំងចិត្តគំនិត ប្តូរទាំងការគិត ប្តូរទាំងពាក្យសម្តី ប្តូរទាំងចរិយាមារយាទ និងការប្រព្រឹត្ត គ្រប់ បែបយ៉ាង។

ដើមឡើយ កូនគឺជាកូនល្អម្នាក់របស់ពុកម៉ែ ហើយក៏ជា សិស្សល្អម្នាក់របស់លោកគ្រូអ្នកគ្រូផងដែរ ហើយក៏ជាប្រជាពល- រដ្ឋល្អរបស់ប្រទេសជាតិ ពុកម៉ែមិនលំបាក ក្នុងការនិយាយស្តី ណែនាំឡើយ កូនមិនដែលធ្វើឱ្យម៉ែ លំបាកចិត្តម្តងណាទេ។

ប៉ុន្តែពេលនេះ កូនបានផ្លាស់ប្តូរនូវឫកពា គួរឱ្យបារម្ភ ចេះដើរលេងសប្បាយ ស៊ីចាយហ៊ីហាដឹកស្រាមិនចូលផ្ទះ ដល់ យប់អប្រាត្រ តើកូនទៅទីណា?

យប់កាន់តែជ្រៅ រាត្រីក៏កាន់តែងងឹត ជិតនឹងភ្លឺទៅហើយ នៅឡើយ មិនឃើញរូបកូន ត្រឡប់ចូលផ្ទះនោះទេ ពុករង់ចាំ មើលផ្លូវកូនយ៉ាងអន្ទះសា ដោយការព្រួយបារម្ភនៅក្នុងចិត្ត យ៉ាងក្រែកលែង ព្រោះពុកខ្លាចកូនមានគ្រោះថ្នាក់ ។

កូនឆ្អើយ ឈប់ទៅ ឈប់ធ្វើឱ្យពុកលំបាកចិត្ត ដោយសារ កូនទៀតទៅ នៅពេលដែលពុកទូន្មានកូនមិនបាន ពុកសែន ឈឺចិត្តណាស់កូន ស្ទើរតែធ្លាយទ្រូងទៅហើយ ប្រសិនបើពុក អាចពុះទ្រូងរូងយកបេះដូងថ្លើមប្រមាត់ មកឱ្យកូនឃើញបាន ពុកនឹងធ្វើភ្លាម ដើម្បីឱ្យកូនបានយល់អំពីជម្រៅចិត្តរបស់ពុក ថា ពុកស្រឡាញ់កូនប៉ុណ្ណា បារម្ភពីកូនដល់កម្រិតណា ដើម្បីឱ្យ កូនបានយល់ពីជម្រៅចិត្តពុករបស់ខ្លួន ។

- ពុកសែន ឈឺចិត្តដ្បិតកូនមិនស្តាប់
- ពុកសែន ចុកចាប់ក៏កូនមិនខ្វល់
- ពុកសែន ឆ្លិតទ្រូងចប់ស្ទើរដាច់ខ្យល់

ពុកសែន អំពល់គិតកូនគ្រប់គ្នា។
 ពុកសែន ភិតភ័យស្រដីមិនសម
 ពុកសែន ទុក្ខធំស្ទើរគ្រប់វេលា
 ពុកសែន ខ្លោចផ្សាចិន្តាគ្រាំគ្រា
 ពុកសែន វេទនាណាស់ថ្លៃត្រាណាត្រើយ។
 ពុកសែន តក់ស្លុត់ស្រយុតហឫទ័យ
 ពុកសែន ព្រួយភ័យបុត្រធ្វើកន្តើយ
 ពុកសែន ខូចចិត្តសួរកូនមិនឆ្លើយ
 ពុកសែន ស្តាយក្រោយណ្ហើយស៊ូទ្រាំទៅ។
 ពុកសែន ខ្លាចណាស់ក្រែងកូនធ្វើខុស
 ពុកសែន សន្តោសណែនាំប្រាប់ផ្លូវ
 ពុកសែន ខ្វាយខ្វល់ដល់កូនពាលពៅ
 ពុកសែន សោកសៅពេលកូនដើរយប់។
 ពុកសែន អូលណែនចំបែងឥតស្រាក

ពុកសែន លំបាកព្រោះកូនមិនឈប់

ពុកសែន ស្វែងស្វែងក្រែងហូបមិនគ្រប់

ពុកសែន រកទប់តស៊ូប្រឹងប្រែង។

ពុកសែន ខំណាស់ពេលខ្លះក៏អត់

ពុកសែន ក្រខ្សត់នឿយហត់ម្នាក់ឯង

ពុកសែន ខំប្រឹងទោះក្រោមសូរ្យសែង

ពុកសែន ចំបែងព្រោះដើម្បីកូន។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

ស្រីម្នាក់មិនដឹងថាខ្លួនខ្លាចខ្លា
ហេតុអ្វីបានជាខ្លាចខ្លា
ខ្លាចខ្លាខ្លាចខ្លា
ខ្លាចខ្លាខ្លាចខ្លា
ខ្លាចខ្លាខ្លាចខ្លា
ខ្លាចខ្លាខ្លាចខ្លា
ខ្លាចខ្លាខ្លាចខ្លា
ខ្លាចខ្លាខ្លាចខ្លា

១៥. ខំអើយសែនខំៗដើម្បីកូន

ខំអើយៗខំខំគ្មានពេលឈប់	ខំថ្ងៃខំយប់ខំគ្រប់វេលា
ខំគ្មានសម្រាកខំធ្វើការងារ	ខំរកទ្រព្យខំគ្មានពេលលែង។
ខំអើយៗខំៗចិញ្ចឹមកូន	ខំបាត់មាត់សូន្យមិនត្អូញមិនត្អែរ
ខំស្ទើរតែក្ស័យបុត្រថ្លៃមាសស្នេហ៍	ខំរាល់ថ្ងៃខែព្រោះតែនរណា។
ខំអើយៗខំៗគ្មានពេលភ្លេច	ខំដល់ថ្ងៃលិចចោលទ្វីបលោកា
ខំដល់អប្រាត្រទើបដល់គេហកា	ខំព្រោះបុត្រាបុត្រីគ្រប់គ្នា។
ខំព្រឹកខំល្ងាចខំស្ទើរតែសូន្យ	ខំដើម្បីកូនមិនថាឈឺជា
ខំដោយកម្លាំងតតាំងការពារ	ខំព្រោះបុត្រភ្នាលុះជីវិតក្ស័យ។
ខំកូរខំរាស់ខំដកខំស្ទូង	ខំស្ទើរបែកទ្រូងវិលមុខល្អិតល្អៃ
ខំតាំងពីព្រឹកស្លឹកអស់ជើងដៃ	ខំប្រឹងរាល់ថ្ងៃគ្មានទេពេលឈប់។
ខំអើយៗខំស្វែងរកសម្បត្តិ	ខំរកបាត់ៗខំទាំងថ្ងៃយប់
ខំរកប៉ុណ្ណឹងបានត្រឹមទល់ទប់	ខំទាំងថ្ងៃយប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ។
ខំធ្វើយ៉ាងហ្នឹងប្រឹងដោយកម្លាំង	ខំពីខែប្រាំងរហូតវស្សា

ខំរែកខំពុនធ្វើស្រែចម្ការ ខំលីនឹងស្នាមិនថាមិនស្តី។

ខំដើម្បីកូនលុះសូន្យជីវិត ខំទាញខំយឺតជីវិតក្រក្រី

ខំប្រឹងឱ្យហើយណាកូនពិសី ខំដើម្បីអ្វីគឺដើម្បីកូន។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

ពេលវេលាមានតម្លៃ បើចេះច្នៃមានប្រយោជន៍
ទោះបីស្លាប់ទៅជាខ្មោច គឺយ៉ាងហោចមានសីលប្រាំ។

១៦. សំឡេងព្រះធម៌

សំឡេងព្រះធម៌លាន់ព្រង់ ព្រះអភិធម្មទ្រង់ត្រាស់សំដែង
 ព្រះពុទ្ធដីកាបិដកជាក់ស្តែង មរតកនេះឯងមួយរយដប់ភាគ។
 ព្រះធម៌វិន័យអង្គព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ សែនល្អវិសុទ្ធស្តាប់កុំឱ្យឃ្លាត
 សាវកសម្តែងចូរផ្ទៀងត្រចៀក ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាប់ប្រកាស។
 សាសនានៅមានកុំនៅបង្អង់ ឱវាទព្រះអង្គពន្យល់យ៉ាងច្បាស់
 ប្រាប់ដល់សព្វសត្វឱ្យឆាប់រហ័សតើសត្វណាខ្លះដែលមាននិស្ស័យ។
 ចូរធ្វើថ្ងៃនេះកុំចាំថ្ងៃស្អែក ជីវិតបាក់បែកកុំចាំថ្ងៃក្ស័យ
 មិនដឹងពេលណាថានឹងដល់ថ្ងៃ មច្ចុច្ច័យគ្រប់យកសង្ខារ។
 កុំធ្វើកន្តើយត្រូវតែប្រញាប់ ខំអានរៀនស្តាប់ធម៌ព្រះសាស្តា។
 ខំស្តាប់ឱ្យហើយកុំឡើយចាំយូរធម៌គឺជាគ្រូនាំចិត្តជ្រះថ្លា
 ដឹកនាំសត្វលោកឱ្យរួចទុក្ខា ពីវដ្តសង្សារពោលគឺនិព្វាន។
 ធម៌ជាឱសថព្យាបាលផ្លូវចិត្ត ព្យាយាមប្រព្រឹត្តផ្លូវព្រះសម្មា

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ ៧៩ ខួបត្ថម្ភពិរុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

កុំចាញ់បញ្ឆោតកិលេសតណ្ហា បំភាន់នេត្រាធ្លាក់ទៅអវិចី។
 យើងជាបរិស័ទអ្នកបដិបត្តិធម៌ ចិត្តកុំញាប់ញ័រលោកធម៌ប្រាំបី
 ប្រយ័ត្នចំណង់ចងក្នុងលោកីយស្លាប់លើផែនដីគ្មានអ្វីទីពីង។
 ព្រោះហេតុដូច្នោះអស់អ្នកប្រយ័ត្ន ឱះឱសព្វសត្វអ្នកត្រូវខំប្រឹង
 ត្រូវកាត់បន្ថយទោសៈដែលខឹង អ្នកកុំស្រវឹងលង់នឹងសំឡេង។
 ទានសីលភាវនាអ្នកកុំកន្តើយ គួរធ្វើឱ្យហើយទាន់ខ្លួននៅក្មេង
 ស្មារតីនៅល្អមិនទាន់វង្វេង ទុក្ខសោកសង្រួងគង់តែមកបៀត។
 ឥឡូវបានកើតកំណើតនៅមាន ធ្វើបុណ្យដាក់ទានជួបជុំជោញាតិ
 មួយខែបួនសីសអស់អ្នកត្រូវឆ្លៀត ចូរកុំឱ្យឃ្នាតពីបុណ្យកុសល។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

១៧. បើចង់ម្តេចក៏មិនធ្វើ

បើចង់បានមានម្តេចសាងប្លង់ក្រ
 បើចង់បានល្អម្តេចសាងអាក្រក់
 បើចង់មានទ្រព្យម្តេចទៅលួចឆក់
 បើមិនអាក្រក់ម្តេចសាងវេរា។
 បើចង់បានសុខម្តេចសាងបញ្ហា
 បើចង់សុខាម្តេចសាងនិន្ទា
 បើចង់រស់ជុំម្តេចក៏ឈ្មោះគ្នា
 បើចង់កម្មពៀរមានទុក្ខវែងឆ្ងាយ។
 បើចង់បានបុណ្យម្តេចមិនឱ្យទាន
 បើចង់បាត់ឃ្លានម្តេចមិនហូបបាយ
 បើចង់បានល្អម្តេចភ្លេចគុណម្តាយ
 បើមិនចេះស្រាយហេតុម្តេចក៏ចង។

បើចង់បានចេះម្តេចមិនសិក្សា
 បើមានបញ្ញាក្សាស្មោះត្រង់
 បើឃើញចំណេញកុំភ្លេចរឿងបង់
 បើមានចំណង់កុំភ្លេចស្មារតី។
 បើស្រឡាញ់ខ្លួនម្តេចពូនធ្វើបាប
 បើទឹកមាត់សាបម្តេចខំស្រដី
 បើដឹងខ្លួនខុសខំកែប្រែថ្មី
 បើខុសសម្តីគ្មានអ្វីនឹងជួស។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

៧ យកចិត្តទុកដាក់ប្រាកដថា
 ឧទ្យានឧបម្ភាប្រាកដថា
 យកចិត្តទុកដាក់ប្រាកដថា
 យកចិត្តទុកដាក់ប្រាកដថា
 ៧ ដល់ក៏ចម្រើនយល់ច្រើនថា

១៨. ចូលឆ្នាំថ្មីហើយ

បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ ជួបជុំនៅញាតិជាតិជាខេមរា
 មកស្រុកកំណើតជួបជុំគ្រួសារ ទទួលទេវតានៅក្នុងឆ្នាំថ្មី។
 បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីសែនប្រពៃពិត បងប្អូនញាតិមិត្តទទួលសិរី
 បូរីឆ្នាំចាស់ផ្លាស់ចូលឆ្នាំថ្មី ទទួលសួស្តីអ្វីៗកន្លង។
 បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រុសស្រីជួបជុំ ស្លៀកពាក់សមរម្យក្មេងចាស់ប្អូនរង
 ទៅពូនភ្នំខ្សាច់ផ្កាចក្រសៅហ្មង សូមសច្ចាជ្រុងបឹងមកពីឆ្ងាយ។
 បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីសិរីមង្គល រឿងរ៉ាវអំពល់វិនាសខ្ចាត់ខ្ចាយ
 សេចក្តីសោកសៅសូមឆាប់រលាយ សេចក្តីអន្តរាយចូរជៀសឆ្ងាយទៅ
 បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រុសស្រីដេរជាសដំណើររហ័សហូរហែតាមផ្លូវ
 ទៅវត្តទៅវាខ្លះក៏ចៃចូវ កត្តិកច្រូតស្រូវចូលស្តីទុកដាក់។
 បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រុសស្រីទៅវត្ត ខ្មែរប្រកាន់ខ្ជាប់ជាមួយអារ័យកំ
 ពនាក្រមាដៃកាន់យូរស្រាក់ សក់វែងទម្លាក់ទន់ដូចអប្សរា។
 បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីអ្វីៗប្តូរផ្លាស់ ក្មេងរាំធុងបាស់ចាស់ជុំធម៌អាថ៌

ប្រជុំធ្វើបុណ្យស្តាប់ធម៌ទេសនា ដោយចិត្តជ្រះថ្លាធ្វើតាមសទ្ធា។

បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីវ័យកាន់តែចាស់ រូបកាយប្តូរផ្លាស់កាន់តែគ្រាំគ្រា

ភ្នែកក៏ស្រវាំងស្បែកចាប់ផ្តើមឃាវ ដើរត្រូវមានគ្នាគ្រាន់ជាជំនួយ។

បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីសប្បាយភ្លេចខ្លួន កម្លាំងមាំមួនឥឡូវជួបព្រួយ

ស្វែងរកឈើច្រត់ដើម្បីឱ្យជួយ ជីវិតតែមួយព្រួយរាល់ឆ្នាំខែ។

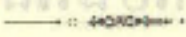
បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីសប្បាយជីកស្មី បុណ្យប្រពៃណីរបស់ជាតិខ្មែរ

ផ្អាកពីការងារទៅជួបពុកម៉ែ រស់នៅឯស្រែរង់ចាំមើលផ្លូវ។

បុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីបងប្អូនពលករ សប្បាយត្រេកអរគេឱ្យវិលទៅ

លេងស្រកកំណើតជាទីលំនៅ មានម៉ែមានឪនៅចាំទទួល។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្តក្រ

១៩. អំណាចនៃលុយ

លុយជាសន្ទូចស្ទូចអ្នកក្រ	លុយជាលម្អនៃអ្នកមាន
លុយជាជំនួយជួយអ្នកឃ្នាន	លុយជាជើងពានទ្រឱ្យខ្ពស់។
លុយជាក្រដាសឥតវិញ្ញាណ	លុយគឺជាស្ពានមានកិត្តិយស
លុយក៏ជាផ្លូវឱ្យលឿនឆ្ងាយ	លុយក៏ជាគ្រោះធ្លាក់អវិចី។
លុយជាប្រភពនៃបញ្ហា	លុយនាំហិង្សាជនប្រុសស្រី
លុយនាំប្រពន្ធក្បត់ស្វាមី	លុយនាំឱ្យប្តីក្បត់ភរិយា។
លុយដឹកនាំចិត្តឱ្យសាវ័ក	លុយឱ្យឈឺផ្សាបែកបាក់គ្នា
លុយអាចប្រហារឱ្យវេទនា	លុយឱ្យគ្រាំគ្រាដល់ជីវិត។
លុយដឹកនាំចិត្តឱ្យព្រៃផ្សៃ	លុយនាំឱ្យដៃប្រហារមិត្ត
លុយឱ្យរើសអើងញាតិឆ្ងាយជិត	លុយនាំវិបរិតទុក្ខឥតល្អ។
លុយអាចឱ្យកូនបំភ្លេចខ្ចី	លុយនាំឱ្យខ្ចីបំភ្លេចម៉ែ
លុយជាអាគមគួរឱ្យស្នេហ៍	លុយអាចបង្វែរចិត្តដៃលស្មោះ។

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណាអ្នកនិពន្ធ ៨៥ ខួបគួរតែពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

លុយអាចឱ្យមនុស្សធ្វើជាខ្វាក់	លុយនាំបែកបាក់ញាតិស្រីប្រុស
លុយនាំឱ្យចិត្តមិនសន្តោស	លុយនាំឱ្យខុសនូវសីលធម៌។
លុយជាអាគមអន្លងចិត្ត	លុយចូលសណ្ឋិតចិត្តញាប់ញ័រ
លុយជាជំនួយតាមខ្សែវល្លិ	លុយអាចលាបពណ៌ខ្មៅជាស។
លុយដឹកនាំមនុស្សឱ្យវង្វេង	លុយធ្វើអ្នកលេងទាក់ជាប់ក
លុយជាមាសប្រាក់ចាយមួយត	លុយជួយកំដរពេលមួយគ្រា។
លុយគឺជាហេតុនៃគុកកម្ម	លុយប្រើប្រចាំគ្រប់វេលា
លុយដឹកនាំចិត្តចងកម្មពៀរ	លុយនាំឈ្មោះគ្នាចិត្តអប្រិយ។
លុយគឺជាមិត្តដ៏ស្និទ្ធស្នាល	លុយអាចបណ្តាលឱ្យមានភ័យ
លុយនាំមកនូវភាពសេរី	លុយនាំស្នូស្តីដល់គ្រួសារ។
លុយមានអំណាចបញ្ជាមនុស្ស	លុយនាំប្រទូស្ត្រុស្តសាសនា
លុយអ្នកសម្រេចជោគជតា	លុយដូចទេវតាឥតវិញ្ញាណ។
លុយជាដើមហេតុនៃមេរោគ	លុយនាំវិយោគឱ្យយើងហ៊ាន
លុយនាំឱ្យមនុស្សធ្វើបំពាន	លុយជាធនធានឱ្យវង្វេង។

លុយជាអាវុធដ៏ព្រៃផ្សៃ លុយនាំឱ្យដៃមនុស្សបែកធ្លេង
 លុយនាំឱ្យមនុស្សចេះដើរលេង លុយឱ្យទាស់ទែងបងប្អូនឯង។
 លុយប្រើខុសផ្លូវគួរឱ្យស្តាយ លុយនាំអន្តរាយយូរអង្វែង
 លុយនាំជីវិតដូចជាផ្សែង លុយនាំចំបែងប្រើមិនគិត។
 លុយគួរស្រឡាញ់គួរឱ្យស្អប់ លុយអាចបញ្ចប់នូវជីវិត
 លុយដឹកនាំមនុស្សសាងវិបវិត លុយដឹកនាំចិត្តភ្លេចញាតិទៅ។
 លុយនាំមកនូវព្រេងសំណាង លុយធ្វើគ្រប់យ៉ាងតាមតម្រូវ
 លុយជួយសម្រេចតាមគោលដៅ លុយជារណ្តៅនៃចំណង់។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

២០.សេចក្តីល្អជាលម្អនៃជីវិត

សេចក្តី ល្អជាលម្អនៃជីវិត

សេចក្តី ពិតធ្វើជីវិតឱ្យមានន័យ

សេចក្តី ទុក្ខគឺជាគុកដាក់ប្រុសស្រី

សេចក្តី ភ័យក្នុងភពបីមិនអាចឃាត់។

សេចក្តី សោកទុក្ខវិយោគឥតមានល្អ

សេចក្តី ស្នេហ៍តែងប្រួលប្រែឥតទៀងទាត់

សេចក្តី សុខហើយនិងទុក្ខជួបតែងព្រាត់

សេចក្តី ស្លាប់តែងទៀងទាត់ឃាត់មិនបាន។

សេចក្តី ល្ងង់តែងជាប់ផុងលង់គំនិត

សេចក្តី ពិតធ្វើជីវិតស្លាប់ចោលប្រាណ

សេចក្តី ស្មោះអស់ពីចិត្តទាំងប៉ុន្មាន

សេចក្តី ថ្កានគង់តែងបានស្រាន្តគ្រប់មុខ។

សេចក្តី ជឿក្នុងជំនឿនៃសាសនា

សេចក្តី ចារក្បួនតម្រាជាទំនុក

សេចក្តី ត្រង់តែងមិនបង់នាំជាសុខ

សេចក្តី ផុតគង់រលត់សូន្យជាក់ច្បាស់។

សេចក្តី លោកជាចំណងចងទម្លាក់

សេចក្តី ធ្លាក់ជាប់ជំពាក់ជាកម្មក្រាស់

សេចក្តី ដឹងរឿងអស់ហ្នឹងប្រឹងរហ័ស

សេចក្តី ប្រាសប្រាកដណាស់ច្បាស់ជាបាត់។

សេចក្តី ស្ងប់គង់បញ្ចប់ពេលមិនដឹង

សេចក្តី ខឹងក្នុងខ្លួនហ្នឹងប្រឹងទប់ស្កាត់

សេចក្តី សុខរួចចាកទុក្ខគ្រប់មនុស្សសត្វ

សេចក្តី ព្រាត់ត្រូវប្រយ័ត្នគ្រប់វេលា។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្ត្រ

២១. តើខំ យកទេវណា ?

- តើខំរាល់ថ្ងៃដើម្បីនរណា   ខំព្រោះបុត្រាហើយនិងបុត្រី
- តើខំយ៉ាងនេះព្រោះដើម្បីអ្វី   ខំខ្លាចគ្មានអ្វីធ្លាក់ធ្លង់គ្រួសារ។
- តើខំម្តងហើយនៅឡើយខ្ញុំគេ   ខំគ្មានទំនេរលឺសែងដោយស្មា
- តើខំរកលុយយកប្រាក់ទៅណា   ខំឱ្យសិក្សារហូតថ្នាក់ខ្ពស់។
- តើខំខ្ទះខ្ទែងស្វែងរកកម្រៃ   ខំធ្វើដោយដៃបែកប្រេះកៀមក្រោះ
- តើខំប៉ុណ្ណឹងប្រឹងស្ទើរតែខ្សោះ   ខំធ្វើទាំងអស់ឱ្យតែបានប្រាក់។
- តើខំថ្ងៃនេះគ្រប់ទេថ្ងៃស្អែក   ខំរៀបបែងចែករៀបចំទុកដាក់
- តើខំពេលថ្ងៃញើសហូរសស្រាក់   ខំខ្លាចជំពាក់ទ្រព្យបំណុលគេ។
- តើខំស្វះស្វែងភ្លេចបាយភ្លេចទឹកខំតាំងពីព្រឹករហូតថ្ងៃជ្រៃ
- តើខំប៉ុណ្ណឹងដឹងទេមាសមេ   ខំគ្មានទំនេរព្រោះកូនព្រលឹង។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

២២. ខ្មែរនៅឯណា

១៤កុម្មៈអន្ទាក់ជីវិត

ខ្មែរអើយគួរគិតជួយពិចារណា

វប្បធម៌គេសោះជនជាតិខេមរា

ចេះជូនបាច់ផ្កាផ្លែផ្កាសម្តី។

១៤កុម្មៈជូនផ្កាកុលាប

សម្តីផ្អែមខាបទាក់ទាញចិត្តស្រី

ឱ្យផ្កាមួយទងប្តូរព្រហ្មចារី

ភ្លេចប្រពៃណីគឺជាតិខ្លួនឯង។

១៤កុម្មៈទាក់ចិត្តកូនខ្មែរ

ងប់ងុលនឹងស្នេហ៍ចិត្តរល់ដូចផ្សែង

ជួបភ័ក្រ្តប្រុសបងនួនល្អឯតុបតែង

សក់ពណ៌ទង់ដែងក្រែងបងមិនស្មិទ្ធ។

១៤កុម្មៈវរល្អណ៍ជួបគ្នា
 ជួបបងមួយគ្រាទោះយប់ងងឹត
 បារបងផឹកស្រាបូជាកាយចិត្ត
 នាំគ្នាស្មាលស្មិទ្ធក្មេចខ្លួនជាខ្មែរ។
 ១៤កុម្មៈទូរស័ព្ទឆ្លើយឆ្លង
 ណាត់ជួបប្រុសបងនួនល្អងថ្មមថៃ
 ចេញបាត់ពីផ្ទះមិនបាច់ប្រាប់ម៉ែ
 ទៅជួបប្រុសស្នេហ៍ជាគូសង្សារ។
 ១៤កុម្មៈជឿជាក់ថាស្មោះ
 អ្វីៗហួសអស់មិនដូចប្រាថ្នា
 បានប្រាណស្រីហើយដោះដៃសារ៉ា
 ស្រក់ទឹកនេត្រាព្រោះលង់សម្តី។
 ១៤កុម្មៈឱ្យស្រីខ្មាសគេ
 មិនចង់រស់ទេនៅក្នុងលោកិយ

ចាញ់បោកប្រុសព្រានមានចិត្តអប្រិយ
បាត់ភាពស្រ្តីលក្ខណៈនារី។

១៤កុម្មៈស្នេហ៍ខុសតម្រា

ពុកម៉ែគ្រួសារខ្មាសគេពេញទី

មិនគិតកិត្តិយសកេរ្តិ៍ឈ្មោះជាន់ឈ្លី

ខុសប្រពៃណីកូនឥតខាន់ស្លា។

១៤កុម្មៈលាក់មុខភូមិឃុំ

ចង់តែស្រែកយំដាក់បណ្តាសា

ស្រលាញ់គ្នាមុនដោយគ្មានមេបា

ចំណង់តណ្ហាស្នេហាផ្តាច់មុខ។

១៤កុម្មៈឃើញតុបតែងកាយ

ឥឡូវសប្បាយក្លាយទៅជាទុក្ខ

មិនអាណិតម៉ែដល់ទ្រូងឪពុក

ឱ្យគេស៊ីចុកខ្មាសគេទាំងភូមិ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

២៣. ចំណង់ចង់មិនចេះចង់

.....

- ចំណង់ចំណង់ចង់ជាប់ស្អិត   ចំណង់ផ្លូវចិត្តស្មិទ្ធស្នេហា
- ចំណង់ស្រឡាញ់គូសង្សារ   ចំណង់កាមាស្នេហ៍ប្រុសស្រី។
- ចំណង់ចំណូលពិតចំណាយ   ចំណង់ផ្លូវកាយបង់អ្វីៗ
- ចំណង់ដែលចង់ផ្តាច់ហឫទ័យ   ចំណង់ភពបីផ្តាច់តណ្ហា។
- ចំណង់ចំណាយចាយសម្បត្តិ   ចំណង់មនុស្សសត្វក្តីសុខា
- ចំណង់ម៉ែឪឃើញរៀបការ   ចំណង់មេបាត្រូវចូលស្តី។
- ចំណង់ចំណូលត្រូវទំនៀម   ចំណង់ក្នុងនាមជាស្ត្រី
- ចំណង់មង្គលប្រពៃណី   ចំណង់អត្តន័យពេលក្រាបផ្ទឹម។
- ចំណង់មនុស្សការប្រព្រឹត្ត   ចំណង់ដូចចិត្តមុខញញឹម
- ចំណង់បង្ខំធ្វើសន្សឹម   ចំណង់សង្ឃឹមពេលព្យាយាម។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

.....

២៤. ជីវិតគ្រប់គ្នា

ជីវិតអ្នកក្រវល់ដោយអត់ឃ្លាន ជីវិតអ្នកមានរស់ដោយសប្បាយ
 ជីវិតព្រះសង្ឃផ្តាច់កម្មទាំងឡាយ ជីវិតអ្នកម្តាយរស់រងវេទនា។
 ជីវិតឪពុកសម្រុកធ្វើការ ជីវិតចម្ការប្រឹងធ្វើការងារ
 ជីវិតជាសិស្សស្វែងរកវិជ្ជា ជីវិតកំព្រារស់គ្មានទីពឹង។
 ជីវិតអ្នកល្ងង់ផងនឹងអំនួត ជីវិតអ្នកអួតរស់គ្មានលំនឹង
 ជីវិតអ្នកក្រោធចោសៈតែងខឹង ជីវិតអ្នកបឹងប្រឹងធ្វើនេសាទ។
 ជីវិតអ្នកក្រុងលង់ភាពហឺហា ជីវិតអ្នកផ្សារគិតចំណេញខាត
 ជីវិតជាក្មេងចង់បានភាពស្អាត ជីវិតអ្នកឆ្លាតខំប្រឹងសិក្សា។
 ជីវិតជនពាលបង្កជម្លោះ ជីវិតអ្នកបួសទ្រទ្រង់សិក្ខា
 ជីវិតអ្នកជីកច្រើនប្រើហិង្សា ជីវិតអនាថាខ្វះការអប់រំ។
 ជីវិតសុំទានគ្មានទ្រព្យសម្បត្តិ ជីវិតរបស់សត្វរស់តាមព្រៃភ្នំ
 ជីវិតឃាតកររស់ក្នុងគំនុំ ជីវិតជាខ្ញុំរស់បម្រើគេ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្ត្រ

២៥. កូនមានឧត្តម

កូនមានឧត្តម កូនត្រូវចាំទុក ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន
 រាល់ពាក្យសម្តី ពាក្យសង្ឃពាក្យសត្យ ពោលទៅគ្រប់ម៉ាត់
 កូនត្រូវតែគិត។
 កូនមានព្រលឹង ត្រូវគិតជញ្ជឹង ចេះប្រើគំនិត
 ប្រាជ្ញាស្មារតី ទោះនៅឆ្ងាយជិត ជួបជុំមូលមិត្ត
 ប្រយ័ត្នសម្តី។
 កូនមានស្នេហាស្និទ្ធ មុនកូនប្រព្រឹត្ត ត្រូវគិតវែងខ្លី
 ពាក្យពេចន៍ជ្រៅរាក់ ត្រូវប្រុងស្មារតី បញ្ញាឆ្លាតវៃ
 រឿងរ៉ាវប្រែប្រួល។
 កូនមានពន្លក ញាតិអញ្ជើញមក កូនត្រូវទទួល
 ទោះមានរឿងអ្វី អារម្មណ៍មិនស្រួល កូនត្រូវសម្រួល
 ដូចភ្លៀងរលឹម។

កូនមានស្នេហាស្នេហាស្នេហា គោរពបូនបង ដៃសងជុំត្រឹម

ឃើញពីចម្ងាយ ផ្តល់ក្តីសង្ឃឹម ទឹកមុខញញឹម
ទទួលរាក់ទាក់។

កូនមានសម្មាញ់ កូនកុំចុះចាញ់ ទោសៈជាធ្លាក់

កូនត្រូវទន់ភ្លន់ នោះទើបមិនធ្លាក់ ប្រយ័ត្នមានសប្រាក់
ទាក់ទៅអវិចី។

កូនពៅសំណាញ់ រឿងស្រឡាញ់ស្អប់ លោកធម៌ប្រាំបី

ព្យាយាមទប់ស្កាត់ នៅក្នុងហឫទ័យ ប្រយ័ត្ននាំភ័យ
ដិតដល់ខ្លួនយើង។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្តក្រ

២៦. ព្រឹកលក្ខណ៍ធម៌

ដំណើរជីវិត	ប្រែប្រួលប្រឌិត	ល្វឹងប្រែជូរចត់
ថ្ងៃខ្លះសុខស្រួល	ថ្ងៃខ្លះនឿយហត់	ថ្ងៃខ្លះក៏អត់
	ថ្ងៃខ្លះសប្បាយ។	
ជីវិតទាំងអស់	ស៊ីមិនរើសសោះ	ក្មេងចាស់តាយាយ
អ្នកខ្មៅអ្នកឆ្មាត	ស៊ីគ្មានប្រណី	ទាំងប្រុសទាំងស្រី
	ជួបភ័យអន្តរាយ។	
គ្រប់វិនាទី	មច្ចុមកស៊ី	មិនរើសរូបកាយ
ស៊ីទាំងក្រមុំ	ស៊ីទាំងមេម៉ាយ	ស៊ីមិនជិនណាយ
	ជីវិតត្រូវប្តូរ។	
ឱ!ពេលវេលា	ត្រឹមតែមួយគ្រា	មិនអាចទិញដូរ
ចេះតែទៅមុខ	ដោយគ្មានអាសូរ	ដូចទឹកដែលហូរ
	ហូរមិនត្រឡប់។	
ចំណែកជីវិត	ដើរទៅកៀកជិត	ដល់ថ្ងៃបញ្ចប់

ដោយមិនដឹងខ្លួន ដល់ក្លាយជាសព បានត្រូវគេកប់
គឺចប់គ្រប់យ៉ាង។

កាលនៅពីក្មេង លង់នឹងសំឡេង តុបតែងស្អិតស្អាង
ថាខ្លួនមិនចាស់ បុណ្យក៏មិនសាង ថាមានសំណាង
ថាខ្លួនមិនស្លាប់។

ឱ!ធម៌ត្រៃលក្ខណ៍ ជរាទាញទាក់ ព្យាធិចុកចាប់
រុករុលរុករាន មិនដឹងយូរឆាប់ ព្រោះគ្មានអ្នកប្រាប់
ថាស្លាប់ថ្ងៃស្អែក។

ឱ!អនិច្ចំ គ្មានអ្នកតតាំង ទោះបីប្រឹងស្រែក
កុំចាស់កុំជ្រុញ សរសៃឈាមស្បែក បែកជាចំណែក
ប្រេះគ្មានតំណ។

រូបំទុក្ខំ ទុក្ខព្រោះស្តមស្តាំង ស្រែកសុំអង្វរ
ពីក្មេងនៅហាំ សាច់ស្បែកនៅស ចិត្តគួរត្រេកអរ
ប្រែជាជ្រុញស្វិត។

អនត្តាតាមក្បួន ខ្លួនមិនមែនខ្លួន គង់សូន្យជីវិត
ប្រែប្រួលប្តូរផ្លាស់ ដោយគ្មានអាណិត ទៅដល់ដួងចិត្ត

មនុស្សសត្វសោះឡើយ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

១ ប្រសូតមនុស្ស

បំលែកកុដីក្បាល ភក្ត្រទ្រព្យពង រណីក្នុងស្បែកមិន

បំលែកអ្នកឆ្លុះក្បាល បំលែកម្តាយដើម ឧបករណ៍ក្បាល

២ កម្រងរំលឹកបំលែក

កម្រងរំលឹកបំលែក ដក់កកអ្នកឆ្លុះ ភ្នំឱណេន

កម្រងរំលឹកបំលែក កម្រងរំលឹកបំលែក ប្រាជ្ញាបំលែក

៣ កម្រងឆ្លុះប្បូរ

កម្រងឆ្លុះប្បូរ កម្រងឆ្លុះប្បូរ ភ្នំឧប័រ

កម្រងឆ្លុះប្បូរ កម្រងឆ្លុះប្បូរ កម្រងឆ្លុះប្បូរ

៤ កម្រងប្រាជ្ញាប្បូរ

២៧.លាមួយរយៈ

លាហើយព្រឹក្សព្រៃទឹកដីជនបទ
 លាខ្នុមកំសត់លាផ្ទះបាក់បែក
 លាទាំងអាល័យដំបូលរំហែក
 លាទាំងទឹកភ្នែកហូរជ្រែកកាត់ភក្រ្ត។
 លាបងលាប្អូនលាផ្ទះប្រក់ស្បូវ
 លាទីលំនៅខ្ញុំសូមលាអ្នក
 លាញាតិជិតខាងធ្លាប់តែពឹងពាក់
 លាមួយរយៈធ្វើខ្លួនស្រុកគេ។
 លាហើយៗលាទាំងអាល័យ
 លាទីអាស្រ័យលាទាំងដីស្រែ
 លាបានលាឆ្នាំងមុងភួយខ្នើយគ្រៃ
 លាវាលដីកេរ្តិ៍ទាំងចិត្តទោម្មេញ។
 លាទីធ្លាប់ស្នាក់លាយ្លាតទីឆ្ងាយ

លាទីធ្វើកាយខ្ញុំនឹងវិលវិញ
 លាស្រុកកំណើតទឹកភ្នែកប្រដេញ
 លាល្បានដើរចេញដៃកាន់បង្ហូរ។
 លាស្រែចម្ការលាច្បារដំណាំ
 លាពីរបីឆ្នាំកូនចាំមិនភ្លេច
 លាទៅគ្រានេះម៉ែឆ្នាំពាក្យពេចន៍
 លាទៅតិចៗឱ្យប្រុងស្មារតី ។
 លាពុកលាម៉ែធ្លាប់តែចមថ្នាក់
 លាទាំងអូលអាក់កុកកូលហឫទ័យ
 លាឃ្លាតតែកាយចងចាំសម្តី
 លាពាក្យវែងខ្លីសម្តីពីរោះ។
 លាទាំងត្រដវអង្វរទេវតា
 លាដោយហត្ថាចិន្តាក្រៀមក្រោះ
 លាទៅពេលនេះលាអ្វីទាំងអស់

លាទាំងអាឡោះអាល័យក្នុងចិត្ត។

លាទៅសិក្សាប្រាថ្នាវិជ្ជា

លាត្រឹមមួយគ្រានឹងមកជុំជិត

លាទៅពេលនេះដើម្បីជីវិត

លាទាំងចិត្តនឹកមិនចង់ឃ្លាតទេ។

លាទៅតែកាយតែចិត្តចាំនៅ

លាម៉ែលាឪដោយហត្ថទាំងទ្វេ

លាមួយរយៈធ្វើខ្លួនស្រុកគេ

លាពាក្យបំពេត្រាកូននៅតូច។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

២៨. ស្គាល់រូបស្គាល់រាងតែមិនស្គាល់ចិត្ត

ស្គាល់រូបស្គាល់រាងតែមិនស្គាល់ចិត្ត
 បានស្គាល់គំនិតត្បិតបាននៅក្បែរ
 ចរិតឫកពាតាំងពីពោះម៉ែ
 មិនអាចនឹងកែប្រែប្រួលបានឡើយ។
 មាឌតូចមាឌធំដំបងរាងខ្ពស់
 យើងបានស្គាល់ឈ្មោះរួចអស់ទៅហើយ
 សម្បុរស្រអែមសជ្រះតោះតើយ
 មុខក៏មិនឱ្យក្រោយក៏មិនបែរ។
 សម្តីផ្លែល្ងាណាខាងក្រៅ
 ខាងក្នុងដង្កូវរលួយស្តុយប៉ែ
 ពណ៌ក្រហមទុំគួរឱ្យឆ្ងាញ់ដែរ
 ប៉ុន្តែទាស់តែស្តុយខាងក្នុងផ្លែ។
 ស្តុមធាត់ទាបខ្ពស់ស្តើងខ្ពស់ស្រឡះ

ប្រែប្រួលរហ័សក្រឡាស់ប្រួលប្រែ

បើមិនប្រយ័ត្នច្បាស់ទុក្ខឥតល្ងៃ

មិនអាចបង្វែរបច្ចុប្បន្នឥឡូវ។

សមុទ្រសែនធំគង់គេវាស់បាន

ចិត្តពិបាកស្មានឱ្យដឹងជម្រៅ

អាក្រក់ទៅល្អសទៅជាខ្មៅ

ខុសទៅជាត្រូវបំភ្លៃឱ្យសម។

ពិតថាមិនពិតមិនពិតថាពិត

ព្យាយាមប្រឌិតហើយខំបន្លំ

ទោសតិចខំទាញយកមកផ្សែផ្សំ

បើឃើញមិនចំសូមកុំនិយាយ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្តិក្រ

២៩.តើកូនចាំទេ ?

កូនឆ្លើយចាំទេកាលគ្រាក្រ យើងហូបបបរទាំងអស់គ្នា
 ម៉ែចិញ្ចឹមកូនដោយវេទនា ក្នុងខួបជរាផ្ទះបាក់បែក។
 ផ្ទះតូចប្រក់ស្បូវសង់ជាប់ដី ម៉ែ ត្រកងបីឱ្យកូនដេក
 ដំបូលរហែកមើលឃើញមេឃ ឆ្លុះឆ្លាយរហែកមើលឃើញផ្កាយ។
 ពេលភ្លៀងផ្ការលាន់ត្រូវភ្លៀងសាច ជញ្ជាំងក៏ដាចសើមជោកកាយ
 អាណិតកូនសួននួនមាសម្កាយ ជួនត្រូវអត់បាយគ្រានេះហើយ។
 ម៉ែស៊ូយកខ្លួនមកការពារ បាត់ភាពរងាកូនត្រាណាត្រើយ
 ម៉ែនៅហាលភ្លៀងមិនគិតឡើយ ព្រោះកូននេះហើយជីវិតម៉ែ។
 ធ្វើម្តេចវាសនាម៉ែមិនល្អ ម៉ែមានចិត្តធម៌ថ្នាក់ថ្នមថៃ
 ស្រឡាញ់ស្ម័គ្រស្មោះឥតគេចកែម៉ែរស់នៅក្បែរថៃកូនពន្លក។
 ពេលនេះម៉ែឈឺខ្លួនស្តាំងស្តម ដេកក្នុងផ្ទះខួបជាជម្រក
 ចាំកូនមកមើលនិងមករក ពេលនេះម៉ែក្រោកមិនរួចទេ។

ចាំបាត់ចាំបាត់ស្ងាត់សូន្យឈឹង ចាំគ្មានដំណឹងកូនមាសមេ
 ចាំតាំងពីព្រឹកដល់ថ្ងៃជ្រួត មិនដឹងកូនគេទៅទីណា។
 ម៉ែរង់ចាំបាយតាំងពីព្រឹក អត់បាយស្រេកទឹកឃ្នានអស្ចារ្យ
 ម៉ែដេកសង្ឃឹមនឹកគិតថា នឹងបានអាហារកូនផ្តល់ឱ្យ។
 ឱ!ក្តីសង្ឃឹមត្រឹមខកចិត្ត កូនមិនបានគិតដល់ម៉ែឡើយ
 ឃ្នានស្ទើរដាច់ពោះស្លាប់ទៅហើយ ឱកូនត្រាណាត្រើយឱ្យម៉ែស្លាប់។
 កូនអើយជីវិតម៉ែមិនយូរ ផ្តាំតាមមីងពូឱ្យជួយប្រាប់
 ឱ្យកូនវិលមកយ៉ាងប្រញាប់ ក្នុងពេលឆាប់ៗមើលម៉ែផង។
 ពេលនេះម៉ែឈឺកាន់តែធ្ងន់ ត្រូវអស់ព្រះជន្មពេលនេះម្តង
 ជិតដាច់ខ្យល់ហើយពៅនួនល្អង ទាំងបួនទាំងបងនៅទីណា។
 ម៉ែខំសាកសួរហៅរកកូន មុនជីវិតសូន្យបង់សង្ខារ
 សូមត្រឹមឃើញភ័ក្ត្រទោះមរណា ក៏ម៉ែមិនថាណាតូចតន់។
 សម្រែកម៉ែស្រែកឮលឿយៗ ខំស្រែកឡើយៗឮស្រទន់
 រង់ចាំមើលផ្លូវខំគយគន់ ម៉ែឈឺយ៉ាងធ្ងន់ណាស់ពុំងា។

ម៉ែលាកូនទៅមិនអស់ចិត្ត ម៉ែនៅតែគិតកូនគ្រប់គ្នា
 ពីថ្ងៃនេះទៅនៅកំព្រា រស់រងវេទនាគ្មានកោះត្រើយ។
 កូនមកមិនទាន់ដង្ហើមម៉ែ មិនបានថ្នមថែម៉ែសោះឡើយ
 មិនបានឃើញមុខគ្រាបឆ្អើយ សូម្បីចម្លើយឆ្លើយថាលា។
 ពីថ្ងៃនេះទៅខានឃើញមុខ កូនដេកឱបទុក្ខពេលនិទ្រា
 មិនឃើញមុខម៉ែមុនបូជា ម៉ែកូនបែកគ្នាគ្រានេះឯង។
 គេហែសពម៉ែដល់ប៉ាតា បូជាទាំងក្តារនេះក្រែលែង
 នៅក្នុងទ្រូងកូនសែនចំបែង បានឃើញត្រឹមផ្សែងព្រះអគ្គី។
 ឱព្រះអគ្គីចាប់ឆាបឆេះ សពម៉ែជាផេះហួត់ខ្ទេចខ្ទី
 នៅសល់តែធាតុលើធរណី កូនៗមូលមីរឱនរើសធាតុ។
 កូនរើសធាតុម៉ែដាក់ក្នុងកោដ្ឋ ដោយក្តីក្រែងកោតចិត្តចង្អៀត
 លែងបានឃើញម៉ែតទៅទៀត ពេលនេះម៉ែឃ្លាតពីកូនហើយ។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុត្ត្រ

៣០. ទឹកចិត្តលោកគ្រូ

កូនរៀនពូកែម៉ែថាពីពូជ បើកូននោះខូចថាមកពីគ្រូ
 បង្ហាត់មិនកើតមិនធ្វើគំរូ បង្រៀនយូរៗទារយកតែប្រាក់។
 សិស្សខ្លះមករៀនទៀងពេលរាល់ថ្ងៃ សរសេរនឹងដៃរៀនលេខអក្ខរៈ
 ស្តាប់គ្រូពន្យល់គឺនៅក្នុងថ្នាក់ យកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់គ្រូបង្រៀន។
 ម៉ោង៧ព្រឹកសិស្សតម្រង់ជួរ ស្លៀកពាក់សមគួរនៅពេលចូលរៀន
 គោរពទង់ជាតិប្រាណប្រុងជំហាន មានមេប្រធានប្រាប់យើងគ្រប់គ្នា។
 ក្នុងនាមសិស្សល្អគោរពវិន័យ ទាំងប្រុសទាំងស្រីក្រែបយកវិជ្ជា
 មកដាក់ក្នុងខ្លួននេះជាវេលា ត្រូវខំពុះពារស្វែងរកគោលដៅ។
 ទ្រព្យអ្វីមិនស្មើនឹងទ្រព្យចំណេះ ដល់ពេលយើងចេះប្រាក់រត់តាមហោរ
 បង្ហាត់បង្រៀនណែនាំប្រាប់ផ្លូវ មិនចង់ឱ្យខ្មៅត្រូវខំសិក្សា។
 ទាន់ខ្លួននៅក្មេងប្រឹងប្រែងខំរៀន គ្រប់មុខរបៀននៅតាមសាលា
 រៀនអានរៀនស្តាប់បង្កើនប្រាជ្ញា ចូរខំឧស្សាហ៍ព្យាយាមប្រព្រឹត្ត។
 សួរជូងបន្លឺដាស់ដល់ស្មារតី កូនខ្មែរប្រុសស្រីឱ្យមានគំនិត

ស្វែងរកចំណេះដាក់ក្នុងជីវិត កុំឱ្យងងឹតរហូតមរណា។

ធ្វើម្តេចសង្គមនិយមអ្នកចេះ អ្នកមានតម្រិះគេយកធ្វើការ

អ្នកល្ងង់អ្នកខ្លៅអ្នកប្រើហិង្សា អ្នកមិនបានការយកមកធ្វើអ្វី?

សម័យឥឡូវគេបានប្តូរផ្លាស់ គំនិតចាស់ៗផ្លាស់ប្តូរជាថ្មី

វប្បធម៌បុរាណជាប្រពៃណី រក្សាទឹកដីខ្មែរឱ្យគង់វង្ស។

និពន្ធដោយ គង់ ច័ន្ទសុភ័ក្រ

ជីវិតលោកឪពុក

រៀបរៀងដោយទឹកក្អម គង់ ច័ន្ទសុត្រ័ក្រ

-ឧ.សិ អ៊ឹង មួយ.....៣០.០០០រ	ចេង យូស្រែង.ប៉ោ វណ្ណី ៨០.០០០រ
-ឧ.សិ ច្រឹង សុផល.កូន ... ៣០.០០០រ	-ឧ.សិ អ៊ុំ សុជាតិ.សារឿន.៣០.០០០រ
-ឧ.សិ ពិន ឈុនហៀង ១៥.០០០រ	-អ្នកនាង គីន ណារី.កូន . ១៥.០០០រ
-ឧ.ស ផូ អក.ហុង ស៊ីវន ... ១៥.០០០រ	-អ្នកស្រី គីន វុត្តា.ស្វាមី... ១០.០០០រ
-ឧ.ស ឱក សារុណ.ភរិយា. ១០.០០០រ	-ឧ.សិ ឡេង សែហេង ៦.០០០រ
-អ្នកស្រី ផៃ ស្រីមុំ.ស្វាមី ១០.០០០រ	-ឧ.សិ ប៊ិច.កូនចៅ..... ៦.០០០រ
-អ្នកស្រី ស្រៀង.ទ្រី ហុង.....៩.០០០រ	-បងស្រី ឈូក ចាន់ពៅ ..៣០.០០០រ
-ឡយ មួយ..... ១៥.០០០រ	-ឡយ អេង ១៥.០០០រ
-ឧ.សិ វណ្ណី ១៥.០០០រ	-ឧ.សិ សៀង ១៥.០០០រ
-ឧ.សិ អ៊ុំ សុភ័ក្រ្ត ១០.០០០រ	-ឧ.សិ គីម រ៉ុង ១៥.០០០រ
-ឧ.សិ ម៉ា អេង ១៥.០០០រ	-ឧ.សិ សុខ ទៀង.បុត្រ ... ១៥.០០០រ
-ឧ.សិ រស់ សារ៉េត ១០.០០០រ	-ហៀង ណែ ស៊ីម.....៣០.០០០រ
-ឧ.ស ព្រំ វ៉ែន.ទុយ វណ្ណារី. ១៥.០០០រ	-ឧ.សិ ហ្គោក សៀង..... ១៥.០០០រ
-ទាយ ប៉ាវ គីម ចុន ៦.០០០រ	-ហ៊ី ផល្លី ៣.០០០០រ
-ឧ.សិ ឈុន ហៀង ២០.០០០រ	-ឧ.សិ ម៉ក់..... ៦.០០០រ
-ឧ.សិ ខៀវ សម្បត្តិ ១៥.០០០រ	-សុ ម៉ាលី..... ៦.០០០រ
-ឧ.សិ នៅ ១៥.០០០រ	-តា ប្រាក់ ស៊ីន ១៥.០០០រ
-ហេង សុខា..... ១៥.០០០រ	-ឧ.សិ ប៊ុល គីម.ស្វាមី ១៥.០០០រ
-ល.លុន លៀងសុខ.ភរិយា ១៥.០០០រ	-តាសក ស្រីនលុន.ភរិយា ១៥.០០០រ
-កញ្ញា លុន សុគន្ធទេរី ៦.០០០រ	-ល លុន រដ្ឋាមនី ៦.០០០រ
-ថៃ វណ្ណា ១០.០០០រ	-ស្រីន សុខ ហួរ ១៥.០០០រ

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណាអ្នកនិពន្ធ ១១២ ខួបគួរពីពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ជីវិតលោកឪពុក

អ្វីបង្កដោយទឹក គង់ ច័ន្ទសុត្រ

- ម៉េង ស្រីន ផល្លា ..... ១៥.០០០៛
- ឧ.សិ វ៉ាន់ គឹម ហៀន..... ១០.០០០៛
- ទាយិកា ឈាន់ សំណាង . ១០.០០០៛
- ឧ.សិ អាំង សៃឡា ..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ហូ សុភី ..... ១៥.០០០៛
- ឧ.សិ យៀង ស៊ីផាន..... ៥.០០០៛
- ឧ.សិ ម៉ៅ.ឧ.សិ យឹង ..... ៣.០០០៛
- ឧ.សិ គឹម នាង ..... ១០.០០០៛
- ល.គិន ណារ៉ា.ម៉ូលីកា.កូន២០.០០០៛
- ឧ.សិ ជា សារី ..... ៣.០០០៛
- ហុង ពុធ ..... ៣.០០០៛
- លោក ខ្នាអ្នកស្រី ៣៦ ..... ៦.០០០៛
- ឧ.ស កើត លីម ..... ១៥.០០០៛
- ឧ.ស វេន សុផល ..... ៦.០០០៛
- ឧ.ស.ទិព ឧ.សិ.ជុន ..... ៣.០០០៛
- ទាយិកា ប៉ុន ពៅ..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ប៉ុន គឹម.ស្វាមី ..... ១០.០០០៛
- ទាយិកា វ៉ាន់ គឹមហាន់ ..... ៥.០០០៛
- ឧ.សិ ចៃ អូន ..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ លាន់ ជា..... ៥.០០០៛
- ឧ.សិ ស៊ិន ..... ១០.០០០៛
- ល.សុខ សារី.ភរិយា.កូន ១៥.០០០៛
- ល.គិន វណ្ណា.វង្ស សុភា ២០.០០០៛
- ឧ.សិ ជា លី វណ្ណៈ..... ៣.០០០៛
- យុន ណាង ..... ៦.០០០៛
- តាំង ហៀង ..... ៦.០០០៛
- ឧ.សិ ឈុន រួចសៀម .... ១៥.០០០៛
- ឧ.សិ សេង ស៊ីហ៊ិន ..... ១៥.០០០៛
- ឧ.ស.ឥត ផ្លុង.ឧ.សិ ភាព៣.០០០៛
- ទាយុគ្រី.ឧ.សិ.ណាន ..... ៣.០០០៛

តាមរយៈឧបាសិកា យី បូច័ន្ទ ខេត្តកំពង់ចាម

- ឧ.សិ យី បូច័ន្ទ ..... ៣០.០០០៛
- ល.ចយ ធារិទ្ធ.ភរិយា..... ១៥.០០០៛
- ទាយិកា រុធ..... ៣.០០០៛
- អ្នកស្រី ឆៃ សុវត្តារា.ស្វាមី ... ៦.០០០៛
- ល.វ៉ាន់ សារីត.ភរិយា សុជា ៦.០០០៛
- ឧ.សិហឹម គឹមហា.ស្វាមី ៣០.០០០៛
- ឧ.សិ ច័ន្ទប៊ុនធីម.ស្វាមី.. ១៥.០០០៛
- អ្នកស្រី ឌី ចាន់រី..... ៣.០០០៛
- កញ្ញា ស៊ឹម ធីម ..... ៦.០០០៛
- ឧ.សិ ពេជ្រ យី..... ៣.០០០៛

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណាអ្នកនិពន្ធ ១១៣ ខួបគ្រូពិពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ជីវិតលោកឪពុក

រៀបរៀងដោយទឹកក្អម គង់ ច័ន្ទសុត្តិក្រ

- ឧ.សិ អ៊ឹង ហ្គោកហ៊ាង..... ៣.០០០រ
- អ្នកស្រី កែវ វ៉ារី..... ៣.០០០រ
- ឧ.សិ តាន់ គឹមគ្រុយ..... ៣០.០០០រ
- ឡុង កៀន.អេង ឡាំង ១៥.០០០រ
- អ្នកស្រី រស់ សំរៀន.ស្វាមី៦.០០០រ
- ទាយិកា សន សំអាង..... ៣.០០០រ
- ហាម លីហោង.ឈឹមគឹមហុង ... ១០ក
- ចយ សុខ.អ៊ិន ណែស៊ី... ១៥.០០០រ
- វង្ស គីណាល់.ចាន់បូណ៌ព្រឹក.....២ម៉ឺន

តាមរយៈឧបាសិកា ឌី សុរ ខេត្តបាត់ដំបង

- ឧ.សិ ឌី សុរ.....៦.០០០រ
- បង ឡុម ៣.០០០រ
- ម៉ង ឡុប ៣.០០០រ
- ប្អូន និមល..... ៣.០០០រ
- តា កឹក..... ៣.០០០រ
- ឧ.សិ ម៉ៅ វណ្ណ៍.....៣០.០០០រ
- ឧ.សិ ភិម យ៉ាង ៥.០០០រ
- ឧ.សិ អ៊ឹម ហ៊ាងផា ១២.០០០រ
- ឧ.សិ សុំ នូម..... ៣០.០០០រ
- ឧ.សិ យុត ថន ៣០.០០០រ
- កុមារី ប៉ គឹមជូ..... ៣.០០០រ
- កុមារី ហ៊ិន រាឌី..... ៣.០០០រ
- ឧ.សិ យ៉ាំ សុបិន្ត..... ៣០.០០០រ
- សាមណេរ ទូច.ញោមស្រី ៤០.០០០រ
- លោក អ៊ុក បេ.បុត្រ ១០.០០០រ
- យាយ រិន ៣.០០០រ
- បង យី ៣.០០០រ
- បង នេត..... ៣.០០០រ
- បង លៀម ៣.០០០រ
- ក្លាយ ធី ៣.០០០រ
- ឧ.សិ ភិម សេត..... ៥.០០០រ
- ឧ.សិ លក់ផ្កាអន្លង់វិល . ៥.០០០រ
- ឧ.សិ ឡឺក វ៉េត..... ៦.០០០រ
- ឧ.សិ ជុំ សុភាព ៣០.០០០រ
- ប៉ គឹម លៀង..... ៩.០០០រ
- កុមារា ប៉ គឹមតយ..... ៣.០០០រ
- យ៉ាន សុខវិសាល(BBU). ៣.០០០រ
- ឧ.សិ តៃ ហ៊ិន..... ៣០.០០០រ
- បងប្រុស ធៀន រដ្ឋា ២០.០០០រ
- អ្នកគ្រូ ហៀនសារុំ ១០.០០០រ

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណាអ្នកនិពន្ធ ១១៤ ឧបត្ថម្ភពីពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ជំនិកលោកឪពុក

អ្វីបអ្វីដោយតិក្ខុ គង់ ច័ន្ទសុត្តក្រ

-ឧ.សិ ឌី ឡម..... ១០.០០០៛	-បងស្រី យន ..... ៥.០០០៛
-បួនស្រី ពៅ..... ៥.០០០៛	-វិន វន្តារី.ឧល ចន្ទសេដ្ឋា ១៥.០០០៛
-ដូនជី ជា សុភី ..... ១៥.០០០៛	-ដូនជី ពេច សារឿន ..... ១៥.០០០៛
-សួន ធា..... ១៥.០០០៛	-ឧ.សិ គូ ធារី ..... ១៥.០០០៛
-ឧ.សិ មុំ ស្រីទុច.ស្វាមី.កូន ១០.០០០៛	-ឧ.សិ វិញ..... ៦.០០០៛
-ឧ.សិ រើន ..... ៦.០០០៛	-ឧ.សិ វិញ..... ៦.០០០៛
-ឧ.សិ ទ្រី..... ៦.០០០៛	-ឧ.សិ បិច ..... ៣.០០០៛
-ឧ.សិ ខឹម យឹម ..... ១៥.០០០៛	-ឧ.សិ ចៀង យន់ ..... ៦.០០០៛
-ឧ.សិ ម៉ាក់ កុង ..... ៦.០០០៛	-ឧ.សិ ខឹម យឹម ..... ១៥.០០០៛
-ឧ.សិ ចៀង យន់..... ៦.០០០៛	-ឧ.សិ សំរិត កញ្ញា..... ៩.០០០៛
-ល.ហុង ហែង.ឧ.សិ ចន្តា ៣០.០០០៛	-ឧ.សិ ទ្រី.កូនចៅ ..... ១០.០០០៛
-ឧ.សិ ស្រី យ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ៣.០០០៛	-ល.ហិក ហេង.ចៃ ផល្លី... ១៥.០០០៛
-កញ្ញា សុវណ្ណារី..... ១២០០០៛	-ហុង សារិត ..... ១២.០០០៛
ល.គង់ ម៉េង.ខន សុវិន.កូន ១២.០០០៛	-លោក ម៉ៅ អ្នកស្រីចៃ ..... ៦.០០០៛
-អូច សុវណ្ណរត្ន៍.ភរិយា ..... ១៥.០០០៛	-ហុក ធីតា ..... ១២.០០០៛
-ឧ.សិ ឈុន សុខា ..... ១៥.០០០៛	-ឧ.សិ សាត សិន ..... ១២.០០០៛
-ឧ.សិ តាំង លៀងគាវ.កូន.១២.០០០៛	-ឧ.សិ អ៊ឹង ស្រៀង..... ១២.០០០៛
-ដូជី ពេជ្យ សារឿន.កូនចៅ ១៥.០០០៛	-ឧ.សិ ទន់ ពៅ..... ១៥.០០០៛
-បួនប្រុស ធី ធីវ៉ា.អ្នកម្តាយ ១០.០០០៛	-ឧ.សិ វង្ស សារឿន..... ៦.០០០៛
-ណាក់ រឿន.កូនចៅ..... ១០.០០០៛	-ឧ.សិ គ្រី.កូនចៅ ..... ៦.០០០៛
-បងស្រី ជុក យ៉េត ..... ១៥.០០០៛	-តា អឿត យាយ រុំ..... ៦.០០០៛

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ ១១៥ ខួបត្ថម្ភពិពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ជំនីតលោកឪពុក

រៀបរៀងដោយតិក្ខុ គង់ ច័ន្ទសុត្តិក្រ

- ស៊ុម សំណាង.សុខ សាវេត ៣០.០០០៛ -រឺន ជន ..... ៦.០០០៛
- ស៊ុម ចាន់ណា ..... ៩.០០០៛ -អុំ អាត ..... ៣០.០០០៛
- អ្នកគ្រូ វ៉ានី.ស្វាមី.បុត្រ ..... ៩.០០០៛ -អ្នកគ្រូ តិច ផល្លា.ស្វាមី.បុត្រ៦.០០០៛
- ឧ.សិ ឈុន សុខា ..... ១៥.០០០៛ -ឧ.សិ យុត ..... ៥.០០០៛

តាមរយៈឧបាសិកា យាងស៊ីផល ខេត្តកំពង់ចាម

- ឧ.សិ យាង ស៊ីផល ..... ២០.០០០៛ -លោក អៀងធារ៉ា.ភរិយា ១០.០០០៛
- ឧ.សិ លាន់ ធា ..... ១០.០០០៛ -ឧ.សិ កើត ស្រីន ..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ឆាយ ងឹម ..... ១០.០០០៛ -អ្នកស្រី យាង ស៊ីផាន.... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ណែ ស៊ិន ..... ១០.០០០៛ -ឧ.សិ ចេង ជីវ៉ា..... ១០.០០០៛
- ឧ.ស វ៉ា ហូ ..... ៥.០០០៛ -ឧ.សិ ប៊ិន សុខយាង ..... ៥.០០០៛
- ឧ.សិ សុ តាំងសាត ..... ៥.០០០៛ -ឧ.សិ ហ៊ាង ..... ២.០០០៛
- ឧ.សិ ក្រឹម ឡាញ់ ..... ២.០០០៛ -អ្នកស្រី អាង ចន្ទា..... ២.០០០៛
- ឧ.សិ សៀក លាវ ..... ៣.០០០៛ -ឧ.សិ សយ ហ៊ាង..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ អ៊ឹម ឡូញ ..... ៥៥.០០៛ -ឧ.ស អៀ គឹម ហ៊ាង ..... ៥.០០០៛
- ឧ.សិ សុខ លី ..... ២.០០០៛ -ឧ.ស សុខ ទុន..... ២.០០០៛
- ឧ.សិ យាង ស៊ីផាត ..... ៥.០០០៛ -ឧ.សិ ម៉ៅ ..... ២.០០០៛
- ឧ.សិ យិន ..... ១.០០០៛ -កុមារា ម៉ានិត..... ១.០០០៛
- កុមារា អយ សម្មស្ស ..... ១.០០០៛ -កុមារី ធារា ..... ១.០០០៛
- កុមារី មុនីនាថ ..... ១.០០០៛ ឧ.សិ ថន សុវណ្ណៈ..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ឡុក សាយគឹម.កូន. ១៥.០០០៛

តាមរយៈឧបាសិកា ខែក វិបុល.ឧបាសិកា សោម ណាត

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ ១១៦ ឧបត្ថម្ភពីពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

តូមិជប់ ឃុំជប់ ក្រុងសួង ស្រុក ត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម

- ឧ.សិ សោម ណាត.បុត្រ.. ៤០.០០០៛ -ឧ.ស ម៉ាសា វ៉ន ..... ៤០.០០០៛
- ល.សេង សុក.ហ្លួច ហុង ៣០.០០០៛ -ឧ.ស ថៃ ថុល.ភរិយា .... ២០.០០០៛
- ឧ.សិ នៅ អ៊ឹម ..... ២០.០០០៛ -ឧ.សិ ហុង នាង ..... ១០.០០០៛
- ឧ.ស គង់ យ៉ែម ..... ១០.០០០៛ -ឧ.សិ ខែក វិបុល.កូនចៅ៣០.០០០៛
- ឧ.សិ សុក សារួម.កូនចៅ ៣០.០០០៛ -ឧ.សិ ឆោម ម៉ាឡា .កូយ .. ១៥.០០៛
- ឧ.ស ចៅ ដុង ..... ១០.០០០៛ -ឧ.សិ ឈឹត ណែចេង.កូន១០.០០០៛
- ឧ.សិ ម៉ក់ គឹមហាន.កូន ... ១០.០០០៛ -អ្នកស្រី ឈាន វន្តី.កូន... ៣០.០០០៛
- អ្នកស្រី សុក វណ្ណា.កូន .... ១០.០០០៛ - លោក ហិត់ ឡាវី..... ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ម៉ៅ ធួក.កូនចៅ ..... ១០.០០០៛ -អ្នកស្រី រៀម សុខាកូន .. ១០.០០០៛
- ឧ.សិ ហេង មួយហូរ..... ៦.០០០៛ -ឧ.សិ ទុយ វណ្ណា ..... ៣.០០០៛
- ឧ.សិ មាស គឹមស្រីាង ..... ៣.០០០៛ -អ្នកស្រី ស៊ុន ណារី ..... ៦.០០០៛
- ឧ.សិ ហ៊ី ណារុំ ..... ១៥.០០០៛ -ឧ.សិ អឿន ស្រី.កូន ..... ៣០.០០០៛

តាមរយៈឧបាសិកា សេត ស្ងៀន តូមិមាន់ហើរ ខេត្តកំពង់ចាម

- ឧ.សិ សេត ស្ងៀន ..... ២៥.០០០៛ -ឧ.ស យី ស្រី ..... ២៥.០០០៛
- ម៉េត ហល់ ..... ២៥.០០០៛ -ហឿង ភៀន ..... ២៥.០០០៛
- ហឿន ..... ២៥.០០០៛ -ខា ខេង ..... ២៥.០០០៛
- ហេ គន្ធា ..... ៥.០០០៛ -តា ភូមិ យាយ ចាន់ ..... ៥.០០០៛
- យាយ ហៀក ..... ២០.០០០៛ -យាយ យាង ..... ២៥.០០០៛
- ថៃ គឹម ហិន..... ៥.០០០៛ -ម៉េក យឹម ..... ១០.០០០៛
- យាយ អៀង ..... ២៥.០០០៛ -កុង ឈិន យាយ ថៃ ..... ២៥.០០០៛

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណាអ្នកនិពន្ធ ១១៧ ខួបគ្រូមុនីពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ជំនិតលោកឪពុក

រៀបរៀងដោយទឹកក្នុង គង់ ច័ន្ទសុត្តិក្រ

-យាយ រួច	២៥.០០០៛	-កុង ភឿន យាយ អេង...	២៥.០០០៛
-យាយ គ្រឿន	២៥.០០០៛	-តា ឈឿន ព្រៀប.....	២៥.០០០៛
-តា យាន យាយ សឿន	៥.០០០៛	-តា សឿន យាយ ស្រីន .	២៥.០០០៛
-តា នី យាយ ហៃ.....	២៥.០០០៛	-យាយ អ៊ុក	៥.០០០៛
-លីម ហ៊ាន.ឡាំង អេង	២៥.០០០៛	-យាយ ស្រាន.....	១០.០០០៛
-តា នីន.យាយ ស្រួយ.....	១០.០០០៛	-គ្រូ ឈាន.យាយ ឡាំង .	២៥.០០០៛
-តា ដៀន យាយ សាន	២៥.០០០៛	-យាយ ចី.....	២៥.០០០៛
-តា ឡែ.យាយ ហេន.....	៥.០០០៛	-តា ស៊ី.យាយ ណាក់	៥.០០០៛
-នាង អ៊ុល សំបូរ.....	៥.០០០៛	-យាយ គឹម	៥.០០០៛
-តា សឿន យាយស្រីន	២៥.០០០៛	-តា នី យាយ ហៃ	២៥.០០០៛
-យាយ អ៊ុក	៥.០០០៛	-លីម ហ៊ាន.ឡាំង អេង...	២៥.០០០៛
-យាយ ស្រាន	១០.០០០៛	-តា នីន យាយ ស្រួយ	១០.០០០៛
-តា ដៀន យាយ សាន	២៥.០០០៛	-យាយ ចី.....	២៥.០០០៛
-តា ឡែ យាយ ហេន.....	៥.០០០៛	-តា ស៊ី យាយ ណាក់	៥.០០០៛
-នាង អ៊ុល សំបូរ.....	៥.០០០៛	-យាយ គឹម	៥.០០០៛
-សី ភាព.....	៥.០០០៛	-តា ហ៊ាន យាយ អ៊ាន	៥.០០០៛
-តា អ៊ាន យាយ ម៉ៅ.....	២៥.០០០៛	-យាយ ធាន	២០.០០០៛
-គ្រូ ទិន យាយ ខេង	៥.០០០៛	-គ្រូ ផុល យាយ អយ	២០.០០០៛
-យាយ ហ៊ាន	៥.០០០៛		

ឧ.ស.ហោ ផល្លី និងឧ.សិ.ហ៊ាន់ ម៉ែងហៀង ខេត្តកំពង់ចាម

-ហួន ធី.ហ៊ិន ហុធី	៥.០០០៛	-លៀង ហ៊ាន់.ស្រី ហៀប ...	៥.០០០៛
-------------------------	--------	-------------------------	--------

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ ១១៨ ខួបគ្រូព្រះបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

ជំនិកលោកឪពុក

រៀបរៀងដោយទិក្ខុ គង់ ច័ន្ទសុត្តិក្រ

-ល.កុសល.ភរិយា	៣.០០០៛	-អ៊ុំ វ៉េត	៥.០០០៛
-ស្រួច ចាន់ចុល	៥.០០០៛	-អ៊ុំ សួរ	២០.០០០៛
-វង់ គឹមចុំ	១៥.០០០៛	-ល.សុផា.ស្រីនាង	៥.០០០៛
-ហេង ចន្ទ	៥.០០០៛	-ហ៊ាន់ សៀងលី	៥.០០០៛
-ល.ផា.អ្នកស្រី ហៀប	៥.០០០៛	-តា ហឺ យាយ រី	៥.០០០៛
-តឹក ផល្លា	៥.០០០៛	-ខែសៀងហ៊ាន់.លាតសំណាង	១០.០០០៛
-នួន.សុំណេត	៣.០០០៛	-តេង ហ៊ាន	៣.០០០៛
-យាយ ណែ ហួយ	៥.០០០៛	-ដឹម សៀងហេង	៣.០០០៛
-រិត ចេត.ចេត លាត	៥.០០០៛	-ល.អាត អ្នកស្រី សំបូរ	៥.០០០៛
-ម៉ែ ស្រីម៉ៅ	៥.០០០៛	-យាយ អ៊ុន	៥.០០០៛
-ល.ហ៊ុច	៥.០០០៛	-ចៃ គិន	៥.០០០៛
-អ៊ុំ ព្រី	៣.០០០៛	-អ៊ុំ នឹម	៥.០០០៛
-លោកម្ចាស់ យ៉ុក ចិន្តា	១២.០០០៛	-លោកម្ចាស់ ជៀប ឆេង	៣០.០០០៛
-លឹម ទុកហេង	៥.០០០៛	-ឧ.ស.ហោ ផល្លី	១៥.០០០៛

សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះការចូលរួមរបស់ពុទ្ធបរិស័ទ ទ្រង់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសិស្ស និងសិក្ស បានចំណាយថវិកា ផ្ទាល់ខ្លួន បានចំណាយថវិកា ធ្វើវិភាគទាន សាងពូជបញ្ញា តាមរយៈការបោះពុម្ពនូវកូនសៀវភៅនេះ និងសៀវភៅថ្មីៗ បន្ថែមទៀត ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចំណែកធម្មទាន គ្មានការលក់ទិញ។ យើងខ្ញុំក្នុងក្រុមការងារទាំងអស់ សូមជូនពរអស់លោកទាំងអស់ សូមឱ្យតែសេចក្តីសុខ និងសេចក្តីចម្រើនគ្រប់ពេលវេលា សូមអរព្រះគុណ និងសូមអរគុណ។

ផ្សាយចេញពីក្រុមយុវសមណអ្នកនិពន្ធ ១១៩ ខួបគ្រូពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន

យើងខ្ញុំជាកូន ខ្មៅ យុនសំរឹង ខ្មៅ យ៉ាតណែ ខ្មៅសុខផល ខ្មៅ វិសាល ខ្មៅ វ៉ាមុន
ខ្មៅ ភាវាដា ខ្មៅ ចំរើន ខ្មៅ ភារី

បានឧបត្ថម្ភការផ្សាយសៀវភៅនេះជា eBook

ដើម្បីឧទ្ទិសកុសលដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឧបាសក ខ្មៅ ពាញ និង ឧបាសិកា ឈរ យឿន

ការផ្សាយសៀវភៅនេះជា eBook បានបង្កើតឡើងដោយ

មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា និង ករុណាខ្មែរ

ដើម្បីបង្កើនប្រយោជន៍ជាលក់ទាញ: អាជ្ញាធរសិក្សា

ស្រុន ជា eBook ដោយ **លី សិរីតុ**

កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥

បើលោក-លោកស្រីចង់បានសៀវភៅនេះ ឬអានបន្តទៅទៀត សូមទិញ ឬជ្រើសរើសអ្នកនិពន្ធ

ឬបណ្ណាគារដោយផ្ទាល់ដើម្បីគោរព "រក្សាសិទ្ធិ" របស់អ្នកនិពន្ធ។

យើងខ្ញុំ ពុំមានការប្រាស្រ័យទាក់ទង ដោយប្រភេទណាមួយជាមួយអ្នកនិពន្ធ ឬបណ្ណាគារទេ។

សូមអរគុណ

ខ្មៅ យុនសំរឹង

ប្រធាន

មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា

សុខចិត្ត

សុខចិត្ត ធ្វើល្ងង់ចំណោមបណ្ឌិត
 សុខចិត្ត មិនស្គាល់អ្នកកោងអ្នកកាច
 សុខចិត្ត ក្រទ្រព្យមិនក្រគំនិត
 សុខចិត្ត ដើរចេញមិនធ្វើអាក្រក់
 សុខចិត្ត ចុះចាញ់ដាក់ចុះមានៈ
 សុខចិត្ត មិនផឹកនូវទឹកស្រវឹង
 សុខចិត្ត ទៅរៀននៅតាមសាលា
 សុខចិត្ត ស្តាប់គ្រូមិនធ្វើមាត់ក
 សុខចិត្ត រក្សានូវពាក្យសម្តី
 សុខចិត្ត គោរពចំពោះព្រះសង្ឃ
 សុខចិត្ត ធ្វើទានតាមកម្លាំងទ្រព្យ
 សុខចិត្ត ស្តាប់ម៉ែទូន្មានស្តីថា

សុខចិត្ត ធ្វើមិត្តជាមួយអ្នកប្រាជ្ញ
 សុខចិត្ត ខួបខ្លាចចោរលួចចោរឆក់ ។
 សុខចិត្ត ប្រព្រឹត្តគិតមិនកុហក
 សុខចិត្ត ឲ្យស្រក់តក់ៗខំប្រឹង ។
 សុខចិត្ត យកឈ្នះចិត្តដែលធ្លាប់ខឹង
 សុខចិត្ត ជញ្ជឹងគិតធ្វើរឿងល្អ ។
 សុខចិត្ត រក្សាឯកសណ្ឋានស
 សុខចិត្ត ស្តាប់ធម៌ព្រះពុទ្ធអង្គ ។
 សុខចិត្ត ធ្វើអ្វីតាមការទៀងត្រង់
 សុខចិត្ត កម្រង់ ផ្តុំដោយហត្ថា ។
 សុខចិត្ត កាន់ខ្ជាប់មិនប្រើហិង្សា
 សុខចិត្ត ប្រាថ្នាចំណេះវិជ្ជា ។

